

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

ОДБОР ЗА ОНОМАСТИКУ

ОНОМАТОЛОШКИ
ПРИЛОЗИ

VII

Примљено на II скупу Одељења језика и књижевности, од 18. марта 1986. године,
на основу реферата академика Павла Ивића, академика Фануле Папазоглу, дописног
члана Митра Пешикана и проф. др Љиљане Црепајац

Уређивачки одбор

академик Павле Ивић, академик Фанула Папазоглу, дописни члан Митар Пешикан
и професор др Љиљана Црепајац

Главни уредник

ПАВЛЕ ИВИЋ

БЕОГРАД

1986

МИТАР ПЕШИКАН

СТАРА ИМЕНА ИЗ ДОЊЕГ ПОДРИМЉА

1.

Под доњим Подримљем овде се подразумева доњи део слива Белог Дрима, јужно од његове десне притоке Дечанске Бистрице, а на левој страни приближно од његове леве притоке Мируше, средњовековне Љубижње. Како је ово продужетак и допуна мојих ранијих радова, објављених у Ономастолошким прилозима II—V, обрађиваће се предели и извори који нису обухваћени раније. У доње Подримље могли би се географски убрајати и албански предели око Дрима, али обраду грађе из тих крајева остављам за другу прилику, иако ће и у овом прилогу бити извесних укључивања делова те грађе.

Историјска ономастичка грађа из доњег Подримља од изузетног је значаја и научног интереса, и по свом богатству и слојевитости и по сведочанствима која пружа. Ово је, пре свега, значајно дијалекатско подручје, где ће се формирати једно крило југоисточног штокавског дијалекта, који је, захваћен тзв. балканизацијом, рано престао следити штокавске развојне процесе. Требаће, дакле, пажљиво испитивати сву историјску ономастичку грађу која се буде проналазила и обелодањивала, тражећи сведочанства о дијалекатским односима на овом простору и о њиховом мењању.

2.

Међутим, стара ономастичка грађа из ових предела највећи интерес изазива као сведочанство о етнојезичким односима. Управо је доње Подримље полигон где се у XIV—XVI в. сучељавају и укрштају именски и етнојезички ареали — српски и албански. У другим пак косовским крајевима, по горњем Подримљу и старом Косову, у ово доба још влада српски именослов, а са завршетком процеса асимилације Влаха и готово компактни српски живаљ.

Ово су показали већ први обелодањени турски катастри из XV века (анализирани у ОП III—V) — попис области Бранковића (каснији Вучитрнски санџак) из 1455. године, и попис Скадарског санџака из

1485. године, иако остављају неке празнине. Најбитнија празнина била је управо у доњем Подримљу, где смо из широког предела од Ђаковице до Шар-планине имали само неке местимичне податке, а за комплетну слику недостајали су и пописи варошких и рударских средишта Приштине, Јањева и Трепче, јер та места нису обухваћена пописом области Бранковића. Нашао се и још један (досад необјављени) попис из средине XV века, који је донекле попунио ову празнину, јер су у њему пописани предели од Паштрика до јужног дела Шар-планине (нахије Гора, Радоња и Пьстрџ — касније Паштрик), а за преостали део доњег Подримља остало је да се подаци допуне пописима из XVI века.

О неким таквим допунама већ сам имао прилике да говорим (на скупу у САНУ 1985. године, са којег ће се објавити зборник реферата), а последњу — којом се коначно прекрива простор доњег Подримља — доноси књига С. Пуљахе *Албанско сџановнишиџво Косова џоком XV—XIV в.* (Selami Pulaha: Popullsia shqiptare e Kosovës gjatë shek. XV—XVI, Тирана 1984). Та књига, о којој ћемо у даљим одељцима подробније говорити (помињаћемо је скраћено: Алб. ст. Косова), садржи и прве обелодањене пописе Приштине, Јањева и Трепче, такође из XVI века. Будући да већ у неким пописима из XV века налазимо грађу из предела око Качаника и око Звечана (који су били остали изван пописа области Бранковића), то значи да се могла консултовати грађа за сву територију САП Косова.

3.

Тако се коначно могла утврдити граница српског и албанског именослова (а то значи и српско-албанска етнојезичка граница) почетком турскога доба на простору данашњег Косова. Стање је схематски приказано на карти I, где се види домашај албанске именске зоне и прелазног појаса, на основу грађе из друге половине XV века, а где ње није било — онда по подацима из друге половине XVI века.

Ово нису никаква домишљања на основу некаквих несигурних индиција, него пуко констатовање изванредно јасних сведочанстава, јер је између албанских и српских средина постојао изразит именски контраст; на пример:

— у поречју Рибнице (Ереника) 1485. године пописани људи у селу Морина звали су се: *Бон, Пеја, Лека, Укча, Бин, Бон, Бон* итд., а у мало севернијем селу Јасич: *Радосав* (син *Божидара*), *Димитриј* (син попа), *Радосав* (син *Милоша*), *Никола* (син *Миодуша*), *Радич* (син *Брајана*), *Никола* (син *Радосава*), *Димитриј* (син *Радича*), *Прибил* (син *Гонислава*) итд.;

— у Подрими 1591. године, у селу Серош (сад Сарош): *Гика, Бин, Пал, Гац, Пренд, Деда, Пеја, Бон* итд., а у нешто севернијем селу Крамовик: *Рад., Вучић, Бурица, Дамјан, Пејко, Сјојан, Бојица* итд.;

— између Ораховца и Призрена, исте године, у селу Долња Хоча (сад Мала Хоча): *Дода, Пеја, Пејр(и), Тола, Дода, Гика, Пеја* итд.,

а у нешто источнијем Непробишту: *Милош, Ситојан, Јован, Ситојан, Илија, Цвейко, Којица, Пејрић* итд.;

— у Опољу (јужно од Призрена) 1571. године, у селу Плајаник (сад Плајник): *Нина Гика* (тј. Нина син Гике), *Кока Нина, Гика Коли, Дода Кола, Кока Гика, Пал Гика, Кока Ђика, Кока Маза* итд., а северније, у селу Билуша: *Димитриј Јован, Раде Димитриј, Божидар ѿој* (попов син), *Даба Божидар, Нина Димјо, Јован Димјо, Цвейко Пејо, Бежан Димитриј, Ситаниша Ситојко* итд.

Иако има неких неизвесности у читањима имена (нарочито краћих — нпр. *Пеја-Пеја, Паја-Паја-Баја, Даба-Даб-Даја* — очигледно је да су првоименована села (Морина, Серош, Д. Хоча и Плајаник) била албанска, а са њима упоређена села (Јасич, Крамовик, Непробишта, Билуша) српска, као и да је између једних и других села пролазила етно-језичка граница. Истина, контраст није увек овако изразит, јер постоје и имена заједничка за оба именована, затим појаве продирања имена из матичне средине у другу, а има у граничном појасу и насеља мешовитог настава — али ипак остаје довољно елемената да за сваку иоле бројнију насебину оценимо је ли била српска, албанска или мешовита.

4.

Посебно треба посматрати већа административна и рударска средишта, где су потребе специјализованих служби и професија доводиле људе и издалека, те се овакви центри не могу узимати као знак етно-језичке границе. Било је не само појединачних него и групних насељавања, а досељеници су доносили и свој тип имена, с тим што је именован — кад није било строже верске забране — трпео утицај околине. Познато је да су у рударским средиштима постојале заједнице Саса, али се мало шта од њиховог именованог може идентификовати.

У поменутих пописима варошких и рударских средишта из друге половине XVI века (у књизи С. Пуљахе) не види се саска компонента, ни у личним именима ни у именовану махала. У Приштини је постојала „латинска“ махала, али имена нису особена (*Ђура Војин, Војин Ђурин, Филип Врјин, ѿој Марко, Димитриј Ђурко, Марјин, Никола*), док у јеврејској заједници у Новом Брду влада карактеристични ономастикон (*Исак Абрахам, Јосјо Абрахам, Мојсе Абрахам, Мојсе Бешамин, Абрахам Солмон*). У Јањеви је тада постојала махала Арбанаси, где је албански именованослов доследан у групи која се посебно идентификује као привремени становници (хајмани, 'намерници'), а у основном саставу махале има доста примеса. У осталим јањевским хришћанским махалама (Плаканица, Поп Ненада, Долњи Крагуј, Сопот, Жабица) имена су хришћанско-словенског типа, али немамо грађе из околних села да се види је ли било какве типолошке разлике.

И у Трепчи је у два махалама (Трепеза и Мекица, Микша или сл.) био доста заступљен албански именованослов; карактеристично је да се

у другој од њих придевак „Србин” употребљава као маркација (нпр. *Лова Раја — Србин*), тј. као одступање, изузетак. У осталим хришћанским махалама Трепче ретка су одступања од уобичајеног старосрпског типа тога доба, а речита су и сама имена махала: *Симон Караловић, Раша касайин* или *Радо Ђурић, Радојко, Љубичић, Пој Војин, Бојдан њој Сјојковић, Кожухари, Сјојак, Пој Божидар, Бојко, Никола инајдер, Пејриј Радић, Влајко, Пој Шнајдер, Касайин Божидар, Иваниш шустер, Радман*. — Извесних примеса албанских имена било је тада и у Новом Брду и Пећи, али без неке концентрације да би се могло говорити о махали или заједници, док се у Приштини и Вучитрну не уочавају ни такве појаве.

Прилике у оваквим средиштима могле су се и врло убрзано мењати, због потреба турске државе и њених структура. Поређење са пописом из XV века показује велике промене у Пећи, где се од 1485. до 1582. године број хришћана готово десетоструко смањило, док у Ђаковици од 1485. до 1591. године исламизација није узела толико маха, а албански ономастикон је знатно напредовао науштрб српског.

После ових уводних напомена прелазимо на подробније представљање именске грађе из доњег Подримља, али нећемо ограничавати обраду на међујезичке аспекте и етнојезичку проблематику. Тежиће се, у ствари, што потпунијем утврђивању и излагању података, а срећена и аутентична грађа сама по себи може пружити разнолика занимљива сведочанства.

I. ЗЕМЉОПИСНА ИМЕНА ИЗ ПОВЕЉА

5.

Овај оглед представља непосредни продужетак обраде горњоподримских топонима у Ономатолошким прилозима II (стр. 17—52), под насловом „Земљописна имена из манастирских даровница у горњем Подримљу”. Метод обраде остаје практично исти; и овде ће се, после овог уводног коментара, дати најпре нумерисани изводи из повеља (у ОП II изводи су нумерисани од 1° до 69°, а овде се нумерација продужава: 70°—173°), а онда речник топографских имена и оријентационих назива. О тешкоћама разликовања топонимизираних и описних (апелативних) назива, као и о условности правописа који примењујемо у изводима из повеља и у речничкој обради, било је речи у ОП II (стр. 21), а то важи и за овај прилог.

Извори грађе су:

Светоарханђелска хрисовуља (*САХ*), оснивачка даровница цара Душана призренским Светим арханђелима, објављена у Гласнику Српског ученог друштва XV (стр. 266—317),

Дечанске хрисовуље (*ДХ I—III*), три сачуване верзије оснивачке даровнице Стефана Дечанског и Душана Дечанима, према издању П. Ивића и М. Грковић (Нови Сад 1976),

„Законски споменици српских држава средњег века”
(Зак. сѝ.), издање С. Новаковића (Београд 1912)

и још нека издања старих повеља.

Данашња имена узимана су углавном према топографским секцијама 1 : 100 000 и 1 : 200 000, а делом и из теренских налаза М. Букумирића и А. Цоговића.

6.

Слично као и горње Подримље, и доњи део слива Белог Дрима био је највећим делом прекривен црквеним метохијама, те је и разумљиво зашто је сав овај предео добио име Метохија. Највеће метохије имала су три велика манастира — Хиландар, Дечани и призренски Свети арханђели, а знатне поседе имала је и Призренска епископија, која је имала ранг митрополије (села *Зайлжани*, *Лујовица*, *Милојусѝи*, *Млачно*, *Немишље*, *Пусѝомулча*, а можда их је било и још). Помињу се и поседи Богородице студеничке, али су (бар једним делом) касније замењени.

Иако се највећи број села одржао до данас, чувајући и имена (делом неизмењена а делом више или мање измењена), остаје ипак знатан број посела који се нису одржали као насеља, као: *Бериславци*, *Боришници*, *Брајѝоѝин дол*, *Бресѝовѝи* I и II, *Бусино*, *Влч’ји ѝрн*, *Војевићи*, *Војинѝи*, *Врбло*, *Грмљани*, *Динѝино*, *Добрчи дол*, *Дојеници*, *Дољаници*, *Дрваодбља*, *Дубљани*, *Заморници*, *Избишѝа*, *Јањино*, *Јелховѝи*, *Крушница*, *Лука II*, *Мачинѝи*, *Медвѝѝи II*, *Медвѝђи дол*, *Милојусѝи*, *Млачно*, *Немишље*, *Пакошѝиѝе*, *Плањани II*, *Повиљско*, *Посѝељѝиѝаци*, *Посуђе*, *Пусѝомулча*, *Рибница*, *Роѝаѝѝи*, *Селчани*, *Сѝаѝаѝица*, *Сѝножениѝани*, *Сѝњани*, *Трва*, *Трноѝи*, *Чрњеѝојно*.

Скоро сва ова места, међутим, могла су се приближно локализовати, на основу података из повеља о међашцима и суседима, а делом и на основу данашње микротопонимије. Ово је посебно важно зато што се многа ова имена понављају и у турским пописима, па је поуздан смештај важан за праћење ареала личних имена и односа српског и албанског ономастикона.

7.

Светоарханђелски катун Влаха скоро сви се поуздано локализују. У доњем Подримљу били су *Гунѝаѝи*, *Блаѝ’чани*, *Косѝѝрчани* и *Добрѝушѝици* (*Јанѝишѝа*), углавном у истој зони, иако између њих има и села, а ту су и дечански власи *Паѝарушани*. Три светоарханђелска катуна била су у горњем Подримљу (*Голубовѝи*, *Синаѝѝици* и *Драѝѝољевѝи*, в. у ОП II), а остаје неубициран једино катун *Пинушѝици*, иако су у САХ дате међе: „А се међа Пинушѝинцем и забѝлу: на Криву крушу, на Рујен,

на мрамор, на Подлеск, на Грудину, на Ораховиц, у Бабуну, на Длги дѣл, на Њквице”. Могло би се помислити да је у питању забѣл *Крушчица* сев. од *Ораховца*, али би се очекивало да се Ораховац помене као сусед а не као међаш, па смештај овог катуна остаје неизван, ако се не нађе који топоним из међа (овај се катун у САХ уписује између два катуна у Хвосну, у метохијском Подгору, па и то треба имати у виду).

Од дечанских влашких катуна поуздано се смештају *Србмљани* (*Бурашевски Власи* — *Косијадиновици* и *Гојиловици*), *Рајишијевици* и *Сушичани*, а захваљујући Џоговићевом теренском налазу и *Вардишијани* (поред *Тудоричеваца* у горњем Подримљу). Можда су негде у сѣрошко-сушичком пределу били и *Лѣичиновици* (тј. близу Сушичана и Вардиштана), док се за *Светиоврачане* (*Говнеч’је*) може помишљати да су били близу села *Улоћана*, где се помиње световрачко земљиште.

Пре катуна Арбанаса у САХ уписују се села *М’шуишишија*, *Чрвво-џајасе*, *Тоилчани* и *Исаврово*, а после Арбанаса села *Нисџира*, *Медвѣдѣц*, *Оџрађеник*, *Нашѣц*. Управо у међупростору једних и других села локализују се арбанаски катуни *Ђиновици*, *Цајарѣци*, *Шџинадиници* и *Новаѣци*, а захваљујући Букумирићевом теренском налазу и *Чрнча*. Можемо узети као сигурно да су и неубицирани катуни (*Мађерѣци*, *Бѣлоџлаѣци*, *Флоковѣци* и *Ђоновѣци*) били у истом овом пределу.

Дечански пак катун Арбанаса, који се на једном месту у ДХ зове *Арбанаси Тузи* („Туз’је”, стари облик множине), био је где и остали Тузи — северно од Скадра, близу дечанског села Кушева. То доказује не само племенско име (које носи и челник катуна *Лѣи Туз*) него и низ приимака или презимена којима налазимо аналогиче и у другим изворима скадарског краја: *Бисѣдос* (*Bythëdosë*), *Бушаџи*, *Граџа*, *Куч*, *Маџаџуџ*, *Мира*, *Писерађ*, *Свиноџлаѣ* (= *Kryethi*), *Сума*, *Ђурко*.

На карти II показани су идентификовани катуни Влаха и Арбанаса у доњем Подримљу. На тој и следећој карти поседи одређених манастира симболизовани су одговарајућим словима: А — светоарханђелски, Д — Дечански (Д’ — накнадни дечански поседи, дар кнегиње Милице), Х — хиландарски, Е — Призренске епископије.

8.

На картама се учача једна зона доњег Подримља без црквених метоха — предео касније назван Хас, од околине Ђаковице до Дрима. Управо ће за овај предео турски пописи показати владање албанског именослова, па се намеће мисао да су, можда из верских обзира, ктитори нерадо даровали албанска насеља (као католичка) православним манастирима, иако у томе нису били до краја доследни.

Изводи из њовеља

- 70° Село прво *Двѣи'чани* . . . *Лучане*, засельк дѣчански, и *Бѣлѣи*, засельк дѣчански, *Чрвени брѣи*, засельк дѣчански. А *Дѣт'чам* међе: од *Чрвенога брѣга* на *Гомилу*, у рѣку, и од *Русалији* у *Локву*, од *Локве* прѣд *Николину црквѣ*, у рѣку (стр. 63, ДХ I).
- А се међе *Двѣам*: од *Чрвенога брѣга* на *Могилу*, у рѣку, од *пути* у *Локву*, од *Локве* прѣд *Николину црквѣ*, у рѣку (стр. 76, ДХ II).
- А се међе *Двѣаном*: у *Црљени брѣг*, у *Гомилу* под *орехом*, и низ *Стлп црквѣни*, и уз *Стлп* три *њиве* *Улоћ'ске*, и ниже *Стлпа* кон *њив* у рѣку *Стлпчаницу*, и низ *рѣку*, и од *рѣке* у *Суху локву*, и у *Николину црквѣ* (стр. 146, ДХ III).
- Приложих* . . . *виноград* под *монастир* с *в'сѣми* међами: до *Великога* *пути*, и до *воде* која *тече* у *Дѣчане*, и до *цркве* *Свете тројице*. И *Виноград* *Дѣчанин* с *в'сѣми* међами: до *цркве* *Светаго Георгија*, и до *пута* до *Велике* *цѣсте*, и до *Црвенобрѣшкога* *потока* . . . И *виноград* *Харыц*; међа *му*: *пут* који *исходи* ис-*Чрвенога брѣга*, до *Велике* *цѣсте*, која *тече* под *Чрвени брѣг*, и *прѣко* до *Црвенобрѣшке* *њиве*, и *одизгор* прѣма *цркве* *Светаго Георгија* (стр. 63, ДХ I).
- 71° Село *Улоћани* . . . Међе *Улоћаном*: на *Локву*, и на *Јеловѣц*, и низ *Трнавицу* на *Рогопеч*, на *Пѣшчано брдо* (стр. 91, ДХ II).
- 72° *Прида* *краљевство* ми *Ђо[рђију с брат']јом* . . . *поток* *Трѣву*, *гору* *дрѣвњу*, да *си* *наслови* да *си* *има* *кућу* *при* *монастири*. А међа *му*: до *хрисовуља* *Световрач'скога* и до *Улоћани* (стр. 262, ДХ III).
- 73° А се међе *Рзинићем*: на *Бигор*, на *Бѣли* *студенѣц*, на *Прѣпран*, на *Смѣхињи*-[на *селишта*] *јачу*, и уз *дол* . . . *путем* *мимо* *Рибник*, на *Обѣшено* *дрѣво*, и на *Рт* (стр. 200, ДХ III).
- 74° *Власи* *Рајишиѣвци* . . . А међе *им*: на *Рибник*, на *Смѣхињи* *селишта*, на *Градислаљу* *црквѣ*, *такоре* на *Пѣс'ји* *поток*, на *Гребишта*, *такоре* на *Тѣменачу*, на *Звонца*, на *Станце* *луге* (стр. 121, ДХ II).
- . . . *Влахе* *Рајишиѣвце* . . . [А међе] *им*: от *Рзинић'ске* *међе*, на *Обѣшено* *дрѣво*, у *Раките*, у *Локву*, *путем* на *Градислаљу* *црквѣ*, *такоре* на *Пѣс'ји* *поток* (*итд.*, као *горе*) (стр. 249, ДХ III).
- 75° Село *Храсѣовица* . . . *Прилѣи*, засельк *храстовички* . . . *Прѣки луѣ*, засельк *храстовички*, а у њем: *Војислав* а *син* *му* *Прибан* . . . На *Брайѣиѣнѣ* *долѣ*: *Драгомил* а *син* *му* *Драјко* . . . Међа *Прѣкому* *лугу* с *Чрвеним* *брѣгом*: како *рѣка* *тече* *међу* *село*, и *горѣ* уз *рѣку* *међу* *село*, *право* у *Бигор* *студенѣц*, и *от'ту[ду]* *право* *малим* *путем* *под* *ливаду*, у *Локву*, у *Суходол* (стр. 83—85, ДХ II).
- 76° Међе *Бабам*: с *Добрчим* *долем*, от-*Тополе* на *мрамор*, на *Локву* и *другу* *Локву*, на *Хриду*, на *Кокош* *студенѣц*, *Буч'јим* *путем*, како *испада* *Буч'ји* *пут* и *стајета* *се* *оба* *пути*, на *мрамор*, *такоре* у *Локву*, од *Локве* у *рѣку* *Трनावу*; од *Доброша*: до *Трнаве*, на *Братѣин* *дол*, *прѣко* *брда* до *Крст*, на *Три* *водице*, на *Прѣпран*, *тере* на *Злѣву*, на *Могилу*, на *станѣк* *Селштице* с *Подримштицом*, на *Становни* *ками* *под* *Прѣким* *лугом*, на *врутѣк* *Црвенобрѣшки*, на *Глогови* *студенѣц*; а *Трстеник* *међа* до *сѣнокоса* *Световрачкога*, у *рт* *Велгоста*; *Стлпчаница* *међа* на *Тополу* (стр. 87, ДХ II).
- 77° Међа *Грмочелу*: [с] *Сливљани*, *мрамор*, и од *мрамора* *путем* на *Тополу*; а с *Дрѣводѣљом* *међа*: *Илијино* *брдо*, како *спада* у *Јелшаницу*; а *Рогат'цу* *међа*: у *Јердан*, како *пристаје* у *Јелшаницу*; а *Рогат'цу* *међа* с *Прѣким* *лугом*: *под* *Саковѣц*, и како *Трепетник* *потече* ис-*Прѣкога* *луга* и *пристаје* у *Јелшаницу* (стр. 90, ДХ II).
- 78° *Власи* *Сушичане* . . . А *Сушици* *међа*: на *Градислаљу* *цркву*, на *Ждрѣло*, на *Прѣкочел*; од *Чрмѣа*: на *Хејмиѣвѣ* *баре*, на *Рашковѣц*, на *Сопот*, а од *Сѣроши*: на *Ђулино* *катуниште*, на *Дубице*, и *прѣз* *Волујак* на *Пѣс'ји* *дол* (стр. 122, ДХ II).

- 79° *Сѣрош* [с] заселки . . . Међе в'сј Сѣроши: од Дрима на Рвеник, такоре на Гнилу, и уз дѣл међу Пустим селом, како се ками вали сѣмо и онамо, на Увраз, како Лопачтица истече ис-планине, до врха како се ками вали сѣмо и тамо, по дѣлу како Рибник истече ис-планине, и низ Рибник како упада у Дрим; и такоре прѣз Дрим с оне стране, како упада Бистрица у Дрим, и уз дѣл на Бѣло поље, прѣко прѣз Сушицу на Ковиљно, и на Ђулино селиште; међу Сѣрош с Чрмњем: по дѣлу, и на Бочницу како пристаје у Дрим (стр. 117—120, ДХ II).
- 80° Село *Дољаниц* . . . А међе им: од Рилковине, у горње чело Казнѣча стлпа, и у Бѣло поље, и у Липовѣц под Вардишти, и такоре од Дољанѣц у Рудински поток, и где упада Рудински поток у Дрим (стр. 120—121, ДХ II).
- 81° И приложи краљевство ми *Свейѣао Николу* у Ботуши . . . И земља црковна: стлп на Русињи пољи, од брда до луга, и стлп у селѣ, до прѣкога пути у цркѣв, и њива Ковачица, и Влканѣц [с] селиштем, и Радујев виноград, и на којој људ'је сѣде до Гргурева плота, и виноград који да Добрчин, и сѣнокос у Злом пољи, и што прида Руѣа, и лаз у Срѣдњега луга, и лази у Грмечих, и млин . . . у Прудѣх (стр. 131, ДХ II).
- 82° Алтин [с] заселки и всѣми међами. А се међе всѣму Алтину: Маторски (ДХ II: Маторски) прѣслоп, на Тлсто брдо, на виноградиште како упада у Жрково, у Слатину, такоре под Радогошту путем, и под Длгу, у Бор, од Бора у Слѣпи поток, од Слѣпога потока на Равн'је, с Равн'ја на Хлмѣц, с Хлмца у Мечину, на Вел'ју главу и прѣко у Дрочин ками, и у Пруде, у Бор, од Бора по дѣлу у Вратницу и по дѣлу на Чрн ками (ДХ III: Чрни ками), и по дѣлу у Трѣскавѣц, над Добри дол по дѣлу — [даље различито у ДХ I и у ДХ II—III:]
- ДХ I: и на Брњц, на Ујезд'ну, у Хомор'је, и путем у поток, у План'ник, с План'ника право у Врѣло (стр. 65).
- ДХ II—III: на Брњц, на Стлбицу, и по дѣлу како се ками вали к Алтину, и право на Затлаке, и на Пърче брѣге, и од Пърчих брѣг по дѣлу и на опогор право у Врѣло, и низ Врѣло како пристаје у Рибницу (накн. преправка у ДХ III: горња расоха Врѣла како пристаје у Рибницу), и низ Рибницу како (по)пристаје Нерѣстуша у Рибницу, прѣма Тлстому брду (стр. 111. и 231).
- 83° Власи *Срѣмљане* (ДХ II: Ђурашевски Власи) . . . А међе Влахом: от Тлстога брда низ Нерѣстушу, и како пристаје Нерѣстуша у Рибницу, и уз Рибницу, што затече Рибница, како пристаје Врѣло у Рибницу (ДХ II: . . . што затече Рибница до Алтинских међ, како пристаје Јабланица у Рибницу) (стр. 256—258, ДХ III, стр. 126, ДХ II).
- 84° Нађе краљевство ми [за челника Радана] земљу именем *Јабланица* . . . А међе земљи тој: од Рибнице уз водовађу, и прѣко од водовађе, како поток пристаје, кон Манојлова сѣнокоса, и уз поток на дѣл, на Рујишта, и низ дѣл на опогор од Алтина, кон Честога бор'ја, у поток, и низ поток у Планину, и за Планином у пут, у Врѣло како пристаје у Рибницу (стр. 139, ДХ II).
- 85° И постависмо коло *ѣвоздѣно* на Алтинској земљи, на Булатовѣ селѣ, а Булату дасмо на Врѣлѣ њиве и млин, и гору Пустош . . . А при колѣ људ'је: Доја ковач с дѣт'ју . . . А међа им от Влах: како пристаје Врѣло у Рибницу, и у пут за План'ник, и ус-поток кон Честога бор'ја, у Змијник, и уз дѣл на Рујишта (стр. 267, ДХ III).
- 86° Село *Брѣстови*, а у њем . . . Хвалојевиѣ Богослав с брат'јом и с дѣцми. Међе Брѣстовцу: от Плањани, више Хвалојевиѣ на дрѣн при Млинштици, и от дрѣна на брдо, право на Нојице, по дѣлу како се ками вали, до пути који греде ис-Гъмничце, право под Злате крсте, на цер, трапом право у Рибницу (стр. 208, ДХ III).

Немања — Хиландару (Зак. сп., 384):

87° И да јере испросих Парике у цара, у Призрѣнѣ, да дах од њих . . . Светог Богородици у Милејах села *Нейробишиа*, *Момушу*, *Сламодрави*, *Рейивљу*, *Трије*, *Рейившица*, *Трновци*, *Хоча*, и друга *Хоча*, и трг тује. И два винограда тује насадих, и ул'јанике 4: једн у Трпезѣх, други у Даб'шорѣ, трет'ји у Голишевѣ, четврти у Парицѣх, а за којимжде ул'јаником по два чловѣка. И планину *Бојачу*. И од Влах *Радово суд'сѣво* и *Ђурѣво*.

Милушин — Хиландару:

88° А у Призрѣнѣ села *Сламодраже*, *Нейробишије*, *Момуша*, обѣ *Ход'че* — Долња и Горња, и половина *Добродољан*, а друга половина Свете Богородице студенич'ске. Ул'јаник у Трновци, ниже Долње *Ход'че*, а за њим два ул'јара (Зак. сп., 389).

89° И у Призрѣнѣ села *Сламодраже*, *Нейробишије*, *Момуша*, обѣ *Ход'чи* — Долња и Горња, и половина *Добродољан*, а друга половина Свете Богородице студеничке; а половина винограда у Желчиштих, а друга половина Свете Богородице студеничке (Зак. сп., 393—394).

Сѣефан Дечански — Хиландару (Mon. serbica, 86—87):

90° Приложи краљевство ми Прѣчистој студеничкој село Јариње на Ибру, а Прѣчистој хиландарској половина *Добродољан*, а друга половина си јест била испрва Богородице хиландарскије. И тази села краљевство ми утврди хрисовољем златопечатимим: село *Сламодраже*, и село *Добродољане*, и село *Нейробишиа*, и село *Момуша*, и *Бѣла Црква*. А међа тѣмзи селом: от села Трња Прѣчистије студеничке, први бѣлѣг Горачин луг, и прѣко поља управ у камен у Хуст, и брѣгом на Главичицу, и на пут који иде прѣко Слатинске шуме; и од Студенчан: управ прѣко Топлухе, и у Ивањ дуб, и уз Хрид, дѣлом у Крст, на пут, и прѣко шуме у Мали габѣр, и малѣм путем у Понор, и прѣко шуме, гдѣ се путови стају, и путем у Медвѣћ дол от Храштан, и путем у Некагу; и от Кострца: уз дѣл на Горку црѣшњу, у рт Граба; и од Брајишинѣц: дѣлом, како се ками вали, у Брајишин лаз, у Бѣли брѣг, и у дуб више Туртешеве воде; и от Пагаруше: на Нечујглас, и прѣко уврх дола, гдѣ се стаје с Папуловом рупом, и прѣко дѣла у Велику раз'пад; и од Јанчишт: на Округлу рупу, и у плочу на путу; на Радосаљ студеньц, и на Чрни врх, дѣлом сходећи, и дѣлом како се ками вали, и путем низ страну на Велики пут; управ посрѣдѣ Равни, прѣко дола на Дуб, управ на Бојанов хрид, и прѣко Гладишева дола на Илијину главу, и долом на цркву Светују врачу, право прѣко Топлухе, на Кућанин студеньц, управ на штрково гнѣздо, прѣко Галичника, прокосом у локву, и прѣко пута Призрѣнскога, управ дѣлом Торажде, до међе Трњанске исходећи у Горачин луг.

Сѣефан Дечански — Хиландару (Спом. СКА III, 25):

91° И приложи краљевство ми половину *Добродољан*, а друга половина си јест била испрва Богородице хиландарскије. И јеште же приложи краљевство ми двѣ селѣ, *Избишиа* и *Команово селишије* . . . И се међа селом тѣм и метохији: како иде дѣл више Јањина, тере право путем Јањинским, на Обѣшеноје дрѣво, и от Обѣшенога дрѣва управ на цѣсту, управ на Драгијину главу, и от Драгијине главе управ по дѣлу на Црѣшњу, и от Црѣшње на цркв Светаго Георгија, управ по дѣлу, у мрамор Радова крста, управ на други синор кон Танушева лаза, тере наврх Градишта, дѣлом на Црвену локву, на Радосаљ студеньц, на прѣки пут, на Змејев студеньц, на Јелесеј студеньц, управ на врх Градишта, путем управ низ брдо, на Стрмну страну, на Ораховѣчку међу, дѣлом на Равни, прѣко Долбокога дола, на Прохоров студеньц, на Рујеву главу, више Станча дола, дѣлом на Јути, на Урвану њиву, на Маријино селиште, дѣлом до међе Влчетрнске, на Зуков дол, управ на дѣл, дѣлом међу Цѣлинами и међу Ногајевци, на Мьгличин дол, на цѣсту, управ на рѣку како слази Хрид, от Јањина по дѣлу, управ дѣлом над Осоје, и од Осоја управ на Обѣшеноје дрѣво.

Избишија и *Команово селиште* . . . с в'с'ми правинами и међами села т'ма: како иде д'л више Јањина тере право путем Јањинским на Об'шненоје др'во, и от Об'шненога др'ва путем Трж'ким на Утолче село, тере право на Мурићев с'снокос, и от'туду право уз дол у Л'сковџ, и од Л'сковца како иде д'л к цркви-Гуђевици, и от'туд' како иде д'л од међе Симонове и Бр'фстовца (други при мерак повеље).

Душан — Хиландару (Зак. сп., 421—422):

- 92° И у жуп' Призр'вској црков *Свети Николаје* у Хот'чи, и село *Хой'ча Горња* и *Долња*, и с међами их.
Село *Слајински дол*, и с заселком и с правинами.
Село *Момуша*, и с междама си.
Село *Власи Добродољани*.
Село *Избишија*, с обоју страну.

Душан — Хиландару (Зак. сп., 430—431):

- 93° И што б'ше селиште пусто ниже *Хоче* именем *Јањино*, пов'даше царству ми јере прилеже селом хот'чким. И сије приложи царство ми Пр'вчистој хиландарској.

Стефан Дечански и Душан — *Дечанима* (Дечанске хрисовуље):

- 94° И приложи краљевство ми јеклисарха Василија (ДХ III: протопопа Прохора) и селом *Зерзевом* . . . А међа му: з-Бр'фстовцем, како потече бара из Дрима, такоје на Илијину цркву; а од Б'гле Цркве: од Вел'је ц'сте, поср'д Луга, до Медв'ђега дола, наполи Б'лој Цркви и Зерзеву; а од Медв'ђега дола с Постељштаки, како греде пут над Луг; а с В'шваји (ДХ III: с Шваји) од брода Ц'ф'т'снога, на бару Жепинску, у Вел'ји бр'г (стр. 130, ДХ II).
- 95° И обр'те краљевство ми записан'је . . . д'да краљевства ми Светога краља . . . протопоп' Прохору . . . и с в'с'м т'м записан'јем приложи га краљевство ми цркви с јегов'м хот'н'јем, и с цркв'ју *Светија Прокојија* . . . с и в'с'м што има цркв и што му је придало краљевство ми, и с куљеницама што си је купио, и попа Богдана с земљом . . . (стр. 264, ДХ III) — . . . попа Богдана земљу . . . и што му је дало краљевство ми земљу на Бр'нашчи Псарску. А међа јей Ставицом, како греде Огор'љчки поток, на кор'н оскоруше, на крушку поср'д д'лка, до пути од Атанасија; и у Трновци што су растр'били псар'је, и што је нетр'б'љено земље од Бујкова винограда до врха узбрдо, и до Милошеве њиве што је ледина, како доходи кола (ДХ III: краљева) њива, на Трхајево селиште, у поток, и низ поток како доходи поток под Голозлов млин, такоје уз поток до врха, и паки како доходи Огор'љчки поток за Голозловића куће, право у врх (стр. 138—139, ДХ II).

Душан — *Св. арханђелима* (Гл. СУД XV, 304):

- 96° Село *Ц'глине*, а међа му: от Крста, у Врж'је брдо, и по д'лу до Светогорске међе, и до Трнов'чке међе, и от Трнов'чке међе на-погор, тере на ону страну ус-поток, мимо виноград, тере у Спасовицу, и до међе Влч'етрнске, у р'ку, и у Сухи дол, на ками укопан, и право на Бр'ст, и у цркв, ус-пут право у први б'л'г, у Крст.

Душан — *Св. арханђелима* (Гл. СУД XV, 275—277):

- 97° Село *Диничино* и з-Бр'с'овцем, а међе му: с Круш'јем и с Ц'глинами, како упада р'ка Б'гле Цркве у Дрим, от Дрима уз р'ку Б'лоцркв'ску до Пр'врате, у Брод, у пр'ки пут; а брдо Диничину и Бр'фстовцу с оне стране Дрима, д'лом, до Швањске међе, и т'м'јере д'лом како упада у Дуб'штицу у р'ку; а от Влч'јега трна пр'с-поље, куд' б'л'ге постависмо, у пр'ки пут, како греде из Диничина у Б'лу Цркв, у међу Пандократорову, у ками који стоји на пути, и нис-пут у Дрим, до хрисовуља Пандократорова.
- 98° Село *Ошвања*, а међа му: с Роговом, како упада Глоки дол у Дрим, и от потока уз д'л на Левова селишта, и от селишта на Приб'чев крст, и от крста, по д'лу, у Рујево пољану, и от'туду пр'ма Липовцу, у ками на пути који греде от Бисажине у Трnavу, по д'лу до Пандократорова хрисовуља.

- 99° И у Ставици поп Трошан... својим ждрѣб'јем и с међами. И у Ставици стлп земље Долци. И у Горњеј Брњашчи стлп за кућама, и два стлпа прѣма кућах, и стлп под путем, и тизи в'си стлпи с међами како су испрва били цареви.
- 100° Поп Хранислав Јепископовић у Поточах, с в'сѣм својим ждрѣб'јем и с купљеницама...
- 101° Село *Свѣтани*, а међа му: з-Дубљани, от потока уз дол, на дѣл, кудѣ бѣлѣге постависмо, а от међе Дубљанске путем, по дѣлу, до бѣлѣга, и вину Сѣнам међа с Поточани и с Мачинци, от Мачинске међе, по дѣлу, до бѣлѣга у поток, и прѣс-поток у бѣлѣг у Грогот, и по дѣлу у Градиште, и на Равну главу, с Равне главе потоком у Рибничку рѣку, и от Рибничке рѣке путем који греде на дѣл, до бѣлѣга, и по дѣлу правим путем на Дмитрову цркѣв, и от цркѣв, по дѣлу, до бѣлѣга, право у поток. И на Рибницѣ млин...
И учини царство ми Сѣѣаном закон... да ору цркѣви на Брњашчи... и три дни сѣна да косе на Брњашчи...
- 102° И приложи царство ми забѣл *Круицицу*, а међа му: от Ораховца, Свѣчк, и от Сврчка у Врању стѣну, от Врање стѣне у Градиште, от Градишта у Кобиљу главу, от Кобиље главе у Милшина селишта, и от'туду у Царев лаз, како нестaje лаза над Јанчишта, у Градиште, над Остроzub, по дѣлу у Миш'ју пољану, по дѣлу у Петран, и от Петрана у студенѣц у Пожрикобиле, и от Пожрикобиле на Оковану, а от Оковане у Пчелињу стѣну, на Градиште, от Градишта на Равну главу, и на-погор у Сврчк, у прѣви бѣлѣг...
- Бранковићи — Хиландару* (Гл. СУД XI, 141—142):
- 103° Принесохом Матери бож'јеј хиландарској... село *Ораховац*... И се међа Ораховцу: от Рибника, из реке, мимо луку Станкову, уз брдо на Чохлину главу, те на њиву Бојка д'јакона, уз брдо мимо шуму на Козмин виноград, под њиву номика Богића, прѣко пута на Стари синор, мимо Хранину њиву, под њиву Михоњића, преко потока Враѣстѣнскога, на Славнића њиву, за Врању стѣну, на Кални поток, на Кобиљу главу, на Милашинов студенѣц, на Јанчијски ровник, до пута који идет от Јанчишт у Хочу, те на Проклету њиву над Хочом, на Дубоки дол, управ на Дѣдов дол, на Трновац, како идет пут от Штавице и от Брњаште, међа на Велики дуб, и от дуба у рѣку, и от дуба паки на дѣл, куда, друм идет; от Дубљан по дѣлу до Прохорове међе, под Штавицу, до рѣке.
- Душан — Св. арханѣлѣма* (Гл. СУД. XV):
- 104° И приложи царство ми Влахе *Блаи'чане*... А се међа *Блаи'чу*: путем који греде от Јавора, мимо Гостулино до дѣла, дѣлом к Улишт'ници, и прѣко на дѣл, на пут на Призрѣнски који греде на Улишт'ницу, с пути на дѣл међу Духља и међу Улишт'ницу, уз дѣл више Љништ, у Гркови поток.
- 105° И село *Тумичино* с в'сѣми међами.
- 106° Катун *Гунцаји*... А се међе Гунцатом: с Бањом, Обла глава, низ дѣл у горњи крај Милешеве баре, на Будилова кућишта, у дољни крај Расохаче, Длбоким долом у брдо на ками, до старе међе; а међа от Петр'ѣјева: от камена право путем на Влч'је пољане, и вину путем како иде пут надесно, и с пути у Дол, и из Дола на Медвѣжу пољану, на Стражиште на пут, прѣко на Карачице, и прѣко брда на Татѣнове пољане.
- 107° Катун Добрушинѣц *Јанчишѣ*... А се међа Јанчиштем от Ораховца: от Краљева лаза низ дѣл, прѣс-пут у Вртачу, и уз дѣл у Длгу пољану, прѣко дола у Чрни граб, у Рупе, и прѣз дѣл у Велику рупу, а у њеј дрѣн, уз дѣл у Гомилу; а от Пагаруше међа: низ дѣл до Пандократорова хрисовуља, и како спада дѣл у Драгосивишта, уз дѣл у студенѣц, и от студенца дѣлом на Градиште, у Велики дол, на дѣл у Краљев лаз на прѣви бѣлѣг...
- 108° Катун *Косиѣрчан*... А се међа *Косиѣрчу*: от Семетишт, на Некату, на Голу рудину, тере уврх Граба Кострчкога, и стрмо гдѣ се рѣцѣ стајета, и от'туду уз Градиште, и путем у Слатину, тере у Виношорски Граб, и по дѣлу на Прасково; от Пагаруше међа: на Прасково, тере на ками, у Крушку, на студенѣц, от студенца у Расохати дуб, от камена узбрдо на дѣл, на Голу рудину, тере на Сри'јак,

и на студенџ Стубъл, от Стубла у Павлов крст, и от крста у рт Голуша, тере по врху Голуша на Лолајин дол, и низ дол у Нѣкату у први бѣлѣг (стр. 288—295).

Сѣефан Дечански и Душан — Дечанима (Деч. хрисовуље, 258—259):

109° Власи *Паѣрушане* . . . И с меѣмаи старими до Арханѣловѣх меѣ.

*

Душан — Св. арханѣлима (Гл. СУД XV):

110° Приложи царство ми село *Љубижњу* с в'сѣми заселки. А меѣа му от града Јагледница, и у *Љубову* цркѣв, и от цркве како походи Јагледница нис-поље и стаје се с *Посуѣм*. А што се обрѣта меѣу *Љубижњом* и меѣу *Посуѣм* и *Јагледницом* баштина *Дмитра Утоличѣна* . . .

И заселѣк *Љубижњи* *Скоробишѣа*. Такози огледавше учинисмо: пут који греде от *Љубижње* више *Скоробишт* у планину — до пути да теже *Скоробиштане*, а више пути што се обрѣта до планине прѣма *Светом Петру* и доле опет до меѣе *Коришке* и до *Светаго Петра* да си имају *Љубижњане* прогон у планину . . . А от *Корише* *Љубижњи* меѣа: *Драг'шањ* дол, на *Гумѣнце*, на *Солиште*, на *Ржану*, испадајуће на било на *Уши*, на *Бульц*, а от *Булца* низ дѣл низ *Тоциљ*.

111° Село *Кориша*, и с црквом *Свѣтим Пейтром новом*, што јест купиѣ *Григорије* . . . и с заселком *Пакосѣише* и *Бусино* . . . А меѣа му: от *Светаго Петра* на *Ржаној*, у долѣни ками кон *Крње* јеле, и от'туду на *Игришти* у ками, и ниже *Игришта* у други ками кон *Гвозда*, и от'туде право у *Водички* поток, како поток спада у рѣку, и из рѣке у *Вел'ју* стѣну, и от стѣне у *Дрѣвѣну* цркѣв, и от цркве право уз дѣл, у највиши врх кон *Прѣседли*. А *Бусину* меѣа: от *Светаго Петра* *Прѣслоп* студенџ, *Дупна* рудина, *Јаворова* пољана.

112° Село *Љуѣолави* . . . с в'сѣми меѣмаи старими.

113° Село *Посуѣ* . . . А меѣа му: от *Јагледнице*, како истиче *Јагледница*, и низ *Јагледницу*, како упада, до меѣе *Србичке*.

114° Село *Србице* . . . А меѣа му: от града, како иде пут прѣчни из *Јагледнице* у пут који греде из *Лутовице* на *Левиши*, и от станка путнога дѣлом више *Обрши*, а от *Немишља* меѣа: дѣлом у *Лисич'ји* дол, прѣко поља у бѣлѣге, кудѣ постависмо *мрамор'је*, на *Горњи* брод, у двѣ врбѣ.

115° Село *Пирани* . . . А меѣа му: от *Студенице*, путем право по дѣлу, з-дѣла у *Палегриново* селиште, и от'туду прѣко дола на главу на *Алтуницу*, от *Алтунице* право на студенџ на *Ограѣени*, от студенџа уз дѣл више *винограда* на *Нерѣз*, ту низ дѣл право у *Крст*; и меѣа *Пирам* с *Круш'јем*: ниже *Калавице*, на *Сињи* ками над путем на долу, и от камена прѣз *Дрим*, право у *мрамор* кон *Клна*, и от тога у други *мрамор*, прѣко *Штрковице* у *мрамор*, от *мрамора* прѣко поља, у *распут'је*, у *мрамор* до *хрисовуља* *Богородичина*, и от'туду право у *Петков* крст, и ту ками постависмо (стр. 273—275).

116° Село *Сѣуденџани*, а меѣа му: от *Лѣшани* и от *Три'ја*, по дѣлу како се ками вали, у поток осуѣе *Главице*, до *хрисовуља* *Светогорскога*; и меѣа от *Сламодража*: прѣко поља у рѣку, у *Кли*, и от *Клна* уз дѣл до прѣкога пути, до меѣе *Добродолске*, и путем у *Медвѣдѣц*, до меѣе *Храштанске*.

117° Село *Храшиѣани*, с в'сѣми меѣмаи старими.

118° Село *Војинѣи*, а меѣа му: с *Храштани*, от рѣке прѣз поље до бѣлѣга, и по дѣлу до бѣлѣга, низ брдо на рѣку, до јелхе на *Топлусѣ*, и от'туду низ рѣку до првога бѣлѣга . . . И *Војинѣу* селу меѣа от *Сопина* и от *Лѣшани*: от *Смрдеѣега* студенџа, *посрѣд* баре у *Гомилу*, и от *Гомиле* потоком у *Дуб*, у *Округлу* бару, от *Округле* баре и от *Војкова* лаза прѣко *шуме*, *вину* у *бару*, от баре прѣко *шуме* у *Локву*, и от *Локве* преко *Дубраве*, до меѣе *Храштанске* (стр. 277—278).

119° Село *Пеѣани*, а меѣа му: от *Храштани*, от студенџа *Војнѣга* уз дѣл, и з-дѣла низ брдо на рѣку, у горње чело *Крачуништа*, и от *Семетишта* меѣа: на *Утолов* лаз, на *Обрадов* дол, меѣу *Голуша*, и от'туду по дѣлу како се ками вали, до меѣе *Запљжанске*.

- 120° Село *Рвчани*, а међа му: от Сопина, на Чрни дол, от Градишта право на дуб срѣд Садова, от'туду прѣко поља на Смрдећи студеньц, и от'туду посрѣд баре, кудѣ старин'ници пошоше . . . А Рѣчам међа от Духља: како излази пут от Запљжани и пристаје на Вел'ји пут који греде от Рѣчани, гдѣ постоја господин цар с коли, и от Вел'јега пути путем прѣко Мирујева лаза, право низ дол, у рѣку у Драгачану, и от рѣке право у Вел'ји дол за Милошеве куће, и от Вел'јега дола право у Добре водике, до међе Вранит'ске.
- 121° Село *Вранићи*, и с заселком *Букошом*. А међа му: от Неродимље, у Добре водике, и от Добрих водиц у Букову главу, у Студену, и от'туду у Грмоватицу, до М'шутичке међе.
- 122° Село *М'шутиница*, и с црквама *Светом Богородицом* и *Свештим Симеоном*, с земљом . . . и с *Чрвоглазем*, и с *Тойличани*, и с планином. А међа му: от Неродимље и от Сиринић и от Селца, планина Грмовата, и Болован с Висетицима, у Острвицу, и от Острвице у Лѣшеву рудину, до међе Бусинске.
- 123° Село *Исаврово*, а међа му: от Сопина, Стѣнице, и от Стѣниц у Крст, на Главу, и от Главе прѣко на Чрни дол, у Градиште; и пак от Стѣниц прѣко шуме, у пут који греде из Долње Чрѣвоглажде у Сопино у Горње, под Сребрни студеньц.
- 124° А се Арбанаси: катун *Биновци*, катун *Мађерци*, катун *Бвлолавици*, катун *Флоковци*, катун *Чрнци*, катун *Цайарци*, катун *Боновци*, катун *Шиннадинци*, катун *Новаци* — и сизи катунци с в'сѣми међами старими.
- 125° Село *Нисѣра*, а међа му: от сел Светога Симеона, низ дѣл нис-Торажду, прѣс-пут у Локву кон Трна; а от сел Светогорских: от Локве прѣс-поље до пути, кудѣ бѣлѣзи стоје, и нис-пут до Старе Топлухе, и до Кукалина студенца, сходѣне низ Стару Топлуху, и от студенца прѣс-Топлуху на мрамор.
- 126° Село *Медвѣдѣи*, а међа му: от Момуше, от Топлухе у ками, тере у бѣлѣг Светогорски, от камена у брдо посрѣд Дмитрова дола, до Рѣтивље, и по дѣлу, нис-пут, на Златарска селишта у ками, и на дѣл прѣс-пут у ками, на Крст, путем на Старе Пирани (сти. 277—279).
- 127° Такође приложи царство ми Орланду Мицовића . . . с јеговѣм селом *Селчани*. А међа Селчаном: како иде пут из Крушевице у Врбичане, и како иде пут из Врбичан у Град, до винограда Хусарева, и от Љубижње ниже за брѣга су два камена, и от-туду право у Јагледницу. И придасмо му от црквоне земље, от Арбанас, *Шиннадију*. А међа Шиннадији: како иде пут ис-Корише у Србице, и до луга до Коп'јаника; и от Шијиц: како иде поток ис-Коп'јаника у Шијице; а с Вележом — како су имали от прѣжде (стр. 303).
- 128° И приложи царство ми Тодора Лѣвића, с селом што му је дала црква *Бериславици* кон Вележа и с двором у Призрѣнѣ . . . и зета му Мирослава, с двором што му је дала црква и земљом кон Пирани (с. 309).
- 129° И приложи царство ми Владимира Чрѣшкића и Бојка Петровића, с в'сом баштином што си имају у граду, и јеште им придасмо црквоне земље от Посуђа пуге, до пути који греде от Љубижње по дѣлу . . . (стр. 310).
- 130° И присели царство ми зѣд'це ис-Пнуће . . . И да им царство ми земљу у Љутоглавѣх што јест држал Калојан Милкусов брат (стр. 305).

Стефан Дечански — *Богородици левшикој* (Гл. СУД XLIX, 264):

- 131° И јеште приложи краљевство ми *црква Свештоо Симеона* у М'шутиници, с људми и с виногради и с млини и с намѣст'јами људи гѣх, з-баштинами и с купе-ницами.

Душан — *Хиландару* (Зак. сп., 412):

- 132° И си . . . старѣц Григорије краљевству ми говори како је цркѣв с'зидал в мѣстѣ рекомѣм Кориши . . . и хотѣн'јем јего приложила јако да јест метох монастиру краљевства ми до вѣка и да јест сѣдиште и прѣпокојиште игумену краљевства ми и всеј братији . . . И записах му *стаару црква Свешто Пеѣра* . . . да си живе . . . до својего живота . . . А по јегове смрти онуј цркѣв стару не отнимам от Хиландара никамо.

*

Драѓуџин — *Хиландару* (Спом. СКА III, 11—12):

- 133° Дах манастиру . . . в Хиландари . . . (в)иноград у Призрѣнѣ у Билуши, који су били купили у метохијскога чловѣка Будимирици Првославићи . . .
- 134° И у Призрѣнѣ *цркви Свѣѣаѣо Димитрија*, што си јест имала испрва она света цркви, или виногради или њиве или млини . . .
- 135° И дах село *Локвицу* Светој богородици светогорској (с в'семи) међами, како си јест имѣла от прѣжде. А међа му: како греде Хрид о-Дрѣвѣна града на Кирильц [Вирильц?], на Шт . . . неску главу, и како пут греде по срѣдѣ Зборскога, на Прѣс(лан) на студениц, како се вали каме(н) Опол'је и у Локвицу, и путем на Заногу, право на Острожницу, право у Калетину рѣку, и на врх П'штенични, и како греде Хрид над Рупу, право у Мртвѣчки поток, и Мртвѣчки поток како упада у Гвозд.
- 136° А планина *Чесѣо камен'је*: за Масларију, на (По)љаницу, на Обод, на Врану стѣну, на Сопот, како држи рѣка В'шивица, на Градиште, на Лупр(л), на Рад'ковѣц, над Коз'ју стѣну, на Главицу, право у поток.
(Иста повеља у Зак. сп., 387—388: Чисто камен'је.)

Милуџин — *Хиландару* (*џирѣу*) (Зак. сп., 578):

- 137° И у Призрѣнѣ *црквѣ Свѣѣаѣо Димитрија* с метохијама и с људми у Призрѣнѣ.
И *манасѣир Свѣѣаѣо Димитрија* у Билуши, и с селом и с засел'јами и с в'сѣми правинами.
Село *Локвица*, и с засел'јем.
Село *Живиѣане*, и с засел'јем.

Сѣефан Дечански — *Боѓородици левшикој* (Гл. СУД XLIX, 362—363):

- 138° В'су моју надежду възложив к Прѣчистѣј богородици . . . јаже в јепископији Призрѣнској на Лѣвиши . . . В'са што си је имала светаја цркви . . . не разорих . . . њ паче потврдих и покрѣпих и придах први дар.
Село *Хочу* близ Луке, што су држали пронијар'је . . . и с в'сѣми међами . . . И више тога села у Градчаници . . . да си постави ул'јаник светаја цркви . . . И јеште приложи краљевство ми село *Немишље*, да јест заједно с Лутовичом, а међа му како си јест имало отиспрва.
И *Горњи ѣрад*, кула в њеже јест *цркви Свѣѣаѣо Николи* . . . в дѣн напасти да јест прибѣжиште светѣј цркви.
И село више Града *Повиљско*. да си јест под црквѣ Светаго Николи, а све под област Светије богородице призрѣнскије, и да си га бљуде јепископ с својими људми . . .
- 139° И кѣди гредох из Зете, дах светѣј цркви ул'јаник краљевства ми који је стојал у Жур'ѣх и с ул'јарем, и указах сам јепископу селиште да га постави между Добруштем и между Милопусти . . .
Придах вѣс забѣл краљевства ми у Чрноочи, да си га приједини к селом црковним, да си посади на њем Влахе црковне и кога си љуби . . .
И јеште придах краљевство ми селиште *Пусѣомулчу*, да си је насели црквѣ и да си је приложи к Опол'ју. А међа му до хрисовуља Богородичина до Локве, и от Локве низ брдо долу у Вел'ју рѣку Опольску, и низ рѣку долу како упада поток Зрзевски у Вел'ју рѣку, и прѣз поток Зрзевски на брдо како се ками вали у поток Зрзевски. А [с] Зрзевом како си је имало међе и прѣжде.

Сѣефан Дечански и *Душан* — *Дечанима* (Деч. хрисовуље):

- 140° И изнајде краљевство ми пратомајстора Георгија, и з-брат'јом Доброславом и Николом . . . И обрѣте краљевство ми у њих записан'је и утврѣден'је родитеља краљевства ми, Светаго краља . . . село *Манасѣириц* с међами и с обршми . . . За то им краљевство ми потврди село Ма(на)стириц, да им је и њих племенѣви в вѣки амин (сти. 131, ДХ II).

И приложи краљевство ми протомајстора Георгија и брата му Доброслава и Николу, с њих хотѣн'јем, и што им је записал и утврдио родитељ краљевства ми: село *Манастирѣ* . . . А међа Манастирцу: от Гркове луке на Сопот, и ус-поток како греде на Прѣслоп, и Лѣвим потоком до Бѣлѣве гари, и до пути Опольскога, на Прѣслоп, на Масларију, и на двориште Урошево, на Заногу, под Остражницу, к двѣма буквама Николинѣма, на Срѣдорец, уз Мртвѣчкиј дол, до стрмнога пути како испада наврх планине; и по дѣлу планине на врх Ранез'ца, и низ Зли ками кућишту Сурѣшеву, и путем досрѣд Пољане, и посрѣд Пољане уз дѣл на Чрни врх, и низ Чрни врх на Ками, на Жрвѣн, и на Породим; к Чрвеној јаблцѣ, к Николину крсту, низ дѣл на Лѣскову равѣн (стр. 261, ДХ III).

Стефан Дечански — *Хиландару* (Спом. СКА III, 25):

141° Приложи краљевство ми *Светију Бојородицу* жеже јест за градом Призрѣном (у другом примерку повеље: *Бојородицу заградску*), с млини и с виноградима и с њив'јем.

И село *Плави* на Брѣзном, с в'семи међама и правинама села тога. А се међа Плавам (Плавам): Вел'ји мост, на Кошутник, на Бѣли студенец, више на дѣл, како се вали камен к Враб'чи, по дѣлу на Мужев дол, на Жабострѣк, на Боров хрид, на Б'зују Лѣпор, на Клетна урвишта, на Врбовѣн, на Петрово село, на Крстишта, на Суху докѣв, путем на Добраљевѣн, потоком на Вел'ју рѣку.

Душан — *Хиландару*:

142° У Призрѣнѣ *црков Свети Димитрије*, и с сели.

Село *Локвица*, *Живиѣани*, *Плави*, *Билуша*, и људ'је у граду с баштинама си, и виноград *Ивахнов*.

Село *Плањани*, *Скоробиниѣ*, *Синиѣвѣи*, *Цриѣвево*, и долѣ у *Кориши* чловѣк *Драгнѣј* с баштином си.

Црков Свети Николаје у *Добр ушти*, и с сели.

Село *Жури*, *Врбница*, *Војевиниѣ* (Зак. сп., 421).

Говорише како им су отесали земљу и планину међници у *Локвици* и у *Светога Петра криво*. Царство ми, видѣв хрисовуље дѣда царства ми, не потвори . . . И поврати им царство ми планину *Чеснѣ камен'је* и земљу што је у *Локвици* . . . како им пише хрисовуљ стари. Такожде у *Светога Петра* како пише хрисовуљ Светога краља (Зак. сп., 434).

Душан — *Светим арханѣлима* (Гл. СУД XV):

143° С всим збором с в'сѣм изнајдосмо *Град Горњи* на пшчань *Вишеград* у хрисовуљи црковном јепископије Призрѣнске, и . . . замѣних, за *Град* и за село *Повильско* и за село *Врбичани*, дах замѣну јепископији Призрѣнској . . . село *Млачно* и село *Милоуѣи* и село *Зайлжани*, с в'сѣми међама их . . . А си *Град* и с онѣмази селма — с *Повильском* и с *Врбичани* записах цркви царства ми, да јест житница и винаца и мѣстохранилница црковна, мѣсто пирга.

144° И сим образом замѣних *цркъв Сѣаса* у *Младѣна Владојевиѣ* и у матери него. . . И дах замѣну у *Охридѣ Андричју* цркъв . . . како јест држал *Спаса* да си држи *Андричју*, а *Младѣн* ни јегов родим да веће не поиште онези баштине ни цркве *Спасове* иже јест у *Призрѣнѣ* . . . А се млини *Спасови*: млин у *Кукљешев*, и млини у *Пуљше*, млина два прѣма *Цареву двору*; и врт и двор на *Пѣсчинѣ*, и *Пеѣ*, и јеште двор више *Царева двора Кривчичин*, и виноград у *Клепинѣ углѣ*, виноград у *Дрѣновци*, лѣха *Даниловска* за дворови, виноград на *Курилѣ*, и њива *Спасова* на име *Кривчичина* на *Врбничком* пољу, кон *Хране Рубинова* и до *Свиноглава*.

145° И такожде приложи царство ми *цркъв Светаго Николу Рајкову* . . . А се виноградима цркве те: виноград на *Крушевѣ* пољу, а замѣнисмо га *Нѣжи*; и виноград ку *Бабиштих* и виноград у *Пустицах*, и оба замѣнисмо *Нѣжи* на *Курилѣ*; виноград за дворови, и замѣнисмо га *Дабиживу* каматнику на *Курилѣ*; и други виноград у *Габровци*, и замѣнисмо га *Одељану* на *Куриловѣ*; и у *Пустицах* два винограда, и замѣнисмо их *Иванку ткачу* на *Куриловѣ*; вино-

- град у Липовци, и замѣнисмо га Дмитру на Куриловѣ; виноград на Хинатовци, а други у Дубравицах, виноград више Пуљше, виноград у Дрѣновци, виноград у Бабиштитх, виноград у Пустицах; и њива Рајкова међу водавама, ниже Ђуровишт до ораха, и друге њиве ниже водавађе, двѣ чести туђе.
- 146° А међа Вишеграду и Спасове цркви и Светога Николи: от Рајкове цркве уз дѣл, у Чрвени пирг, прѣз Прѣров, и уз водавађу, дѣлом до Цвилина; и от туду путем над Будилишта, у Господжину црквѣ, и от цркве уз гору на Ками и обрх Цвилина, и от Камене по врху Цвилина, на Захлм, како сходи дѣл кон Дмитрова стлпа, у пут, и тѣмзи путем на Борову кикку, до хрисовуља Митрополитова. И вину узъм от Рајкове цркве прѣз рѣку, на млин Спасов, и от млина науспут на Новоселане.
- 147° И јеште приложи царство ми *црквѣ Светаго Стефана*, с всѣм двором, и с земљом, и с виногради, и с млини, и с врти, и с пећ'јом, и с овошт'јем, и с чрницами . . . И њива Ђуровишта међу путма до водавађе, како водавађа из Бистрице греде на Ограђеник . . . И јеште приложи царство ми што се обрѣте мѣсто Прибислава Ђегута: двор на Пѣсчинѣ под путем, и двор у Арханђела с чрницами, и двор у Подград'ји, и ливада у Севастова луга, и с лугом; и њива ниже Луке а више Млачна, кон стлпа Богородичина, на самом прѣходѣ у Крста, а међа јеј от рѣке до друге рѣке и до куљенице Дмитрове; и њива на Врбничком пољи от Ђурине њиве Рубчевића до Браниловића, и два млина на Пѣсчинѣ Богдана губавца (стр. 269—272).
- 148° Село *Ограђеник*, и с заселком *Нашцем* и *Боршинци*. А међа му от Града у Прѣчник, и међа му от Луке и от Млачна Прѣчником до Дрѣна, и от Дрѣна уз дѣл на Локву, до Сађене лозе, и от Локве низ дѣл у црквѣ Светога Пантелеја, гдѣ се стаје Бистрица з-Дримом, уз Дрим до Градишта, како упада Сушица у Дрим. А от Тупца Боршинцем међа ус-Сушицу до Дуба, како пут спада от Призрѣна к Дубу, и от Дуба како пут греде до прѣкога пути, и Прѣчником до прве међе, до Стубла.
- 149° Село *Селчани*, а међа му от Града како се стајета два пути, из Новоселани и из Врбичани.
- 150° Село *Новоселани*, над манастирем.
- 151° Село *Врбичани*, вину над манастирем.
- 152° Село *Јабланица*. А међа му како потече поток Струж'ки, от потока на Срѣдњи дѣл, како полѣже дѣл на Долњи дуб и на Горњи, и от Горњега дуба како полежи, дѣл у Кобен.
- 153° Село *Рѣчани*. А међа му от Локвице рѣка В'шпивица, из рѣке на Гарцицу, на долњи крај Локве, на Гребену, на Богданову њиву, на Дрѣво, на Гребни ками, на Мѣл, на Раковц; из Раковца дѣлом на Дрѣво, и прѣко дола ниже Мишева крста, на Грм, у Дрѣвѣни поток.
- 154° Село *Свнोजешијани*, с всѣми међами.
- 155° Село *Срѣд'ска*, и с планином. А међа му от Плањани црква Света Петка, и от цркве право уз дол, у поток посрѣд брда, у Пчелињу стѣну, по Ошљаку по врху до Селске међе. И пак от Свете Петке путем, како пут греде у Живићане, до међе Рѣчанске.
- 156° Село на Срѣд'ској именем *Село*. А међа му по дѣлу у Крајњу стѣну, от стѣне у Лисине, на Мечн-хлеб; право на Рашински пут, како испада из гвозда, по дѣлу међу Рашом и међу Добром рѣком, како испада дѣл наврх Ширдевих катуишт; по дѣлу путем на Прѣвалц, право у Могилницу, путем на Жедѣн, от Жедна вину путем у Трѣскавыц, на Вртљски дѣл, на Ранестъц, на Црнито, право у Мртвѣчки поток, у Николину букву, у студенѣц у Масларјјски, нис-поток у Сопот.
- 157° Село *Љубиња*, с всѣми међами и с планинами . . .
- 158° Село *Небрѣшоиѣа*, с всѣми међами и с планинами села тога.
- 159° Село *Раб'ча*, с попом Главатом и попом Рајком, с њих родом и с њих баштинами. А међа му на Стлпник, на Сињи вир, на Власово брдо, на Рудине, на Чртеж, на Свирилницу, по дѣлу по Ободу на Крваву локву, како пут упада у Чесњ, на Клѣти, и нис-пут на два бора, наврх Рујишт. А с Плавми како су држали от прѣжде међу собом, такози да си и држе.

- 160° Село оба *Крст'ца*, и с заселки . . . А међа му до међе Рабчке и до међе Пакишке.
- 161° Село *Пакиша*, и с *Кошаршићи*. А међа му из рѣке на Братиштевицу, на Мратињу цркв, по срѣдѣ Кнеже њиве, и от туду на Цртеж, на Стипањ дол, на врх из Запојани, и до хрисовуља Богородичина.
- 162° Село *Буч'је*. А међа му от Плави посрѣд Братослава хрида, по дѣлу право у поток, и с потока на студенец кон Лучна, до пути, до Митрополитова хрисовуља. И от Брѣзне Буч'ју међа на Рујишта, низ брдо дѣлом до пути, до хрисовуља Митрополитова.
- 163° Село *Радеша*, и с заселком *Радешницом*, и с планинами . . . А међа му от Лѣштани врх Славковѣц, по дѣлу низ Остро камен'је, у Дејкова Млачишта, право у поток, прѣко дола на брдо на Гар, и от туду право дѣлом како се ками вали, на Светога Николу у долу; из дола по срѣдѣ Штедима, на Ђуриловѣц, путем на Крак, посрѣд Гарчиц, на мост у Вел'ју рѣку. А от Опол'ја Радеша међа до Богородичина хрисовуља, у Бѣли грохот, у Ограђени ками, право низ брдо на Купчишта, у Илијину цркв, како пут греде по Рудинѣ у Локвицу, и како пут слази у Вел'ју рѣку, и низ рѣку на Вел'ји мост, у први бѣлѣг.
- 164° Село *Брод* и други *Брод*, с попови *Дикановићи* и с њих родом и с њих баштинами, и с заселком *Грмљани*. А међа му от планине от Првослава на Слап, на Обло брдо, на Сухи студенец, на Модри мѣл, низ рѣку, на Милчева кошаришта, и низ рѣку Крушевску, како упада у Зли поток у рѣку, низ рѣке, уз дѣл на Прѣображен'је, на крст у студенца, путем Велим на поток на Страторију, тере путем како цѣста греде у рѣку на Враниће — а чрни гвозд и чист да сѣку у опшину Орчуша и Глбочица и Брод; из рѣке у Јелѣш'је, ус-поток Крстовѣчки, како се стаје з-долом Вел'јим, и уз Вел'ји дол како излази на дѣл на Хуст, и от туду дѣлом како се ками вали сѣмо и онамо, на Славковѣц.
- 165° И у сихзи селѣх у црковних у Горѣ, што се находи купљеница и приија жупска, да ју држе, а што се обрѣта у жупѣ купљеница или приија црковних људи, да сију такожде држе, а међа да стоји како јест уписана у хрисовуље.
- 166° Село *Љбсковѣц*. А међа му [от] Љубочева и от Ход'че како упада Прѣки пут у рѣку, и из рѣке у Симењ дол, у Медвѣдѣц, из Медвѣдѣца на Влч'ју клѣт, уз дѣл наврх Цвилина, у Велико дуб'је. А међа от Града: от Рибника ус-поток ус-Ковачевѣц, и от Будилишта вину ус-поток ус-Ковачевѣц, до пути који греде у Цвилина вину у први бѣлѣг, до хрисовуља Богородичина.
- 167° Село *Плоскишино*, с млини и с виногради, и с међами и с всѣми правинами села тога, како су држали от прѣжде з-Билушом и с Ход'чом, такози да и држе (стр. 279—282).
- 168° И јеште приложи . . . властеличиѣ царства ми Никола Утоличѣ село своје баштино *Љубочево*, и с црков'ју *Светим Николом*, и с заселком *Јелховцем* . . . по Николинѣ животѣ и јегове матере да не влађе никто онѣмзи селом ни црков'ју, тѣкмо цркв царства ми Ахранѣл (стр. 285).
- 169° А се међе планинам *Првославу*, *Гребишиѣм*, *Плочи*, *Радешкој ѣланинѣ*, Храброво поље, Сопот, Мавр, Ирош. А међе им от Опол'ја на Ограђени камен, на Уши, на Сопот, по врху над Милишт катун, како дѣл греде мимо Сињу локву, на Чрни камен, путем у поток, како поток у рѣку упада, на врх Душнич'ски, дѣлом на Кривошију, по врху на Гребиште, на Пѣшчани врх, на Првослава. И планина *Сињавица* и *з-Бил'јаниѣм*, и ниже Сињавице Ромањ дол, како походи над Крај, и от Краја право у врх Ранецѣц — доглѣзи међа Крст'цу от Полога. А међа Крст'цу от Опол'ја: како пут исходи от Борскога поља, и исходи на Заногу, на станиште Светога краља; и тѣзи пут како се стаје с путем Призрѣнским више гвозда који греде от Опол'ја, и от туду прѣко пути Вел'јега надесно, међу Млаке и међу Остражник, право уз дѣл у врх до хрисовуља Богородичина, и от туду по дѣлу над Тудорѣч дол, како се ками вали у Тудорѣч дол, и от туду до хрисовуља Богородичина и до међе Радешке планине (стр. 300—301).
- 170° *Срѣдска* и *Село* и *Раб'ча* да дају луч, а сва Горска села и Шикља да стоје у манастири на парамунѣ (стр. 305).

171° Дах митрополији Призрѣнској село *Млачно* и село *Милоуџије* и село *Зайлжане*. А што су расѣјаници митрополије Призрѣнске по селѣх Арханђеловѣх у Подгори, да њими облада митрополит како и отиспрва, и пак да работају цркви Арханђеловѣ како су работали и прѣђе кѣди су били властелци (стр. 309).

Душан — *Св. Николи Добрушком* (Зак. сп., 717—720):

172° Придох в мѣсто рекомо Добрушта . . . и сзидах и обнових храм тѣј Светаго чудотворца Николи, да јест в помѣн краљевству ми . . .

Да краљевство ми и приложи село *Добрушѣ* с забѣлом и с планином . . . село *Жури* . . . село *Врбница* . . . село *Калођени* . . . и *Смулићи* . . . село *Војевиће* . . . и с планином . . .

И приложи краљевство ми виноград Љубов на Огледнице, на међи Љубиџњској . . .

173° И спомену царству ми за Светаго Николи иже в Добруштех, иже бѣх приложил в краљевствѣ својем, и благоволи царство ми, и приложих и јоште . . . село *Добрушѣ*, село *Журици*, заселѣк *Врбница* и *Војевиће*, село *Мулиће*, и *Свейују Бојородицу* у *Пилошу* и с виногради, и у Призрѣну два винограда Љубова . . .

И јоште придаде царство ми Светому Николе добруштѣкому село *Горожуји*, село *Милишѣ*, село *Плано* . . .

И даде царство ми планину *Корѣшник*, забѣл прѣродитељ мојих . . . почетѣк на Дѣвичу стѣну . . .

И да је сија обитељ Светаго Николи с всеми међами и правинами в област хиландарску, јакоже и Крушево и Хоча и прочеје метохије Хиландарине (каснија повеља).

Речник њојоѣграфских имена и оријентира из њовеља

10.

Курзивом су дата само имена и наводи из повеља.

Бројеви са експонентом (70°—173°) упућују на изводе из повеља објављене у претходном одељку, а бројеви без експонената на позицију на карти III.

Додаване су (верзалом, великим словима) и паралеле из турских пописа, при чему су извори навођени скраћеницама објашњеним у наредном поглављу (т. 11).

Алѣи и *н* (82°, 84°, *Алѣинске међе* 83°), дечански посед, жупа и предео углавном у поречју Великог Дрима (слив реке Валбоне у Албанији), који је на истоку прекорачивао данашњу држ. границу, избијајући на реку *Рибницу* (од данашњих Бровина до Бабајбокса), и тиме захватајући и део слива Белог Дрима (в. ОП II, стр. 4—6). У турско доба нахија АЛТУН-ИЛИ, проширена на истоку и преко *Рибнице* (изгледа до њене притоке *Трнавe*, в. ОП II, стр. 74—75).

Алѣуница (115°), међаш *Пирана* (118).

Арханђел (147°: *двор у Арханђела с чрницами*), сам манастир Св. арханђела, в. Цркве и манастири.

Арханђелове међе (109°), сусед дечанских *Пајарушана*, в. Црквени метоси.

Бабe (76°), дечанско село са земљиштем од *Трнавe* до под *Прѣки луѣ* (9). Сад Бабајлоћ (13).

- Бабшииџа* (145°), виноград цркве *Св. Николе Рајкове* био је ку *Бабшииџих*, в. Цркве и манастири.
- Бања* (106°), сусед *Гунцаџа*, сад *Бања* (74). У ПЗ 1571 *БАЊА* и *М. БАЊА* (н. Хоча).
- Байуша* — в. *Бојуша*.
- Бериславци* (128°), светоарханђелско село властелина Тодора Лџпића, близу *Вележа* (114).
- Биџор* (73°), *Биџор сџудењци* (75°), међаш *Рзмића* (7), *Чрвеноја брџа* (4) и *Прџкоја луја* (9).
- Било* (110°), међаш *Љубижње* (105).
- Бил'јаница* (169°), светоарханђелска планина, можда преко развођа Подримља и Повардарја (ка Пологу).
- Билуша* (133°, 137°, 142°, 167°), светогорско село, са црквом *Св. Димитрија*, сусед *Плоскииџина*. Сад *Билуша* (131). У ДУ 1571 *БИЛУШ* (н. Опоље).
- Бисажина* (98°), у међама *Швање* (пут *оџ Бисажине у Трнаву*), сад *Бистражин* (60). У ДУ 1571 *БИШТАЖИН*.
- Бисџирица*: I *Дечанска* (79°), међаш *Сџроши*; II *Призренска* (147°, 148°), извориште водавађе за *Оџрађеник* (122) и међаш *Оџрађеника*.
- Бз . . . Лџџор*: на *Бзују Лџџор* (141°) међаш села *Плави* (160). Биће албанизам, уп. *lerur 'zeç'*.
- Блаи'це*, *Власи Блаи'чани* (104°), светоарханђелски катун, сусед *Улииџнице* и *Духља*. Сад *Блаце* (80). У ПЗ 1571 *Г. и Д. БЛАТЦЕ* у нах. Хоча.
- Бојданова њива* (153°), међаш *Рџчана* (141).
- Боџородица заџрадска* (140°) — в. Цркве и манастири.
- Боџородица џризрџнска* (138°) — в. Цркве и манастири.
- Боџородица свеџџџорска* (135°) — в. Цркве и манастири.
- Боџородичин хрисовуљ* (115°, 139°, 161°, 163°, 166°, 169°), *Боџородичин сџиљ* (147°) — в. Црквени метоси.
- Бојанов хрид* (90°), међаш *Хочке метохије* (в. Црквени метоси).
- Болован* (122°), међаш *М'шуџиџиџа*, сад ороним *Болован* (102с).
- Боров хрид* (141°), међаш села *Плави* (160).
- Борова кика* (146°), међаш *Вишеџрада* (137).
- Борско џоље* (169°), у међама два *Крсџи'ца*, односи се на место *Борје* у Албанији (175), у КР 1452/5 *БОРЈЕ* у нах. Гора.
- Боршинци* (148°), светоарханђелски посед (прибл. позиција 121), заселак *Оџрађеника* и сусед *Туйџа*. Можда у ПЗ 1571 *ргџпхэ* (мах. *Корише*).
- Боџиуша* (81°), испрва делимично дечанско село (црква *Св. Николе*), а у каснијој повељи у целини *Байуша* (68°, в. у ОП II, стр. 41). У СК 1485 *БОТУША*, а сад *Батуша* (26).
- Бочница* (79°), десна притока Б. Дрима, близу *Чрмња* (21), међаш *Сџроши*.
- Браџиџин лаз* (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Браџиџинцима*.
- Браџиџинци* (90°), сусед *Хочке метохије*, сад *Брешанце* (86). У ПЗ 1571 *БРАЈИШИНЦЕ* у нах. Хоча.

- Брајишићевица* (161°), међаш *Пакише* (165).
Брајослаљ хрид (162°), међаш *Бучја* (162).
Б р а ј и о њ и н д о л (75°, 76°, прил. позиција 12), дечански посед, заселак *Храсиовице* и међаш *Бабá*.
Б р њ а ш ч а (95°, 101°), *Горња Брњашча* (99°), *Брњашћа* (103°), делимични дечански и светоарханђелски посед, сусед *Ораховца*, сад *Брњача* (64). У ПЗ 1571 ГОРЊА и ДОЛЊА БРЊАЧА, у нах. Хоча (уп. и ОП II, стр. 76).
Б р о д I (164°), дводелно светоарханђелско село („село *Брод и друји Брод*“), којему су припадали и *Дикановићи* (в.) и неидентификовани заселак *Грмљани*. Сад *Брод* (171). У КР 1452/5 БРОД, у нахији *Гора*.
Брод II (97°), међаш *Диничина* одн. *Брвсјовца* (прил. позиција 58).
Б р ђ з н а (162°), сусед *Бучја*, сад *Брезна* (161). „*Плави на Брвзно*“ (141°) можда је уместо *Плави са Брвзно*, или је овде предео *Брвзно Брвсј* (96°), међаш *Цвлина* (54).
Б р в с ј о в њ ц : I (86°, такође 67° и 69° у ОП II, стр. 41) дечанско село у поречју *Рибнице*, са засецима *Плношевици* (34), *Појовци* (35) и *Смолице* (36), сусед *Плањана* (који су били нешто северније).
 II (94°, 97°) светоарханђелски посед крај Б. Дрима (заједно с *Диничином*, прил. позиција 58), сусед *Зерзева*. У ПЗ 1571 можда првоуписани БРЕСТОВАЦ (будући да је пре њега ДИНИЧИНО), у нах. Хоча.
 III (91°) сусед *Избишића*, сад *Брестовац* (50). И овај БРЕСТОВАЦ налазимо у ПЗ 1571, такође у нах. Хоча.
Будилишића (146°), међаш *Вишеграда* (137).
Будилова кућишића (106°), међаш *Гунцаића* (75).
Бујков виноград (95°), међаш дечанског поседа протопопа *Прохора*, у пределу *Трновца* (55).
Букова глава (121°), међаш *Вранића*, сад ороним *Букова глава* (102а).
Б у к о ш (121°), светоарханђелски посед, заселак *Вранића*, сад *Букош* (97). И у ПЗ 1571 БУКОШ, у нах. Призрен.
Буљц (110°), међаш *Љубижње* (105).
Б у с и н о (111°, *Бусинска међа* 122°), светоарханђелски посед, заселак *Коршице* (106) и сусед *Мшуйишића* (101). И у ПЗ 1571 БУСИНО, у нах. Призрен.
Б у ч ' ј е (162°), светоарханђелско село, сад *Буч(ј)е* (162). У ДУ 1571 БУЧЕ, у нах. Опоље.
Бучји њуји (76°), међаш *Баба* (13).
Б љ а ц р к в а (94°, 97°), сусед *Зерзева*, а помиње се и у међама *Диничина с Брвсјовцем*, сад *Бела Црква*. У ПЗ 1571 БЕЛОЦРКВА, у нахији *Хоча*.
Б љ м б р њ и (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Брајишићима* (86).
Б љ м ј р о х о ј и (163°), међаш *Радеше* (156).
Б љ м с њ у д е њ ц : I (73°) међаш *Рзивића* (7); II (141°) међаш с. *Плави* (160).

- Ббло њоље* (79°, 80°), међаш *Свроши*, десно од Дрима, и (можда исти топоним) међаш *Дољанаца*.
- Б бл о і л а в ц и* (124°), светоарханђелски катун Арбанаса, вероватно у зони осталих арб. катуна сев. од Призрена.
- Ббл о црквјска рѣка, рѣка Ббла цркве* (97°), у међама *Диничина с Брѣсѣвоцем*, биће данашњи поток Сошница или Шошница (Букум.), који протиче кроз Балу Цркву.
- Б бл ђ и* (70°), дечански посед, заселак самог села *Дбчана*, сад Белег (3). Уп. и у ОП II, стр. 75.
- Ббљева іар* (140°), међаш *Манастѣрица* (153).
- В а р д и ш и њ а* (80°), у међама *Дољанаца*. Биће исправна идентификација овог топонима и истоименог дечанског катуна са оронимом Вардишта који је забележио А. Цоговић сз. од Раковине, старе *Рилковине* (реферат М. Букумирића на мостарској оном. конференцији, Пос. издања АНУБиХ LXX, стр. 139).
- Велосѣ: рѣ Велосѣа* (76°), међаш *Баба* (13).
- В е л е ж* (127°, 128°), сусед *Шѣинадије* и *Бериславаца*, сад Вележа (114).
- Велика раз'їад* (90°), међаш Хочке метохије, ка *Паїаруши* (83).
- Велика ружа* (107°), међаш *Јанчишиѣа* (82).
- Велики дол* (107°), међаш *Јанчишиѣа* (82°).
- Велики дуб* (103°), међаш *Ораховца* (83).
- Велики њуѣ* (70°, 90°), *Велика цвсѣа* (70°), *Вел'ји њуѣ* (120°, 164°, 169'), *Вел'ја цвсѣа* (94°) — називи за разне главније путеве, у међама винограда у *Дечанима*, *Зерзева*, Хочке метохије, *Рвчана*, *Брода*, два *Крсѣ'ца*.
- Велико дуб'је* (166°), међаш *Лвсковца* (133).
- Вел'ја рѣка, Оѣолска вел'ја рѣка* (139°, 141°, 169°), главна ополска река, у међама *Пусѣомулче*, *Плава* и *Радеше*.
- Вел'ја сѣвѣна* (111°), међаш *Корше* (106).
- Вел'ји брѣ* (94°), међаш *Зерзева* (62) и *Швање* (61).
- Вел'ји дол: I* (120°) међаш *Рвчана* (95); *II* (164°) међаш *Брода* (171).
- Вел'ји мосѣ* (141°, 163°, на Ополској реци), међаш с. *Плави* и *Радеша*.
- Вел'ји њуѣ, Вел'ја цвсѣа* — в. под *Велики*.
- Винишорски Граб* (108°), међаш *Косѣрчана* одн. *Косѣрца* (85). Траг одредбеног дела имена биће Нишор (84). Уп. и *Граб*.
- Висеѣице* (122°), међаш *М'шуйѣишиѣа*, уп. *Болован* („*Болован с Висеѣицама*“)
- В и ш е і р а д* (143°, 146°), *Горњи ірад* или скраћено: *Град* (138°, 143°), првобитно посед Призренске епископије, а касније замењен и дарован Светим арханђелима (прибл. позиција 137).
- Власово брдо* (159°), међаш *Раб'че* (163).
- Влч'ја клѣѣ* (166°), међаш *Лвсковца* (133).
- Влч'је њољане* (106°), међаш *Гунцаѣа* (75).
- В л ч ' ј и ѣ р н* (97°, *Влчѣѣрнска међа* 91°, 96°), сусед *Цѣлина*, *Диничина* (с *Брѣсѣвоцем*) и светогорске Хочке метохије (прибл. позиција 57). У СК 1485 ВЛЧЕТРНА, у ПЗ 1571 (у нах. Хоча) ВЛЧЕТРН.

- Водички њошок* (111°), међаш *Коршице* (106).
- Војевићи* (172°, 173°), *Војевини* (142°), светогорско село (Св. Николе Добрушког), у оквиру Добрушке метохије.
- Војиница* (118°), светогорско село, сусед *Храшћана*, *Сойина* и *Лвшана* (прибл. позиција 94). У ПЗ 1571 (у нах. Призрен) ВОЈИНЦ-
Војков лаз (118°), међаш *Војинца* (94).
- Војнби* (119°: *ош сџуденца Војнби*), међаш *Пећана* (89).
- Волујак* (78°), међаш *Сушице* (20).
- Врабча* (141°) — в. *Рабча*.
- Вражје брдо* (96°), међаш *Цвлина* (54).
- Вранићи*: I (121°, *Вранићка међа* 120°) светогорско село, са земљиштем до развођа према Неродимљи, сад *Вранићи* (98).
II (164°) у међама *Брода*, сад *Враниште* (169).
- Врања сивна*: I (102°, 103°) међаш *Крушице* (72) и *Ораховца* (66); II (136°) међаш планине *Чешто каменје*.
- Врањесивнски њошок* (103°), међаш *Ораховца* (66), уп. *Врања сивна* I.
- Врбичани* (127°, 143°, 149°, 151°), замењено светогорско село, првобитно посед Призр. епископије. Сад *Врбичане* (139), у ПЗ 1571 (нах. Призрен) ВРБИЧАНИ.
- Врбница* (142°, 172°, 173°), светогорско село, сад *Врбница* (127).
У КР 1452/5 ВРБНИЦА.
- Врбовци* (141°), међаш села *Плави* (160).
- Врбничко њоље* (144°, 147°), поље око светогорске *Врбнице* (127), на коме су биле две светогорске њиве.
- Вршача* (107°), међаш *Јанчиши* (82).
- Вршњски дџл* (156°), међаш *Села* (в.), у вези са садашњим *Вртоп* (149).
- Врбљо* (82°, 83°, 84°, 85° и 69° у ОП II, стр. 41), поток који извире у Молићу и улива се као десна притока у *Рибницу* испод Бровине (старе *Д'бровине*), граница *Алишина*, а онда и поседа који су заузимали најисточнији део алтинског земљишта: *Власи Србљани*, *Раданова Јабланица*, *коло њовдвно*. У каснијој повељи (кнегиње Милице) помиње се као заселак дечанских *Плањана*, заједно са *Д'бровинама*, па би заселак *Врбљо* могао бити данашњи Молић.
- В'шивица* (136°, 153°), река, међаш *Рвчана* (441) и планине *Чешто каменје*.
- Габровци* (145°), виногорје где је био један свето арханђелски виноград (у поседу цркве *Св. Николе Рајкове* — в. Цркве и манастири).
- Галичник* (90°), међаш *Хочке* метохије, према *Новацима* и *Трнју*.
- Гар* (163°), брдо у међама *Радеше* (156).
- Гарчица* (153°), међаш *Рвчана* (141).
- Гарчице* (163°), међаш *Радеше* (156).
- Гвозд*: I (111°) међаш *Коршице* (106); II (135°) међаш *Локвице* (140). Употреба се и у општем значењу 'шума': „а чрни њовд и чист да сџку ...” (164°).

- Глава (123°), међаш *Исаврова* (99).
- Главница: I (116°) међаш *Сџуденчана* (90); II (136°) међаш планине *Чесџо камен'је*.
- Главичица (90°), међаш *Хочке метохије*.
- Гладишев дол (90°), међаш *Хочке Метохије*.
- Глоки дол (*џошок*) (98°), десна притока Дрима, међаш *Швање* (61) према *Ројову* (59).
- Глбочица (164°), село изван метохија које заједно („у *оџину*“) са *Орчушом* и светоарханђелским *Бродом* сече *црни џвзд и чистџ*.
- Глојови сџуденџ (76°), међаш *Баба* (13).
- Гнила (79°), међаш *Сџроши*, лево од Дрима.
- Гојиловици, један од два катуна Влаха *Срџмљана* (в.).
- Гола рудина (108°), међаш *Косџрца* (85).
- Голозлов млин (95°), међаш дечанског земљишта протопопа Прохора, у пределу *Трновца* (55).
- Голозловића куће (95°), међаш дечанског земљишта протопопа Прохора, у пределу *Трновца* (55).
- Голуш (*рџ Голуша*, 108°), међаш *Косџрца*, сад *Голуш* (87). На два истоимена оронима указује формулација *међу Голуша* (119°), у међама *Пећана* (89).
- Гомила I (70°, у ДХ I и III) или *Моџла* (ДХ II), међаш *Дџчана* (1-4).
- Гомила II (118°), међаш *Војинца* (91).
- Гора (165°), жупа, предео у ком се разликују *жуџа* у ужем, правном смислу, тј. села изван метохија, и *црковна села*. У КР 1452/5 нахија између Шар-планине и Коритника. — *Горска села* (170°), подразумевају се светоарханђелски поседи у *Гори*.
- Горачин луџ (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Трн'ју* (69).
- Горка црџиња (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Кострцу* (85).
- Горњи брод (114°), међаш *Србица* (116).
- Горњи џрад — в. *Вишеџрад*.
- Горњи дуб (152°), међаш *Јабланице* (136).
- Горозжуџи (173° светогорско село, сад *Горожуп* (179).
- Госџождина црква (146°), међаш *Вишеџрада* (137).
- Госџулино (104°), у међама *Блаџ'ца*, сад *Гостулин* (78). У ПЗ 1571 ГО-СТУЛИН, у нах. *Хоча*.
- Граб (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Косџрцу*, сад ороним *Граб* (44). Уп. *Винишорски Граб*, *Косџрчки Граб*.
- Град (127°, 143°, 148°, 149°, 166°), у значењу *Призрена* и његовог земљишта, или уже: у значењу *Горњеџ џрада* (*Вишеџрада*), помиње се као сусед *Селчана*, *Оџрађеника*, *Лџсковца*.
- Гладислаља црква (74°, 78°), међаш *Раџишиеваца* (8) и *Сушице* (20).
- Градишиџе, чест назив, неједнако топонимизиран: I (101°, 102°) међаш *Крушчице* и *Сџњана*, и сад *Градиште* (70); II—III (91°) два пута у међама *Хочке метохије*, рекло би се да није исти објекат; IV (107°) међаш *Јанчишиџа* (82); V (108°) међаш *Косџрца* (85); VI (120°, 123°) међаш *Рџчана* (95) и (ваљда исто) *Исаврова* (99); VII (136°) међаш планине *Чесџо камен'је*; VIII (148°) међаш *Оџрађеника* (123).

- Градчаница* (138°) и у њој уљаник Призр. епископије, по податку из повеље више Хоче Заградске. У ДУ 1571 ГРАДЧАНИЦА, у н. Опоље.
- Гребена* (153°), међаш *Рвчана* (141).
- Гребни ками* (153°), међаш *Рвчана* (141).
- Гребнишија I* (169°, у опису међа и у једнини: *Гребнишије*), планина (светоарханђелска) јужно од *Ојол'ја*.
- Гребнишија II* (74°), међаш *Рајшишеваца* (8).
- Гркова лука* (140°), међаш *Манастирница* (153).
- Гркови јошток* (104°), међаш *Блаш'ца* (80).
- Грм* (153°), међаш *Рвчана* (141).
- Грмечи* (81°) код *Бојуше* (26), са дечанским земљиштем (лази цркве *Св. Николе*).
- Грмљани* (164°), светоарханђелски посед, заселак *Брода* (171).
- Грмовија* (122°), планина на развођу с Повардарјем, међаш *М'шуйшишија*.
- Грмовишица* (121°), међаш *Вранића* (98), близу *Грмовије* (ако није обоје исто).
- Грмочел* (77°), дечанско село, сад *Грамоchel* (16). У СК 1485 ГРМОЧЕЛ („Girmxhil" у транскр. С. Пуљахе).
- Гројош* (101°), међаш *Свњана* (69).
- Гуђевица* (91°), црква у међама *Избнишија* (47).
- Гумњце* (110°), међаш *Љубишње* (105).
- Гунцаши* (106°), светоарханђелски влашки катун, сад *Гунцат* (75). У ПЗ 1571 Г. и Д. ГУНЦАТ, у нахији Призрен.
- Даниловска лџа* (144°), део поседа светоарханђелске *Сјасове цркве*.
- Д'бревине* (69°, в. ОП II, стр. 41), дечански посед, заселак *Планина*, сад *Бровина* (33).
- Дворови* (145°), један светоарх. виноград (у поседу цркве *Св. Николе Рајкове*) био је „за *Дворови*".
- Дејкова млачишија* (163°), међаш *Радеше* (156).
- Дикановићи*: „*јојови Дикановићи и с њих родом и с њих башинами*" (164°), део метоха *Брод* (светоарханђелског). Сад *Диканце* (170), а у КР 1452/5 ДИКАНИЦА или сл., у нахији Гора.
- Диничино с Брџсјовцем* (97°), светоарханђелски посед (прибл. позиција 58), чији су суседи *Круш'је*, *Цџлине*, *Вл'ји њрн*, *Швања* и *Пандокрајоров хрисовуљ* (*Зерзев*), при чему се за *Зерзевом* додиривао управо *Брџсјовци* (*Брџсјовци II*), уп. 94°. У ПЗ 1571 ДИНИЧИНА и иза тога БРЕСТОВАЦ, у нахији Хоча. И у ПЗ 1591 ДИНИЧИНА, с напоменом да је село крај *Дрима* и изложено поплавама.
- Длоки дол*: I (106°) међаш *Гунцаша* (75); II (*Долбоки дол* 91°, *Дубоки дол* 103°) међаш *Ораховца* (83) и *Хочке* метохије. Разлика *Длоки*: *Дубоки* хронолошке је природе (друга варијанта у млађој повељи), док *Длоки*: *Глоки* (в.) и *Глочица* вероватно указује на дијалекатску изоглосу.
- Дла јољана* (107°), међаш *Јанчишија* (82).
- Д'мијров дол* (156°), међаш *Медвџд'ца* (117).

- Добра водица* (121°), међаш *Вранића* (98).
Добра рѣка (156°), у међама *Села* (в.) одн. Срѣдске метохије.
Добраљевџи (141°), међаш села *Плави* (160).
Добродољани (88°, 89°, 90°, 91°, село *Власи Добродољани* 92°, *Добродолска међа* 116°), село пола светогорско а пола Богородице студеничке, касније (од Стефана Дечанског) у целини светогорско, део Хочке метохије. Сад Добродољане (43), у ПЗ 1571 (у нахији Хоча) **ДОБРОДОЉАН**.
Доброш (68°, в. ОП II, стр. 41), накнадно додато дечанско село, дар кнегиње Милице. Сад Доброш (15), а у СК 1485 В. и М. **ДОБРОШ**.
Добрушиџа (142°, 172°, 173°, такође у облику множине: *Добрушиџем* 139°, в *Добрушиџех* 173°), светогорско село (Св. Николе добрушког). Сад Добруште, Добружда (126), а у КР 1452/5 **ДОБРУШ** у нахији Радоња.
Добрчи дол (76°), сусед *Баба* (прибл. позиција 14). У СК 1485 **ДОБР(И)ЧИ ДОЛ**.
Дојенџи (69°, в. ОП II, стр. 41), накнадни дечански посед у поречју *Рибнице*, заселак *Плањана*.
Дољни дуб (152°), међаш *Јабланице* (136).
Дољци (99°), светоарханђелски *сѣлѣ* земље у *Сѣлавици* (65).
Дољанџи (67° — ОП II, стр. 41; 80°), дечанско село, биће на Б. Дриму близу *Рилковине* (25).
Драгачана (120°), река у међама *Рѣчана* (95). Сад постоји село Драгачина си. од *Рѣчана* и Драгачинска река. У ПЗ 1571 **ДРАГАЧИНА**, у нахији Хоча.
Драјџина џава (91°), међаш Хочке метохије.
Драјосивиџиџа (107°), међаш *Јанџиџиџа* (82), ка *Пајаруџи*.
Драјшањ дол (110°), међаш *Љубиџње* (105).
Дрим (79°, 80°, 94°, 97°, 115°, 148°), река, помиње се (увек без атрибута „Бели”) у међама *Сѣроџи*, *Дољанаџа*, *Зерзевџа*, *Динџичина с Брѣсѣовџем*, *Пирана*, *Ојрађеника*.
Дрѣво (153°), међаш *Рѣчана* (141).
Дрѣводѣла (77°), сусед *Грмочѣла* (прибл. позиција (16). У СК 1485 **ДР(Е)ВОДЕЉ** („Drovadil”, „Drodil” у транскр. С. Пуљахе).
Дрѣвѣн џрад (135°), међаш *Локвице* (140).
Дрѣвѣна црква (111°), међаш *Кориџе* (106).
Дрѣвѣни џоџок (153°), међаш *Рѣчана* (141).
Дрѣн (148°), међаш *Ојрађеника* (123).
Дрѣновџи (145°), виногорје са светоарханђелским виноградима (цркве *Св. Николе Рајковѣ* и *Св. Сѣаса*).
Дуб: I (90°) међаш *Избџиџиџа* (47); II (118°) међаш *Војинџа* (91); III (148°) међаш *Ојрађеника* (123).
Дубице (78°), међаш *Суџице* (20).

- Дубљани* (101°, 103°), сусед *Сбњана* и *Ораховца* (прибл. позиција 68). Траг имена могао би бити: „Дубљане, долина и брежуљак северно од села” [Брњаце] (Букумирић, ОП V, 435). У ПЗ 1571 ДУБЉАН у нахији Хоча.
- Дубрава* (118°), међаш *Војинца* (91).
- Дубравице* (145°), виногорје са светоарханђелским виноградом (цркве *Св. Николе Рајкове*).
- Дуб’ишица* (97°), десна притока Дрима, међаш земљишта *Диничина* с *Брб’ишцем* (58) и *Швање* (61).
- Дујна рудина* (111°), међаш *Коршице* (106).
- Дујнич’ски врх* (169°), међаш светоарханђелских планина јужно од *Ојол’ја*.
- Духље* (120°), *Духља* (104°, двојина), сусед *Рвчана* и *Блаш’ца*. Сад *Дуље* (79), а у ПЗ 1571 (у нахији Хоча) ДУХЉЕ.
- Дв’ича с’ићна* на Б. Дриму, у повељама се помиње као међаш планине *Корш’ици* и међаш *Тмаве*. У КР 1452/5 налазимо, међутим, насеље ДУВУЧ, у нахији Радоња.
- Дв’одол* (103°) међаш *Ораховца* (83).
- Дв’чани* (70°, ДХ I: *Дв’и’чани*), сад село Дечани (1, са засеоцима 1—4). У СК 1485 ДЕЧАНИ (име и манастира и села).
- Дв’чанин* (70), виноград на земљишту *Дв’чана* (1).
- Ђиновци* (124°), светоарханђелски катун Арбанаса, сад село Ђиновце (140). У ПЗ 1571 ЂИНОВЦЕ, у нахији Призрен.
- Ђиновци* (124°), светоарханђелски катун Арбанаса, вероватно у зони осталих арб. катуна сев. од Призрена.
- Ђулино кай’унишије* (78°), *Ђулино сел’ишије* (79°), међаш *Сушице* (20) и *Сб’роши*.
- Ђурашевски Власи*, исто што и *Срб’љани* (в.).
- Ђуровишије*: њива ниже *Ђуровишије* (145°), њива *Ђуровишија* (147°), светоарханђелски поседи, од града Призрена ка *Ограђенику* (123).
- Жабос’и’р’к* (141°), међаш села *Плави* (160).
- Ждр’вло* (78°), међаш *Сушице* (20).
- Жед’н* (156°), међаш *Села* (в.), одн. Срб’дске метохије.
- Жел’чишија* (89°), са виноградом пола светогорским а пола студеничким (као и оближњи *Добродољани*). Сад *Зочиште* (46), а у ПЗ 1571 ЖАЛЧИШТА или ЖЕЛЧИШТА, у нахији Хоча.
- Жејинска бара* (94°), међаш *Зерзева* (62), према *Швањи*.
- Живињани* (137°, 142°, 155°), светогорско село, сад *Живињане* (142). У ПЗ 1571 ЗУВУЈАНУ, у нахији Призрен.
- Жрв’н* (140°), међаш *Манас’ирица* (153).
- Жури* (138°, 142°, 172°), *Журици* (173°), светогорско село (Св. Николе добрушког), сад *Жур* (128). У КР 1452/5 ЖУР, у нахији Радоња.
- Заморници* (69°, в. ОП II, стр. 41), накнадни дечански посед у поречју *Рибнице*, заселак *Плањана*.

- Заноја* (135°, 140°, 169°), међаш *Локвице* (140) и *Манасџирица* (153), ка *Ојол'ју*, на путу ка *Борском њољу* у Гори. У пределу *Заноје* било је *Урошево дворшћие* или *сџанишћие* *Свејџаја* краља.
- З а њ л ж а н и* (120°, 143°, 171°, *Зџлжжанска међа* 119°), село дато Призренској епископији у замену за посед уступљен Светим арханђелима, сусед *Пеђана* (89), а помиње се и у међама *Рвчана* (93°). У ПЗ 1571, ЗАПЛЖАН, у нахији Призрен. Сад *Слапужане* (95).
- З а њ о ђ а н и* (161°), у међама *Пакише* (165). Сад Запот зап. од *Пакише*, у КР 1452/5 ЗАПОТ или ЗАПОД (zabwt).
- Захлм* (146°), међаш *Вишеџрада* (137).
- Зборско* (135°), међаш *Локвице* (140).
- Звонца* (74°), међаш *Рајшшеваца* (8).
- З е р з е в о* (94°, *Пабдокрайџоров хрисовуљ* 97°, 98°), дечанско село, сусед *Швање* и *Диничина* с *Брвсџовцем*. Сад *Зрзе* (62), у ПЗ 1571 ЗИРЗЕВО или ЗЕРЗЕВО, у нахији *Хоча*. Уп. *Зрзево*.
- Злајарска селшћиа* (126°), међаш *Медввд'ца* (117).
- Злајш крсџи* (86°), међаш *Брвсџовца* I (у поречју *Рибнице*).
- Зли ками* (140°), међаш *Манасџирица* (153).
- Зли њојок* (164°), поток, међаш *Брода* (171). Сад село *Зли Поток* (178), у КР 1452/5 (у нахији *Гора*) ЗЛОПОТОК.
- Злква* (76°), међаш *Баба* (11).
- Зло њоље* (81°), предео код *Бојџуше* (26) са сенокосом Св. Николе.
- Змејев сџуденџи* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Змијник* (85°), међаш *кола џвоздвнџи* (32).
- З р з е в о* (139°), сусед *Пусџомулче*, сад *Зрзе* (155). Уп. *Зрзево*.
- Зрзевски њојок* (139°), међаш *Пусџомулче*, притока *Опољске* реке која тече крај *Зрзева* (155).
- Ивањ дуб* (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Сџуденчанима* (90).
- Иџршћие* (111°), међаш *Коршше* (106). Постоји топоним *Игралишћа* између *Мшџушћишћиа* (101) и *Чрввојлажда* (100), али веза са *Иџршћие* није сигурна.
- Избишћиа* и *Команово селшћие* (91°, 92°), светогорски посед, део *Хочке метохије* (прибл. позиција 47). Сад „*Избишће, виногради*” (*Букумирић*, у атару *Зочишћа*). У ПЗ 1571 ИЗБИШТЕ или ИЗБИШТА, у нахији *Хоча*.
- Илјина џлава* (90°), међаш *Хочке метохије*, ка истоку.
- Илјина црква* (163°), међаш *Радеше* (156). В. Цркве и манастири.
- Илјино брдо* (77°), међаш *Грмочела* (16), ка *Дрвводељи*.
- Ирош* (169°), међаш светоарханђелских планина, јужно од *Ојол'ја*.
- И с а в р о в о* (123°), светоарханђелско село, сад *Саврово* (99). У ПЗ 1571 (у нахији Призрен) Г. и Д. САВРОВО, ово друго и у СК 1485.
- Ј а б л а н и ц а* I (83°, 84°), река у међама *Срвмљана* и посед *челника* *Радана*, сад *Лабаница* (30).

- Јабланица II* (152°), светоарханђелско село, сад Јабланица (136).
 У ПЗ 1571 **ЈАБЛАНИЦА**, у нахији Призрен.
- Јавор* (104°), у међама *Блаш'ца*, сад Јавор (76). У ПЗ 1571 **ЈАВОР**, село у нахији Призрен.
- Јаворова њолана* (111°), међаш *Коршице* (106).
- Јајледница* (110°, 113°, 127°), *Ојледница* (172°), река, међаш *Љубишње*, *Посуђа*, *Селчана*, сад Јегленица.
- Јанчијски ровник* (103°), међаш *Ораховца* (83) и *Јанчишиа* (82).
- Јанчишиа* (102°, 103°, 107°), светоарханђелски посед, пребивалиште Влаха *Добрушинаца*. Сад Јанчиште (82), у ПЗ 1571 **ЈАНЧИШТА** или **ЈАНЧИШТЕ**, у нахији Хоча.
- Јањино* (91°, 93°, *Јањински њуш* 91°), „*селшице њушто ниже Хоче*“, које је Душан придодао светогорској Хочкој метохији.
- Јемсеј сџуденџ* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Јеловџ* (71°), међаш *Улоћана* (5).
- Јелховџ* (168°), светоарханђелски посед, заселак *Љубочева* (134). Биће исто **ЈАХОВЦЕ** у ПЗ 1571, у нахији Призрен.
- Јелианица* (77°), река, источни међаш *Грмочела* (16).
- Јелџје* (164°), међаш *Брода* (171).
- Јердан* (77°), поток у међама *Грмочела*, притока *Јелианице*. Име је сачувано као ороним Јордан, који је А. Цоговић забележио у селу Добрићу (в. реферат М. Букумирића, Пос. издања АНУБиХ LXX, стр. 139).
- Казњч сџли* (80°), међаш *Дољанаца*.
- Калешина рџка* (135°), међаш *Локвице* (140).
- Кални њошок* (103°), међаш *Ораховца* (83).
- Калавица* (115°), међаш *Пирана* (118), према *Круш'ју*.
- Ками*: I (140°) међаш *Манасџирица* (153); II (146°) међаш *Вишеграда* (137).
- Карачице* (106°), међаш *Гунаџиа* (75).
- Кирилџ или Ђирилџ* (135°), међаш *Локвице* (140).
- Клн*: I (115°) међаш *Пирана* (118), десно од Дрима; II (116°) међаш *Сџуденчана* (90).
- Клеџи уџл* (144°), виноградје са светоарханђелским виноградом (Св. Спаса).
- Клеџна урџиџиа* (141°, можда *Клџина у.*, у вези са *Клџи*?), међаш села *Плави* (160).
- Клџи* (159°), међаш *Раб'че* (163). Уп. претх. име.
- Кнежа њива* (161°), међаш *Пакише* (165).
- Кобењ или Кобен* (152°), међаш *Јабланице* (136).
- Кобиља џлава* (102°, 103°), међаш *Крушчице* (72) и *Ораховца* (66). Сад „*Кобиљеглава, брдо*“ (Букумирић, у пределу Ораховца), а у ПЗ 1571 (у нахији Хоча) село **КОБИЉЕГЛАВА**.
- Ковачџџ* (166°), поток, међаш *Лџсковца* (133).
- Ковачица* (81°), дечанска њива (Св. Николе ботушког) код *Боџуше* (26).

- Ковиљно (79°), међаш *Свроши*, десно од Дрима.
- Коз'ја сѣвна (136°), међаш планине *Често камен'је*.
- Кокош сѣуденџ (76°), међаш *Баба* (13).
- Команово селишће — в. *Избишћа*.
- Кой'јаник (157°), међаш *Шиниудије* (108). Сад Копљаник (Букум., 416).
- Коришник (173°), светогорска планина (Св. Николе добрушког).
- И сад пл. Коритник, с тим што су јој се међе рачунале до Дрима.
- Кориша (110°, 111°, 127°, 132°, 141°, Коришка међа 110°), светоарханђелско село, у којему је била црква *Св. Пејтра сѣара*. Сад Кориша (106), а у ПЗ 1571 КОРУША, у нахији Призрен.
- Косѣадиновци, један од два катуна дечанских *Срѣмљана* (в.).
- Косѣрџа, Власи *Косѣрџани* (90°, 108°), светоарханђелски катун, сусед Хочке метохије, *Семетинишћа* и *Пајаруше*, сад Кострџ (85). У ПЗ 1571 КОСТРѢ, у нахији Хоча.
- Косѣрџки Граб (108°), међаш *Косѣрџа* (85). Значење је вероватно 'кострџки део пл. Граб', уп. *Граб* и *Винишорски Граб*.
- Косѣришћа (161°), светоарханђелски посед, заселак *Пакише*. Сад Кошаришт (166), у алб. делу *Горе*, а у КР 1452/5 (у нахији Гора) КОШАРИШТА.
- Кошуйник (141°), међаш села *Плави* (160).
- Крај (169°), међаш светоарханђелских планина, јужно од *Ојол'ја*.
- Крајња сѣвна (156°), међаш *Села* (в.), одн. Срѣдске метохије.
- Крак (163°), међаш *Радеше* (156).
- Краљев лаз (107°), међаш *Јанчишћа* (82), ка *Ораховцу*.
- Крвава локва (159°), међаш *Раб'че* (163).
- Кривошија (169°), међаш светоарханђелских планина јужно од *Ојол'ја*.
- Кривичин двор, *Кривичина њива* (144°), светоарханђелско земљиште (цркве Св. Спаса), у пределу *Вишеграда* (137) и светоарханђелског манастира.
- Крња јела (111°), међаш *Корише* (106).
- Крсѣ (76°, 90°, 96°, 115°, 123°, 123°, 147°), у међама *Баба*, *Хочке метохије*, *Цвлина*, *Пирана*, *Исаврова*, земљишта између *Луке* и *Млачна*. Вероватно је најчешће значење 'гранични белег у облику крста', што се у појединим случајевима могло и топонимизирати, претварати у име локалитета.
- Крсѣишћа (141°), међаш села *Плави* (160).
- Крсѣовџки џошок (164°), међаш *Брода* (171), име можда изведено од *Крсѣџу* (одн. оба *Крсѣџа*).
- Крсѣџа, *Крсѣџа* (двојина): I (160°), у ужем значењу, дводелно светоарханђелско село (оба *Крсѣџа*) са земљиштем између *Раб'че* (163) и *Пакише* (165), сад В. и М. Крстец (164); II (169°), у разграничењу светоарханђелских планина, у значењу ширег предела (можда целе светоарханђелске метохије у Гори) између *Ојол'ја* и *Полоја*, а има заједничких међаша и са *Манасѣирицом* (153). У КР 1452/5 јавља се (у нахији Гора) у неочекиваном облику КРСТАС (krstas).

- Крушевица* (127°), у међама *Селчана* (104): „*йуй* из *Крушевице* у *Врбичане*”.
Крушево поље (145°), са светоарханђелским виноградом (цркве *Св. Николе Рајкове*).
- Крушевска рѣка* (164°), међаш *Брода* (171). Име се односи на садашње село Крушево (477), у КР 1452/5 КРУШЕВО, у нахији Гора.
- Круш'је* (97°, 115°), сусед *Диничина* и *Пирана*, сад В. и М. Круша (52). У ПЗ 1571 Г. и Д. КРУША, у нахији Хоча.
- Крушка* (108°), међаш *Косџрца* (85).
- Крушчица* (102°), светоарханђелски забѣл, сусед *Ораховца*, *Јанчишиа* и *Осџрзуба* (прибл. позиција 72). У ПЗ 1571 земљиште (мезра) КРУШЧИЦА, у нахији Хоча („близу с. Г. Понорце”, ПЗ 1591).
- Кукаљин сџуденџ* (125°), међаш *Нисџре* (113).
- Кукљешев* (144°), „у *Кукљешев*” се налазио млин светоарханђелске Спасове цркве.
- Куйчишиа* (163°), међаш *Радеше* (156).
- Курило* (144°, 145°), једном и *Курилово* (145°), виноградје са једним светоарханђелским виноградом (Спасове цркве) и са неколико винограда датих властели у замену за уступљене Светим арханђелима. Сад *Курила Поље* (125). Уп. у ПЗ 1571 КУРИЛА (махала Призрена).
- Легова селшиа* (98°), међаш *Швање* (61), ка *Роџову*.
- Лийовџу*: I (80°) међаш *Дољанаца* (в.); II (98°) међаш *Швање* (61); III (145°) виноградје са светоарханђелским виноградом (цркве *Св. Николе Рајкове*).
- Лисине* (156°), међаш *Села* (в.), одн. Срџдске метохије.
- Лисич'ји дол* (114°), међаш *Срџица* (116), ка *Немшиљу*.
- Л'ншиа* (104°), међаш *Блаш'ца* (80).
- Локва* (70°, 71°, 74°, 75°, 76°, 118°, 125°, 139°, 140° 153°), у међама *Дѣчана*, *Улоћана*, *Рашишеваца*, *Прѣкоја луја*, *Баба* (два пута), *Војинца*, *Нисџре*, *Пусџомулче*, *Оџрађеника*, *Рѣчана* (биће најчешће описни назив, али је могао понегде добијати и смисао топографског имена).
- Локвица* (135°, 137°, 141°, 142°, 153°, 163°), светогорско село, сад *Локвица* (140). У ПЗ 1571 ЛОКВИЦА, у нахији Призрен.
- Лолајин дол* (108°), међаш *Косџрца* (85).
- Лойач'ишиа* (79°), река, међаш *Сѣроши*.
- Луј* (94°), међаш *Зерзева* (62).
- Лука* I: *Лука Дољна* (69°, в. ОП II, стр. 49), *Лучане*, дечански посед, заселак самих *Дѣчана*, сад Г. и Д. Лука (2). У СК 1485 Г. и Д. ЛУКА.
- Лука* II (138°, 147°, 148°), сусед *Хоче* (Заградске) и *Оџрађеника* (прибл. позиција 129).
- Лујр(л)* (136°), међаш планине *Чесџо камен'је*.
- Лујовица* (114°, 138°), посед Призренске епископије, коме је додато село *Немшиље*. У ПЗ 1571 (у нахији Призрен) село двојног имена: ЛУТОВИЦА = СТУБАЦ. Изгледа да је на месту тога села данашња *Ландовица* (119), што би могло значити да је *Луј-* од *Lot-*, а да се назал одржао у *Ланд-* захваљујући алб. говору.

Медвѣдѣцѣ I (116°, 126°), светоарханђелско село, сад Медвеце (117).

У ПЗ 1571 МЕДВЕДЦЕ, у нахији Хоча.

Медвѣдѣцѣ II (166°), међаш *Лѣсковца* (133). У ПЗ 1571 МЕДВЕДЦЕ, у нахији Призрен.

Медвѣћ дол (90°), међаш Хочке метохије, ка североистоку.

Медвѣћа пољана (106°), међаш *Гунцаџа* (75).

Медвѣћ дол (94°), сусед *Зерзева* (62).

Мечихлѣб (156°), међаш *Села* (в.), одн. Срђдске метохије.

Милашинов сѣудењѣ (103°), међаш *Ораховца* (83).

Милешеве баре (106°), међаш *Гунцаџа* (75).

Милишиј кайун (169°), међаш светоарх. планина, јужно од *Ојол'ја*.

Милишија (173°), светогорско село, сад Миљај (180).

Милоусѣи (143°, 171°), село Призренске епископије, добијено у замену за поседе уступљене Светим арханђелима (прибл. позиција 124).

Милошева њива (95°), међаш дечанског поседа протопопа Прохора.

Милчева кошаршија (164°), међаш *Брода* (171).

Милишина селишија (102°), међаш *Крушчице* (72).

Мирујев лаз (120°), међаш *Рѣчана* (95).

Мийројолишиов хрисовуљ (146°, 152°) — в. Црквене метохије.

Михоњића њива (103°), међаш *Ораховца* (83).

Мишев крсѣи (153°), међаш *Рѣчана* (141°).

Миш'ја пољана (102°), међаш *Крушчице* (72).

Млацишија — в. *Дејкова Млацишија*.

Млачно (143°, 147°, 148°, 171°), село Призренске епископије, добијено у замену за поседе уступљене Светим арханђелима (прибл. позиција 124).

Млишишица (86°), водоток, међаш *Брѣсѣовца* I, ка *Плањанима*.

Моџла: I (76°) међаш *Баба* (13); II в. *Гомила*.

Моџлица (156°), међаш *Села* (в.), одн. Срђдске метохије.

Модри мѣл (164°), међаш *Брода* (171).

Момуша (87°, 88°, 89°, 90°, 92°, 126°), светогорско село, део Хочке метохије. Сад *Мамуша* (38), а у ПЗ 1571 *МОМУША*, у нахији Хоча.

Мрашиња црква (161°) — в. Цркве и манастири.

Мрѣвѣчки дол (140°), *Мрѣвѣчки поџок* (135°, 156°), међаш *Манасѣирица* (153), *Локвице* (140) и *Села* (одн. Срђдске метохије).

Муџев дол (141°), међаш села *Плави* (160).

Мурићев сѣнокос (91°), међаш *Избишија* (47).

Мушуйишија (122°, 131°, *Мушуйичка међа* 121°), светоарханђелско село, са црквама Св. Богородице и Св. Симеона. Ова друга је била посед Призренске епископије, а касније се (заједно са селом) дарује Светим арханђелима. Сад *Муштитице* (101), а у ПЗ 1571 *МУШУТИШТА* или *МУШУТИШТЕ*.

Мѣл (153°), међаш *Рѣчана* (141).

- Нашьц* (148°), светоарханђелски посед, заселак *Ойрађеника*, сад *Нашец* (122).
- Небрѣиошиа* (158°), светоарханђелско село, сад *Небрегоште* (151).
У ПЗ 1571 (у нахији Призрен) **НЕБРЕГОШТА** или **НЕБРЕГОШТЕ**.
- Некаѿа* (90°, 108°), *Нѣкаѿа* (108°), међаш *Хочке метохије* и *Косѿрца* (85).
- Немишье* (114°, 138°), село Призренске епископије, сусед *Србица* (прибл. позиција 119).
- Нейробишиа* (87°, 90°), *Нейробишѿе* (88°, 89°), светогорско село, део *Хочке метохије*. Сад *Непробиште* (41), а у ПЗ 1571 **НЕПРОБИШТЕ** или **НЕПРОБИШТА**, у нахији *Хоча*.
- Неродимља* (121°, 122°), место изван Подримља, помиње се као сусед *Вранића* (98) и *М’шуѿишиа* (101).
- Нерѣз* (115°), међаш *Пирана* (118).
- Нерѣшуша* (82°, 83°), десна притока *Рибница*, међаш *Срѣмљана*, такође *Алѿина*. Сад *Растуша*.
- Нечујлас* (80°), сусед *Хочке метохије*, ка *Паѿаруши* (83).
- Николин крст* (140°), међаш *Манасѿирица* (153).
- Николина буква* (156°), међаш *Села* (в.), одн. Срѣдске метохије. Можда је исти објекат *Николинѣ буквѣ* (двојина: „к двѣма буквама *Николинѣма*“, 140°), међаш *Манасѿирица* (53). Можда је ономастички траг ороним *Кара Никола*, јужно од *Манасѿирица*.
- Николина црква* (70°) — в. Цркве и манастири.
- Нисѿра* (125°), светоарханђелско село, сад *Нистра* (113). У ПЗ 1571 **НИСТРА**, у нахији Призрен.
- Новаѿи* (124°), светоарханђелски катун *Арбанаса*, сад село *Новаке* (111). У ПЗ 1571 **НОВАК**, у нахији Призрен.
- Новоселѿани* (146°, 149°, 150°), светоарханђелско село, сад *Ново Село* (138). У ПЗ 1571 **НОВО СЕЛО** или сл. (nʋə slə), у нахији Призрен.
- Ноѿајевѿи* (91°), сусед *Хочке метохије*, сад *Ногавац* (53). У ПЗ 1571 **НОГАВЦЕ**, у нахији *Хоча*.
- Ноѿиѿе* (86°, в. ОП II, стр. 41), међаш *Брѣсѿовѿа* I.
- Обла ѿлава* (106°), међаш *Гунѿаѿа* (75), ка *Баѿи*.
- Обло брдо* (164°), међаш *Брода* (171), сад ороним *Обло* (172).
- Обод*: I (136°) међаш планине *Чесѿо камен’је*; II (159°) међаш *Раб’че* (463).
- Обрадов дол* (119°), међаш *Пећана* (89), ка *Семѿишиѿу*.
- Обри* (114°), међаш *Србица* (116).
- Обѿшено дрво* (73°, 74°), међаш *Рзѿнића* (7) и *Раѿишеваѿа* (8).
- Обѿшено дрво* (91°), међаш *Избишиа* (47), одн. *Хочке метохије*.
- Оѿледница* (172°) — в. *Јаѿледница*.
- Оѿрѣљчѿки ѿѿток* (95°), међаш дечанског поседа протопопа *Прохора*.

- Оџрађени ками* (163°), *Оџрађени камен* (169°), међаш *Радеше* (156), такође светоарханђелских планина јужно од *Ојол'ја*.
- Оџрађени сџуденџу* (115°), међаш *Пирана* (118).
- Оџрађеник* (147°, 148°), светоарханђелско село, сад Гражданик (123).
У ПЗ 1571 ГРАЖДЕНИК, у нахији Призрен.
- Окована* (102°), међаш *Крушчице*, сад ороним Окован (71).
- Окруџла бара* (118°), међаш *Војинџа* (91).
- Окруџла руџа* (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Јанџишиџа* (82).
- Ојол'је* (135°, 139°, 163°, 169°, *Ојол'ски џуџ* 140°), предео, помиње се у међама *Пусџомулче*, *Локвице*, *Радеше*, *Манасџириџа*, светоарханђелских планина, данас Ополје, јужно од Призрена. Изгледа да је овде био већи посед Призренске епископије, јер се *Пусџомулча* даје Богородиши левишкој „да си је џриложи к *Ојол'ју*” (139°).
- Опол'ска река*, *Вел'ја рџка ојол'ска* (или *ојол'ска*, 139°), међаш *Пусџомулче* (159), главна компонента леве притоке Б. Дрима у чијем су сливу *Ојол'је* и *Гора*.
- Ораховџу* (102°, 103°, 107°, *Ораховџка међа* 91°), светогорско село (дар Бранковића), сусед *Крушчице*, *Јанџишиџа*, *Хочке метохије*. Сад Ораховац, а у ПЗ 1571 В. и М. РАХОВИЦА, у нахији Хоча.
- Орџуша* (164°), помиње се као судеоник у сечењу гвозда са *Глбочиџом* и *Бродом*. Сад Орџуш (168), а у КР 1452/4 ОРџУШТА, у нахији Гора.
- Осоје* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Осџражњик* (169°), међаш светоарханђелских планина („међа *Крсџџу*”), уп. *Осџражњиџа*.
- Осџражњиџа* (140°), *Осџрожњиџа* (135°), међаш *Манасџириџа* (153) и *Локвице* (140), а и *Осџражњик* би могао бити варијанта истог топонима.
- Осџрџиџа* (122°), међаш *М'шуџишиџа* (101).
- Осџро камен'је* (163°), међаш *Радеше* (156), ка *Лџишиџанима*.
- Осџрозуб* (102°), сусед *Крушчице*, сад *Острозуб* (73). У ПЗ 1571 (у нахији Призрен) Г. и Д. ОСТРОЗУБ, такође у СК 1485 Г. ОСТРОЗУБ („Strozubi” у транскр. С. Пуљахе).
- Ошвања* — в. *Швања*.
- Ошљак* (155°), међаш села *Срџд'ске*, сад ороним *Ошљак* (145).
- Павлов крсџ* (108°), међаш *Косџрџа* (85).
- Паџаруша* (90°, 107°, 108°, 179°), *Власи Паџарушани* (109°), дечански катун, сад Пагаруша (83). У ПЗ 1571 ПАГАРУША, у нахији Призрен.
- Пакиша* (161°, *Пакишка међа* 160°), светоарханђелско село, сад Пакиш (165). У КР 1452/5 ПАКИША (bakša), у нахији Гора.
- Пако сџи џе* (111°), светоарханђелски посед, заселак *Корише* (106).
- Палеџриново селишиџе* (115°), међаш *Пирана* (118).
- Пандокраџоров хрисовуљ* (97°, 98°, 107°), *Пандокраџорова међа* (97°) — в. *Црквене метохије*.

- Пајулова руја* (90°), међаш Хочке метохије, ка *Пајаруши* (83).
- Парици* (87°), предео у призренском крају, у који је спадала Хочка метохија.
- Пејран* или *Пејрањ* (102°), међаш Крушчице (72).
- Пејрово село* (141°), међаш села *Плави* (160).
- Пећ* (144°), део имовине Спасове цркве (вероватно описни назив објекта, а не топоним).
- Пећани* (119°), светоарханђелско село, сад Пећане (89). У ПЗ 1571 ПЕЋАНИ и М. ПЕЋАНИ, у нахији Призрен.
- Пирани* (115°, 129°, *Сџари Пирани* 126°), светоарханђелско село, сад Пиране (118). У ПЗ 1571 ПИРАНЕ, у нахији Хоча.
- Плави* (142°, 159°, 162°), светогорско село, сад Плава (160). У ДУ 1571 ПЛАВА или ПЛАВЕ, у нахији Опоље.
- План'ник* (82°, 85°), међаш *Алџина* (у ДХ I), такође *кола љвоздбној*, сад ороним Планик (28). Биће исто *Планина* (84°, у ДХ II), у међама Раданове *Јабланице*.
- Плано* (173°), светогорско село, сад Пљанеја (181).
- Плањани I* (142°), светогорско село, сад Плањане (143). У ПЗ 1571 ПЛАЊАНИ, у нахији Призрен.
- Плањани II* (68°, 69°, в. ОП II, стр. 41), дечанско село у поречју *Рибнице* (дар кнегиње Милице), засеоци *Д'бровине* (33) и *Врбло*.
- Плношевци* (69°, в. ОП II, стр. 41), накнадни дечански посед, заселак *Брбсџовца I*, сад Пуношевац или Поношевац (34). У СК 1485 ПУНОШЕВЦИ или ПОНОШЕВЦИ („Воношуџи“ у транскр. С. Пуљахе).
- Плоскишино* (167°), светоарханђелско село, сад Послиште (130).
- Плоча* (169°), светоарханђелска планина, јужно од *Ојол'ја*.
- Повилско* (138°, 143°, а помиње се у САХ и *ковач Дабижив из Повилска*, ГлСУД XV, стр. 309), најпре село Призренске епископије, а касније уступљено Светим арханђелима. Налазило се негде *више Града* (уп. *Вишеград*). У ПЗ 1571 ПОВИСКО, у нахији Призрен.
- Подџор* (171°), предео по коме је било „*расџаника*“ (зависних људи) Призренске епископије по светоарханђелским селима. Сад се као Подгор (Призренски) рачуна предео источно од пута Призрен — Сува Река (уп. Букумирић, ОП V, стр. 413).
- Подград'је* (147°), предео испод града Призрена, где је био један светоарханђелски двор.
- Подримшица* (76°), водоток у међама *Баба* (13).
- Пожрикобила* (102°), међаш *Крушчице* (72).
- Пољана* (140°), међаш *Манасџирица* (153).
- Пољаница* (136°), међаш планине *Чесџо камен'је*.
- Понор* (90°), међаш Хочке метохије, ка *Сџуденчанима* (90).
- Појовци* (69°, в. ОП II, стр. 41), дечански посед, заселак *Брбсџовца I*. Сад Поповац (35), а у СК 1485 ПОПОВЦИ.

- Породим* (140°), међаш *Манастирцица* (153).
- Посијељшцици* (94°), помињу се као суседи *Зерзева* (62), заједно с *Медвџим долом* (као становници или суседи *Медвџега дола*?).
- Посуђе* (113°, 129°, „међу *Посуђом* и *Јајледницом*” 116°), светоарханђелско село (прибл. позиција 115).
- Појочани* (100°, 101°), село у ком је било светоарханђелске имовине, сусед *Свџана*. Сад Г. и Д. Поточане. У ПЗ 1571 Г. и Д. ПОТОЧАНИ, у нахији *Хоча*.
- Прасково* (108°), међаш *Косирца* (85).
- Првослав* (164°, 169°), светоарханђелска планина јужно од *Ојол’ја*, сусед *Брода* (171). Није јасно да ли је прелазила развође *Подримља* и *Полога*.
- Приб’чев крси* (98°), међаш *Швање* (61).
- Призрџи* (128°, 134°, 137°, 141°, 144°, 148°, 173°), под овим именом подразумева се не само град него и предео око њега, нпр. „у *Призрџи* у *Билуши*”. *Призрџински џуш*, тако се називају и путеви у даљим пределима, као у међама *Крсци’цу* (169°), *Хочке метохије* (9°), *Блаш’ца* (104°), чак и *Чабића* („у *Призрџинску цвсти* која *їреде ис-Треб’че*” 38°, в. ОП II, стр. 35).
- Призрџинска жуџа* (92°), шири предео око *Призрена*, у њу је спадала и *Хочка метохија*.
- Прилџи* (75°), дечански посед, заселак *Храсиовице*, сад *Прилеп* (10). У СК 1485 ПРИЛЕПИ или ПРИЛЕПЕ.
- Проклеџа њива* (103°), међаш *Ораховца* (83), „под *Хочом*”.
- Прохоров сиуденџ* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Прохорова међа* (103°), граница *Ораховца* (83), биће у питању дечанско земљиште протопопа *Прохора* (уп. 94°, 95°).
- Пруди* (81°), локалитет код *Боџуше* (26), са млином Св. Николе (дечански посед).
- Прџвалџ* (156°), међаш *Села* (в.), сад ороним *Превалац* (147).
- Прџвџаџа* (97°), међаш *Диничина* (58).
- Прџки џуџ* (75°, 76°), дечански посед, заселак *Храсиовице*, сад *Преколука* (9). У СК 1485 ПРЕК(И)ЛУГ.
- Прџки џуџ* (97°, 166°, 148°), назив за различите локалне путеве, у међама *Диничина* (58), *Лџсковца* (133), *Оџрађеника* (123), овај последњи напоредо са именом *Прџчник* (в.).
- Прџкочел* (78°), међаш *Сушице* (20).
- Прџображен’је* (164°), међаш *Брода* (171), можда црква.
- Прџџиран*: I (73°) међаш *Рџиџића* (7); II (76°) међаш *Баба* (13).
- Прџџров* (146°), међаш *Вишеџрада* (137).
- Прџседџа* (111°), међаш *Коршице* (106).
- Прџслој*: I (111°) међаш *Бусина* (заселак *Коршице*) и цркве Св. Петра; II (140°) међаш *Манастирцица* (153), можда исто што и несигурно прочитано *Прџс(лан)* (135°), међаш *Локвице* (140).

- Првчисѿа сѿуденичка* (90°), *Првчисѿа хиландарска* (93°) — в. Цркве и манастири.
- Псарска земља* (95°) на *Брњаици* (64), део дечанског поседа протопопа Прохора. Помиње се и „у *Трновци шѿо су расѿрббили ѿсар’је*”. Траг тих псара можда је топоним *Паски* (56).
- Пуљша* (144°, 145°), *више Пуљше* одн. у *Пуљше* били су светоарханђелски поседи, млини *Сѿасове цркве* (помиње се и њен човек *Сурдул Пуљша*) и виноград цркве *Св. Николе Рајкове*.
- Пусѿице* (145°), виногорје са светоарханђелским виноградима цркве *Св. Николе Рајкове*.
- Пусѿо село* (79°), сусед *Сврѿиш*, сад *Пусто Село* (24). У ПЗ 1571 ПУСТО СЕЛЮ, у нахији *Хоча*.
- Пусѿо муча* (139°), село Призренске епископије (прибл. позиција 159).
- Пчелиња сѿвна*: I (102°) међаш *Крушчице* (72); II (155°) међаш *Србд’ске* (144).
- Пшѿан*—: „Град *ѿорњи на Пшѿанмъ Вишеград*” (143°), нејасан облик *Пшѿенични врх* (135°), међаш *Локвице* (140).
- Пьс’ји ѿѿѿок* (74°), *Пьс’ји дол* (78°), међаш *Раѿишеваца* (8) и *Сушице* (20).
- Пьс’чано брдо* (71°), међаш *Улоћана* (5).
- Пьс’чина* (144°, 147°), локалитет у пределу Призрена, где је било имовине Светих арханђела, одн. њихове *Спасове цркве*.
- Пвичани врх* (109°), међаш светоарханђелских планина, јужно од *Оѿол’ја*.
- Раб’ча* (159°, 170°, *Раб’чка међа* 160°, *Враб’ча* 141°), светоарханђелско село, сад Г. и Д. *Рапча* (163). У КР 1452/5 РАБЧА, у нахији *Гора*.
- Равна ѿлава* (101°, 102°), међаш *Свњана* (69) и *Крушчице* (72).
- Равни* (90°, 91°), оба пута у међама *Хочке метохије*, али није сигурно је ли у питању исти објекат.
- Радеша* (163°), светоарханђелско село, чије се земљиште спуштало до *Опољске реке* (*Велје рвке*), сад *Радеша* (156). У КР 1452/5 РАДЕША, у нахији *Гора*.
- Радешица* (163°), заслак *Радеше* (156), светоарханђелски посед.
- Радешка ѿланина* (109°), вероватно изнад *Радеше* (156) до шарпланинског венца, омеђава се заједно са осталим светоарханђелским планинама јужно од *Оѿол’ја*.
- Рад’ковѿ* (136°), међаш планине *Чесѿо камен’је*.
- Радов крсѿ* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Радосаљ сѿуденѿ* (90°, 91°), међаш *Хочке метохије*.
- Рајкова црква* (146°, „*црквѿ Свеѿаѿо Николу Рајкову*” 145°) — в. Цркве и манастири.
- Ракиѿе* (74°), међаш *Раѿишеваца* (8).
- Раковѿ* (153°), међаш *Рвчана* (141).

Ранезьц („на врх *Ранез'ца*“ 140°), међаш *Манастѝрица* (153); *Ранесѝьц* („на *Ранесѝьц*“ 156°), међаш *Села* одн. Срђдске метохије, а тако се зове и планина села *Селце* у Пологу (ГЛСУД XV, стр. 304); *Ранейьц* („у врх *Ранейьц*“ 169°), међаш светоарханђелске планине *Сињавице с Биљаницом*. Све ће бити исти ороним, вероватно део шарпланинског венца северно од мак. села Вешала, а југоисточно од *Манастѝрица*. Разлике *з-сѝ-ѝ* могле би се схватити као одраз међузубног сугласника (dh).

Расохаѝи дуб (108°), међаш *Косѝрца* (85).

Расохача (106°), међаш *Гунцаѝа* (75).

Раѝи и ш е в ц и (74°), дечански катун, којему се име очувало као Г. и Д. Ратиш (8).

Раша, Рашински ѝуѝ (156°), међаши *Села* одн. Срђдске метохије.

Рашиковьц (78°), међаш *Сушице* и *Чрмња*. Сад Рашкоц (22), а у СК 1485 РАШКОВАЦ.

Рвеник (79°), међаш *Сврoши*, ка југоистоку (лево од Дрима).

Реѝи в љ а (87°, *Рѝѝив љ а* 126°), светогорско село, део Хочке метохије, сад Ретимље (45), ул. Букумирић, ОП V, стр. 495 (на секцији пише „Ратимље“). У ПЗ 1571 Г. и Д. РЕТИМЉЕ или РЕТИМЉА.

Реѝи в ш ѝ и ц а (87°), светогорско село, свакако близу *Реѝив љ е*. По склопу би ово могао бити назив за реку (изведеница од *реѝивски*), а могло би упућивати на заселак Колибаре, који припада Ретимљу (Букумирић, ОП V, стр. 495), или на локалитет Редишница (с. 497).

Ржана (на *Ржану* 110, на *Ржаној* 111), у међама *Љубицње* (105) и *Коршце* (106).

Рз ни њ и (73°, *Рз ни њ ка међа* 74°), дечанско село, сад Рзних (7). У СК 1485 РЗ(И)НИЋ.

Рибник: I (73°, 74°) међаш *Рз ни њ а* (7) и *Раѝишеваца* (8); II (79°) међаш *Сврoши*, лева притока Дрима; III (166°) међаш *Лесковца* (133), ка граду Призрену; IV (101°, 103°, *Рибничка рѝка* 101°), међаш *Свњана* (69) и *Ораховца* (83). Овај последњи је сад „Рибник / Римник, поток и виногради, у којима је била црква“ (Букумирић), а у турско доба је овде било и насебина, јер у ПЗ 1571 налазимо Г. и Д. РИБНИК (у нахији Хоча).

Рибница I (82°, 83°, 84°, 85°, 86°), десна притока Б. Дрима, помиње се у међама *Аѝина, Срѝм љ ана, Јабланице* I, *кола ѝвозд њ ној, Брѝсѝовца* I. Сад Ереник или Рибник.

Рибница II (68°, в. ОП II, стр. 41), накнадно дечанско село (дар кнегиње Милице), свакако негде крај истоимене реке. II у СК 1485 налазимо РИБНИЦА (в. ОП II, стр. 85).

Рилковина (80°), сусед *Дољанаца*, вероватно садашња Раковина (25) У СК 1485 РИЛКОВИНА.

Роѝаѝ љ ц (77°), сусед *Грмочела* (16) и *Прѝкој луѝа* (9) (прибл. позиција 19).

- Роїово* (98°), сусед *Швање*, сад Рогово (59). У ДУ 1571 РОГОВА или РОГОВО, у нахији Домштица.
- Роїојеч* (71°), међаш *Улоћана* (5).
- Ромањ дол* (169°), међаш светоарханђелских планина *Сињавице с Биљаницом*, можда преко шарпланинског венца.
- Рџ* (73°), међаш *Рзинића* (7).
- Рудина* (163°), међаш *Радеше* (156), сад предео Рудине (158).
- Рудине* (159°), међаш *Раб'че* (163).
- Рудински њошок* (80°), притока Дрима, међаш *Дољанаца*.
- Рујева љава* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Рујева њољана* (98°), међаш *Швање* (61).
- Рујшија*: I (84°, 85°) међаш *Јабланице I и колајвозд ђној*, сад Маја Уриштез (31); II (159°, 162°) међаш *Раб'че* (163) и *Буч'ја* (162):
- Руйа* (135°), међаш *Локвице* (140).
- Русалија* (70°), међаш *Дѳчана* (1—4).
- Русиње њоље* (81°), код *Бојуше* (26), на њему је био *сџли* цркве Св. Николе (дечански посед).
- Рѳчани I* (120°), светоарханђелско село, сад Речане (93°). У ПЗ 1571 (у нахији Призрен) уписани су РЕЧАНИ и М. РЕЧАНИ, вероватно ово и наредно село.
- Рѳчани II* (153°, *Рѳчанска међа* 155°), светоарханђелско село, сад Речане (141). Уп. код претходног имена.
- Садово* (120°), међаш *Рѳчана I* (95).
- Сађена лоза* (448°), међаш *Оїрађеника* (123).
- Саковѳци* (77°), међаш *Прѳкоїа луїа* (9) и *Роїаш'ца* (19).
- Светїа Боїородица* (87°, 142°), *Св. Пеїка* (155°), *Св. Тројица* (70°), *Светїи врач* (90°), *Св. Георїје* (70°, 91°), *Св. Димитрије* (134°, 137°, 142°), *Св. Никола* (81°, 92°, 138°, 142°, 145°, 146°, 163°, 168°), *Св. Панїелеј* (148°), *Св. Пеїар* (110°, 111°, 132°, 142°), *Св. Прокоїије* (95°), *Св. Симеон* (125°, 131°), *Св. Сїефан* (147°) — в. Цркве и манастири.
- Светїоврач'ски хрисовуљ* (72°, 76°) — в. Црквене метохије.
- Светїоїорски хрисозуљ* (116°), *Светїоїорски бѳлѳи* (126°), *Светїоїорска међа* (96°), *Светїоїорска села* (125°) — в. Црквене метохије.
- Свирилница* (159°), међаш *Раб'че* (163).
- Сврч'к* (102°), међаш *Крушице* (72), ка *Ораховцу*.
- Село* („село на Срѳд'ској именов Село” 156°, 170°, *Селска међа* 155°), светоарханђелски посед. Ономастички одраз овога имена свакако је данашње Горње Село (156), али међе дате уз *Село* обухватају знатно шири предео, и иду развођем према Повардарју све до граница *Манае сїирица* (153), а има заједничких међаша и са *Локвицом* (140). Изгледа да је овим међама обухваћена цела светоарханђелска метохија у Срѳдској (Сретачкој) жупи, изузевци предео самог села *Срѳд'ске*, за који су међе дате посебно.
- Селце* (122°), сад Севце у Сиринићу, помиње се као сусед *М'шуйишиїа* (101). Друго су *Селчани* (в.).

- Селчани* (127°, 149°), светоарханђелско село (прибл. позиција 104), помиње се као сусед *Града*. У ПЗ 1571 биће то СЕЛЦЕ, у нахији Призрен.
- Селишница* (76°), речица у међама *Баба* (13).
- Семешница* (108°), *Семешница* (119°), сусед *Косирица* и *Пећана*, сад Семетиште (88). У ПЗ 1571 СЕМЕТИШТЕ или СЕМЕТИШТА, у нахији *Хоча*.
- Сиња локва* (169°), међаш светоарханђелских планина јужно уд *Ојол'ја*.
- Сињавица с Биљаницом* (169°), светоарханђелска планина, која можда прелази шарпланински венац ка Пологу (уп. под *Ранезу*).
- Сињи вир* (159°), међаш *Раб'че* (163).
- Сињи ками* (115°), међаш *Пирана* (118).
- Симењ дол* (166°), међаш *Лвсковца* (133).
- Симонова међа* (91°), граница *Избишња* (47).
- Сиринићи* (122°), позната жупа, помињу се као сусед *М'шуйшишња* (101).
- Сишћевъц* (142°), светогорско село, сад *Шиштевец* (176). У КР 1452/5 ШИШТЕВЪЦ или ШИШТЕВИЦА, у нахији *Гора*.
- Скоробишња* (142°, 110°), у Душановој повељи из 1348. г. уписана су као светогорско село, а у САХ се дарују Светим арханђелима, као заселак *Љубижње*. Сад *Скоробиште* (103).
- Славковъц* (164°, врх *Славковъц* 163°), међаш *Радеше* (156), ка *Лвишњанима*, такође међаш *Брода* (171).
- Славнића њива* (103°), међаш *Ораховца* (66).
- Сламодраже* (88°, 89°, 116°, *Сламодража* 90°, *Сламодрави* 87°), светогорско село, део *Хочке* метохије. Сад *Сламодража* (42), а у ПЗ 1571 најпре би се прочитало као СЛАМОДРАЖА (slamwdrže), у нахији *Хоча*.
- Слай* (164°), међаш *Брода* (171), ка планини *Првослав*.
- Слајина* (108°), међаш *Косирица* (85).
- Слајинска шума* (90°), међаш *Хочке* метохије, биће да се односи на садашњи локалитет *Слатина* (40). ;
- Слајински дол* (92°), набраја се међу светогорским поседима у *Призрвнској жупи*.
- Сливљани* (77°), сусед *Грмочела*, сад *Скивјан* (17), а у СК 1485 СЛИВ-ЈАНИ. (В. ОП II, стр. 7. и 85).
- Смолице* (69°, в. ОП II, стр. 41), дечански посед, заселак *Брб-сировца* I. Сад *Смоница* (36), а у СК 1485 СМОЛИЦЕ или СМОЛИЦА.
- Смрдећи сивуденъц* (118°, 120°), међаш *Војница* (94) и *Рвчана* I (91).
- Смвхињина селшња* (73°, 74°, на првом месту оштећено), међаш *Ррзинића* (7) и *Рајшињеваца* (8).
- Солшње* (110°), међаш *Љубижње* (105).

- Сойино* (118°, 120°, 123°, *Горње Сойино* 123°), сусед *Војинца*, *Рвчана* I и *Исаврова*. Сад *Сопина* (96), а у ПЗ 1571 Г. и Д. СОПИНА, у нахији Призрен.
- Сойои* (136°, 140°, 156°), међаш планине *Често камен'је*, *Манастирница* (153) и *Села*. Биће други *Сойои* међаш планина јужно од *Ојол'ја* (169°).
- Сјас* (цркв *Сјаса* 144°, млин *Сјасов* 146°) — в. Цркве и манастири
- Сјасовица* (96°), међаш *Цвлина* (54). Вероватно је ово црква, и биће да на њу упућује Букумирићев податак из *Мале Круше*: „Црквиште, њива поред пута *Ђаковица*—Призрен, на којој је, према предању, била црква *Свети Спас*” (ОП V, стр. 509).
- Србице* (114°, 127°, *Србичка међа* 113°), светоарханђелско село, сад Г. и Д. *Србица* (116). У ПЗ 1571 Г. и Д. СРБИЦА, у нахији Призрен.
- Сребрни сјуденџ* (123°), међаш *Исаврова* (99).
- Срн'јак* (108°), међаш *Косиџа* (85).
- Србдњи дџл* (152°), међаш *Јабланице* II (136).
- Србдњи луи* (81°), земљиште код *Боџуше* (26), где је био лаз цркве Св. Николе (дечански посед).
- Србдорџк* (140°), међаш *Манастирница* (153).
- Србд'ска*: I (155°, 170°) светоарханђелско село, сусед *Рвчана* II, *Плањана* I и *Села*, сад *Средска* (144), а у ПЗ 1571 (у нахији Призрен) СТРЕЦКА; II у значењу предела око горњег тока Призр. Бистрице (или саме реке?): „село на *Србд'ској* именем *Село*” (156°).
- Србмљани* (83°), исто што и *Ђурашевски Власи* (катуни *Косијадиновци* и *Гојиловци*), дечански Власи са стаништем десно од *Рибнице*, између њених притока *Нервџуше* и *Врџла* (позиција 29 на карти).
- Сјавица* (95°, 99°), *Штавица* (103°), насебина или предео у ком је било дечанске и светоарханђелске имовине (прибл. позиција 65). Сада „Штавица, њиве у долини” у атару *Ораховца* (Букумирић, ОП V, 440), а у ПЗ 1571 село ШТАВИЦА, у нахији Хоча.
- Сјаншије Св. краља* — в. *Урошево дворшје*.
- Сјанкова лука* (103°), међаш *Ораховца* (83).
- Сјановни ками* (76°), међаш *Баба* (13).
- Сјанчи лузи* (74°), међаш *Рајшијеваца* (8).
- Сјанџ дол* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Сјари синор* (103°), међаш *Ораховца* (83).
- Сјишањ дол* (161°), међаш *Пакшије* (165).
- Сјли* (70°), чест општи термин (у значењу 'деоница обрадиве земље' или сл.), а биће топонимизиран у међама *Двчана* (1—4), од чега можда потиче и хидроним *Сјличаница* (данашња *Лоњанска Бистрица*). Данашњи *Слуп* јужно од *Дечана* вероватно је одраз речи *сјли*, али неће бити директни продужетак наведеног дечанског међаша, који је морао бити ближе *Дечанима*.
- Сјлиник* (159°), међаш *Раб'че* (163).

- Сѣмљчаница* (70°, 76°), међаш *Дѣчана* (1—4) и *Баба* (13), данашња Лоханска Бистрица).
- Сѣражшице* (106°), међаш *Гунцаџа* (75).
- Сѣраџорија* (164°), међаш *Брода* (171), сад локалитет Страторија (173).
- Сѣрма сѣрана* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Сѣруж'ки њошок* (152°), међаш *Јабланице II* (136), односи се на село Стружје (позиција 152).
- Сѣубъл*: I (108°) међаш *Косѣрца* (85), „сѣуденџ Сѣубъл“; II (148°) међаш *Оѣрађеника* (123). Можда је у вези са овим другим у ПЗ 1571 СГУБЪЦ или сл., друго име ЛУТОВИЦЕ (нахија Призрен).
- Сѣудена* (121°), међаш *Вранића* (98). Одроз овог имена биће данашњи ороним Маја Студеница (102в).
- Сѣуденица* (115°), у међама *Пирана* (118).
- Сѣуденчани* (90°, 116°), светоарханђелско село, сад Студенчане (90). У ПЗ 1571 СТУДЕНЧАНИ, у нахији Хоча.
- Сѣвнице* (123°), међаш *Исаврова* (99), ка *Соѣину*.
- Суркишево* (или *Сурђишево*) *куђишице* (140°), међаш *Манасѣирица* (153).
- Сула локва*: I (70°) међаш *Дѣчана* (1—4); II (на *Сулу локв* 141°) међаш села *Плави* (160).
- Сула дол* (96°), међаш *Цѣлина* (54).
- Сула сѣуденџ* (164°), међаш *Брода* (171).
- Сулодол* (75°), међаш *Чрвеноѣ брѣѣ* (4) и *Прѣкоѣ луѣ* (9).
- Сушица I* (78°, 79°), десна притока Дрима и предео око ње, станиште дечанских *Влаха Сушичана*. Сад *Сушица* (20).
- Сушица II* (148°), лева притока Дрима, између *Туѣца* (120) и *Боришинаца* (121), међаш *Оѣрађеника*.
- Сѣножешѣани* (154°), неидентификовано светоарханђелско село. Уписано је у хрисовуљи између *Рѣчана II* (141) и *Срѣд'ске* (144), па би по томе могло бити негде у залеђу Призрена, око горњег тока Призренске Бистрице.
- Сѣњани* (101°), светоарханђелско село (прибл. позиција 69), сад у пределу Ораховца „Сењане, виноград, њиве и ливаде“ (Букумирић, ОП V, 439), а одраз имена биће и село Сеновац, сз. од Ораховца. У ПЗ 1571 СЕЊАНИ, у нахији Хоча. Није у САХ засведочено алтернативно име „*Сењи*“, како узима Р. Бошковић (Одабрани чланци и расправе, стр. 39.) на основу граfiје *сѣнѣмъ* (дат. мн.), читајући је као „Сењем“. Овде, у ствари, имамо употребу малог јуса у значењу 'а, које је било и у српској редакцији (нпр. у најстаријој српској тетри, Хил. 22), тј. *Сѣњам* (краћа варијанта дат. мн. основа на -ан-).
- Сѣрош* (78°, 79°, в. и 69° у ОП II, стр. 41), дечански посед, предео с обе стране Дрима, између *Сушице* (20) и *Пусѣѣ села* (24). Име се одржава у називу села Сарош (23), у ПУ 1571 (у нахији Хоча) СЕРОШ.
- Танушев лаз* (91°), међаш *Хочке метохије*.
- Ташѣнове њољане* (106°), међаш *Гунцаџа* (75).

- Гојличани* (122°), светоарханђелски посед, заселак *М'шуишиша*, сад *Топличане* (100).
- Тојлуха* (90°, 118°, 126°), лева притока *Дрима*, помиње се у међама *Хочке метохије, Војинца, Медвџ'ца I*. Данас *Топлува* (Букумирић), *Топлуга* (секција). *Сџара Тојлуха* (125°), у међама *Нисџре* (113), биће данашња *Стара река*, лева притока *Топлуве*.
- Тојола* (76°, 77°), међаш *Баба* (13) и *Грмочела* (14), биће исти објекат.
- Торажда* (90°, 125°), међаш *Хочке метохије* и *Нисџре*, сад локалитет *Теражда* (113), „Теражда, брежуљак” (Букумирић, ОП V, 544).
- Тоциљ* (110°), међаш *Љубиџње* (105).
- Трва* (72°), додатни посед протомајстора *Георгија* (прибл. позиција 6). Уп. ОП II, стр. 8.
- Трејейник* (77°), притока *Јелианице*, међаша *Првкоја луја* (9) и *Ројаш'ца* (19).
- Трж'ки њуи* (91°), међаш *Избишија* (47). Име се можда односи на *џри Хочу*.
- Трн* (125°), међаш *Нисџре* (113).
- Трнава* (76°), лева притока *Рибнице*, граница *Баба* (13) и *Доброша* (15), сад *Трава* (на секцији), *Трнава* (А. Цоговић, ОП IV, 252). У међама *Швађе* (6!) помиње се пут *ош Бисажине у Трнаву* (98°), што упућује на предео или место *Трнава*.
- Трнавица* (71°), међаш *Улоћана* (5), можда назив *Тржаве* у њеном горњем току.
- Трн'је* (87°, 90°, 116°, *Трњанска међа* 90°), уписано је у *Немањину даровницу* којом се оснива *Хочка метохија*, али се касније помиње само као њен сусед, посед *Богородице студеничке*: „*ош села Трња Првчи-стије сџуденичке*” (90°). Сад *Трње* (39), а тако или сл. и у ПЗ 1571 (trn), у нахији *Призрен*.
- Трнов'ци* (87°, 88°, 95°, *Трновац* 103°, *Трнов'чка међа* 96°), место или предео (прибл. позиција 55) у ком је било *светогорске* и *дечанске имовине*, „*ниже Долње Ход'че*” (88°), сусед *Цвлина* и *Ораховца*.
- Трстеник* (76°), међаш *Баба* (43) и *Световрачког метоха*.
- Трчајево селшише* (95°), међаш *дечанског земљишта* протопопа *Прохора*.
- Трџскав'ци* (156°), међаш *Села* (в.), сад *ороним Трескавец* (148).
- Тудор'ч дол* (169°), међаш *светоарханђелских планина* јужно од *Ојол'ја*.
- Тумичино* (105°), *светоарханђелско село*, сад *Тумичина* (81).
- Туй'ци* (14), сусед *Ојрађеника*, сад *Тупец* (120).
- Турџишева вода* (90°), међаш *Хочке метохије*, ка *Брајшишцима* (86).
- Тъмничница* (86°), у међама *Брџсџовца I*.
- Тъмнача* (74°), међаш *Рајшишеваца* (8).
- Ђурилов'ци* (163°), међаш *Радеше* (156).
- Увраз* (79°), међаш *Сџроши*, лево од *Дрима*.

Ујезд'на (82°), међаш *Алїина*, дечанска планина; уп. у ДХ I: „*И куїи краљевсїво ми у Виїомира Ујезд'ну*”, у ДХ III: „*И ѿује куїих Ујезд'ну за 100 овъц с јајањци, и смѣсих с алїинским и планинами*” (П. Ивић и М. Грковић: Дечанске хрисовуље, стр. 67, 259). Сад Ујезма (у алб. говору, А. Цоговић, ОП IV, стр. 252), позиција 27.

Улиши'ница (104°), сусед *Блаї'ца* (80). У ПЗ 1571 Г., Ср. и Д. УЛИШНИЦА, у нахији Призрен.

Улоћани (71°, 72°, *Улоћ'ске њиве* 70°), дечанско село, сад Лоћане (5).

Урвана њива (91°), међаш *Хочке* метохије.

Урошево дворшїте (140°), међаш *Манасїирица* (153). Биће исто *Сїаншїише Свейїао краља* (169°), међаш светоарханђелских планина.

Уїолов лаз (119°), међаш *Пећана* (89), ка *Семейшїиу*.

Уїолче село (91°), међаш *Избишїа* (47).

Уши: I (110°) међаш *Љубијсње* (105); II (169°) међаш светоарханђелских планина јужно од *Оїол'ја*. Ни једно ни друго не може бити данашњи ороним Уши северно од *Живићана* (142).

Флоковци (124°), светоарханђелски катун Арбанаса, вероватно између Призрена, Суве Реке и Србице.

Харъц (70), дечански виноград, у пределу самог села *Двчана* (1).

Хејмичеве баге (78°), међаш *Сушїце* (20) и *Чрмња* (21).

Хинаїтовъц (145°), виноградје са светоарханђелским виноградом цркве Св. Николе (*Рајкове*).

Ход'ча — в. *Хоча*.

Хоморје (82°), међаш *Алїина*, близу данашњег села *Морина* (уп. ОП II, стр. 3).

Хоча I, *Горња* и *Долња* (*Хоча* 87°, 103°, 173°, *Ход'ча* 88°, 89°, *Хої'ча* 92°), светогорско село (двојно), по коме се називала цела околна метохија (в. *Хочка* метохија). Судећи по придеву *хої'чки* (93°), старији облик је *Хої'ча*, и може се изводити од личног имена *Хої'ъц* (од *Хоїимир* или сл.). *Горња Хоча* биће данашња Велика Хоча (48), а *Долња Хоча* данашња Мала Хоча (51). У турско доба Хоча је центар нахије, а у ПЗ 1571 разликују се БАЗАР ХОЧА и ДОЛЊА ХОЧА.

Хоча II (*Хоча близ Луке* 168°, *Ход'ча* 166°, 167°), село Призренске епископије (Богородице левишке), данас *Хоча Заградска* (132). У ПЗ 1571 ЗАГРАД'ЧКА (само то, без „Хоча”), у нахији Призрен.

Хочка метохија („*селом хої'чким*” 93°, „*Крушево и Хоча и ѿрочеје мейохије Хиландарине*” 173° — мисли се на Крушевски метох у *Хвосну*), светогорска (хиландарска) метохија у коју су спадале *Горња* и *Долња Хоча*, *Сламодраже*, *Нейробшїише*, *Момуша*, *Добродољани*, *Избишїа* и *Команово селшїише*, *Јаїино*.

Храброво ѿље (169°), међаш светоарханђелских планина јужно од *Оїол'ја*.

Храсїовица (75°), дечанско село, сад *Растовица* или *Раставица* (11).

Храшићани (90°, 117°, 119°, *Храшићанска међа* 116°, 118°), светоарханђелско село, сад Раштане (93). У ПЗ 1571 **ХРАШТАНИ**, у нахији Призрен.

Хрид: I (90°, 91°) у међама Хочке метохије (можда два објекта); II (135°) међаш *Локвице* (140).

Хрида (76°), међаш *Баба* (13).

Хусарев виноград (127°), међаш *Селчана* (104).

Хуси: I (90°) међаш Хочке метохије, ка *Трињу*; II (164°) међаш *Брода* (171).

Цаџарци (124°), светоарханђелски катун Арбанаса, сад Цапарце (109). У ПЗ 1571 **ЦАПАРЦЕ**, у нахији Призрен.

Царев лаз (102°), међаш *Крушчице* (72).

Цвилин (146°, 166°), међаш *Вишеграда* и *Лџковца*, сад ороним Цвиљен (135).

Цр- — в. под *Цр-*.

Цркве и манастири, Црквене метохије — в. на крају овог речника.

Цџлине (91°, 96°, 97°), светоарханђелско село, сад Целина (54). У ПЗ 1571 **ЦЕЛИНЕ** или **ЦЕЛИНА**, у нахији Хоча.

Цџвињски брод (94°), међаш *Зерзева* (62), ка *Швањи*.

Чесњ (159°), међаш *Раб'че* (163).

Чесно бор'је (84°, 85°), међаш *Јабланице* I (30), односно *кола њвоздбној* (32).

Чесно камен'је (135°, 142°), светогорска планина, сусед *Локвице* (140) и *Манасџирица* (153).

Чохлина љава (103°), међаш *Ораховца* (83). Биће са овим у вези данашњи ораховачки топоним „Ђолица, њиве и виногради” (Букумирић, ОП V, 439).

Чрвена локва (*Црвена локва* 91°), међаш Хочке метохије.

Чрвени брџи (70°, 75°, у ДХ III *Црљени брџи*), дечански посед, рачунао се као заселак села *Дџчана*. Сад Црнобрег (4), а у СК 1485 **ЦРВЕН(И) БРЕГ** („Cirun Brek” у транскр. С. Пуљахе). *Чрвенобрџика њива*, *Чрвенобрџики њојок* (70°), међаши винограда у пределу села *Дџчана*.

Чрвени џири (147°), међаш *Вишеграда* (137).

Чрвенобрџики вруџк (76°), међаш *Баба* (13).

Чрмџњ или *Чрмџе* (78°, 79°), сусед *Сушице* и *Сџроши*, сад Црмџан (21). У СК 1485 **ЦРМЉ** или сл.

Чрни врх: I (90°) међаш Хочке метохије; II (140) међаш *Манасџирица* (153).

Чрни џраб (107°), међаш *Јанџиџија* (82).

Чрни дол (120°, 123°), међаш *Рџчана* I (85) и *Исаврова* (99), обоје ка *Соџину* (96).

Чрни камен (169°), међаш светоарханђелских планина јужно од *Ојол'ја*.

Чрнило (*Црнило* 156°), међаш *Села* (в.), одн. Срџдске метохије.

Чрнооча (139°), *забџл* Призренске епископије.

Чрнча (124°), светоарханђелски катун Арбанаса. У ПЗ 1571 село ЦРНЧА, у нахији Призрен. Биће то данашњи „Црнџићи, њиве” (Букумирић, ОП V, 544), у пределу Новака (111).

Чрџеж (159°, *Црџеж* 161°), међаш *Раб’че* (163) и *Пакише* (165°).

Чрнџљево (*Црнџљево* 141°), светогорско село, данас Цернаљев (167). У КР 1452/5 ЦРНАЉЕВО или сл. (сɔɾnɔlwə), у нахији Гора.

Чрнџејојно (68°, в. ОП II, стр. 41), накнадно дечанско село (дар кнегиње Милице), негде у поречју *Рибнице*. У СК 1485 Г., Д. и СР. ЦРЊЕГОЈНА.

Чрџвојлажде (с *Чрџвојлажем* 122°, из *Долње Чрџвојлажде* 123°), светоарханђелски посед, заселак *Мшуйишија*, сад Селогражде (100). У ПЗ 1571 ЦРЕВОГЛАЖДЕ, у нахији Призрен.

Чрџиња (*Црџиња* 91°), међаш *Хочке* метохије.

Швања или сл. (с *В’швањи* ДХ II, с *Швањи* ДХ III 94°, до *Ш’вањске међе* САХ 97°, *Ошвања* 98°), светоарханђелско село, сад Фшај (61). Позната је и варијанта Шпањ- (Шпањски мост, у говору предратних колониста). У ДУ 1571 ФШАН (afšan). Остаје нејасно какав је глас био испред ш.

Шијице (127°), међаш *Шпинадије* (108).

Ширдева кашунишија (156°), међаш *Села*, одн. Срђске метохије.

Шпинадија (127°), посед придодат светоарханђелским *Селчанима* „от Арбанас”, сад Шпенадија (108). У ПЗ 1571 ШПИНАДИЈА, у нахији Призрен.

Шпинадиници (124°), светоарханђелски катун Арбанаса, свакако у пределу *Шпинадије* (108).

Шпј . . . неска глава (135°, непотпуно прочитано), међаш *Локвице* (140).

Шпједим (163°), међаш *Радеше* (156).

Шпјрковица (115°), међаш *Пирана* (118).

★

Цркве и манастири помињу се у даровницама као поседи (заједно с црквеним имањем), као међаци и оријентир и као власници метоха. Именују се најчешће према томе коме су посвећене, понекад по ктитору одн. властелину (*Градислава, Љубова, Рајкова црква*), једном и описно (*Дрџвна црква, в.*).

Св. Арханђели код Призрена, *Арханђел*, као сама црква (*двор у Арханђела* 147°) и као метохија (*Арханђелове међе* 109°).

Св. Богородица код Вишеграда, *Госпојдина црква* (146°), међаш *Вишеграда* (137), биће у правцу *Цвилна* (135).

Св. Богородица зајрадска, *Светијаја Богородица језе јесї* за їрадом *Призрџном* (141°), део светогорског поседа.

Св. Богородица на Левици, *Богородица їризрџнска, Прџчисїа Богородица јазе* у *јейскојїји Призрџској* на *Лџвици* (138°), седиште Призренске епископије, а тиме и власник њене метохије, која се помиње и као *Мийройолийов хрисовуљ*.

Цркве и манастири (наставак)

Св. Богородица студеничка (манастир Студеница), *Првчисѿа стиу-деничка* (90°), власник метоха око *Трн'ја*.

Св. Богородица хиландарска (манастир Хиландар), *Свѿа Бојоро-дица у Милејах* (87°), *Првчисѿа хиландарска* (93°), *Мајер бож'ја хилан-дарска* (103°), *Бојородица свѿојорска* (135°), помиње се као власник метохије, која се назива и *Бојородичин хрисовуљ*, *Свѿојорски хрисовуљ*.

Св. врачѿи у Стреоцу (в. ОП II, стр. 45), имали су метохију која се помиње као *Свѿоврач'ски хрисовуљ* (72°), *Свѿоврачки сѿнокос* (76°), и која је укључена у дечанско власталинство.

Св. врачѿи у поречју *Тојлухе*: „*на цркву Свѿују врачу*” (90°), у међама Хочке метохије. Траг ове цркве могао би бити у пределу Новака (111), уп. код Букумирића: „У страни Теражде налази се гробље. По предању, у њему је била црква Свето Враче, која је 'побегла' у Зочиште” (ОП V, 542).

Св. Георгије у Дечанима, *црква Свѿајо Георјија* (70°), у међама дечанских винограда.

Св. Георгије у међама Хочке метохије: „*ој Црвѿиње на црквѿ Свѿајо Георјија*” (91°) — не може се ближе локализовати, те не знамо може ли се повезати са зидинама цркве Св. Ђорђа у Оптеруши (Букумирић, ОП V, 490).

Градислава црква (74°, 78°), међаш *Рајѿишеваца* (8) и *Сушице* (20). Уп. у ОП II, стр. 12. и 24.

Гуђевица, црква близу *Лвсковаца* (49) и *Избиѿија* (47): „*од Лвсковаца како иде дѿл к цркви Гуђевици*” (91°, у међама *Избиѿија*).

Св. Димитрије у Билуши (131), *манасѿир Свѿајо Димѿирија* у *Билуши* (137°), Милутинов дар хиландарском пиргу.

Св. Димитрије призренски, у *Призрѿнѿ цркви Свѿајо Димѿирија* (134°, сл. и 137°, 142°), хиландарски посед. *Дмѿирова црква* (101°), међаш *Сѿњана*.

Д'рѿвѿна црква (111°), међаш *Корѿише* (106).

Илијина црква крај Дрима (94°), међаш *Зерзева* (62) ка *Брѿсѿовцу* II (58). И ова и наредна црква пре ће бити Св. Илија него назив по ктитору (властелину).

Илијина црква у Опољу (163°), међаш *Радеше* (156).

Љубова црква (110°), међаш *Љубиѿње* (105). Помиње се и *Љубов виноѿрад* (172°).

Св. Мартин, *Мрајѿиња црква* (161°), међаш *Пакѿише* (165).

Св. Никола у Ботуши (81°, позиција 26), део дечанског властелинства.

Св. Никола у *Горњем ѿраду* (*Вишеѿраду*, призренској тврђави): „*И Горњи ѿрад, кула в ѿејѿе јесѿ цркви Свѿајо Николи*” (138°), раније посед Призренске епископије, а потом светоарханђелски.

Св. Никола код Дечана (70°), међаш села *Дѿчана* са засеоцима.

Цркве и манастири (наставак)

Св. Никола у Добрушти (позиција 126), *Свети Никола добрушички* и сл. (142°, 172°, 173°), црква која је, остајући део хиландарског властелинства, имала велику метохију у порецију Дрима.

Св. Никола у Љубочеву (168°, позиција 134), светоарханђелски посед, прилог властелина Николе Утоличића.

Св. Никола код Радеше, „на *Светијо Николу у долу*” (163°), у међама *Радеше* (156).

Св. Никола призренски — *Рајкова црква* (145°, 146°), део светоарханђелског властелинства. Помиње се и *Рајкова њива* (145°).

Св. Никола у Хочи, *црков Свети Николаје у Хоичи* (92°), светогорски посед. Црква и данас постоји, у Великој Хочи (48), уп. код Букумирића: „Црква Светог Николе налази се у гробљу, недалеко од потока . . . Мештани кажу да је подигнута у XI веку” (ОП V, 460).

Пандокрайор, манастир Високи Дечани, који ктитор у хрисовуљи посвећује „Господеву Богу мојему Пандократору”, тј. Христу Пантократору. Помиње се као власник метохије (*Пандокрайоров хрисовуљ* и сл.).

Св. Пантелеј на Дриму, *идџ се сѣјаје Бисѣрица* (Призренска) з-*Дримом* (148°), међаш *Оѣрађеника* (123).

Св. Петар у Кориши (110°, 111°, 132°, 142°), две истоимене цркве, *сѣара*, дарована Хиландару, и нова, „*миѣ јесѣ куѣил Гриѣрије*” (111°), која је заједно са селом *Коришом* укључена у светоарханђелско властелинство.

Свети Пеѣка у Средској (155°), међаш села *Срѣдске* (144) ка *Плањанима* (143).

Св. Прокопије (95°), негде у пределу *Зерзево* — *Ораховац*, посед протопопа Прохора укључен у дечанско властелинство.

Прѣображенје (164°), међаш *Брода* (171), вероватно црква.

Рајкова црква — в. горе (под Св. Никола).

Св. Симеон у *Мѣшѣиѣ* (131°, позиција 101), посед Призренске епископије. *Села Светијо Симеона* (125°), не каже се којег, помињу се као сусед *Нисѣре* (113).

Св. Спас призренски, *Сѣас, цркѣв Сѣаса* (144°, 146°), у светоарханђелском властелинству. Међе му се дају заједно с *Вишеѣрадом* и Св. Николом (*Рајковом црквом*).

Св. Стефан призренски (147°), светоарханђелски посед.

Св. Тројица у Дечанима (70°), међаш винограда под манастиром.

Црквене метохије, њихов распоред у доњем Подримљу види се на картама II и III, а овде ће се набројити поседи обухваћени у овом речнику.

Светоарханђелски поседи (уп. *Арханђелове међе* 109°), в. *Бериславици*, *Билѣница*, *Блаѣѣце*, *Бориѣници*, *Брод*, *Брѣсѣовѣц* II, *Букови*, *Бусино*, *Бучје*, *Бѣлоѣлавици*, *Вишеѣрад*, *Војинѣц*, *Вранићи*, *Врбичани*, *Гребѣиѣ*, *Дикановићи*, *Грмљани*, *Гунѣаѣи*, *Диничино*, *Ђиновци*, *Ђоновци*, *Исаврово*,

Црквене метохије (наставак)

Јабланица II, Јанчишија, Јелховци, Кориша, Косири, Кошаршија, Крстићи, Крушица, Лбсковиц II, Љубишња, Љубиња, Љубочево, Љутиолави, Мађерици, Медзбди I, Мшуйшија, Нашици, Небрвишија, Нисифра, Новаци, Новоселани, Оџрађеник, Пакша, Пакосишије, Пеђани, Пиранци, Плоскишино, Плоча, Повиљско, Посуђе, Првослав, Раб'ча, Радеша, Радешница, Радешка џланина, Рвчани I, Рвчани II, Село, Селчани, Сењани, Сивљаница, Скоробишија, Србице, Србд'ска, Сшуденчани, Свножешани, Тојличани, Тумичино, Флоковци, Храшијани, Цајарици, Цвљине, Чрнча, Чввојлајезде, Швања, Шшинадинци, такође цркве Св. Никола у Љубочеву и Призрену, Св. Никола у Кориши (нова црква), Св. Спас у Призрену, Св. Стефан у Призрену. Уп. и Арханђел, Бабишија, Брњашча, Врбничко њоље, Габровци, Даниловска лвха, Дворови, Дољци, Дрбновци, Дубравице, Буровишии, Клејин ујел, Кривичин двор и њива, Кукљешев, Курило, Лишовци III, Подџрад'је, Појочани, Пуљша, Пусишице, Пвс'чина, Ранезци, Сшавица, Трновци, Хинайовци.

Дечански поседи (обично се помињу као Пандокрајорови), в. Алиин, Бабе, Бојуша, Брајошин дол, Брвсшовци I, Бвљби, Вардшија, Врвло, Дрбевине, Грмочел, Доброш, Дојенци, Дољанци, Двчани, Заморници, Зерзев, Јабланица I, Лука I, Манасирици, Пајаруша, Плањани II, Пљошевици, Појовци, Прилви, Првци луи, Рајишевици, Рзинићи, Рибница, Смолице, Срвмљани, Сушица I, Сврош, Трва, Ујезд'на, Улођани, Храшиовица, Чрвени брби, Чрвнџојно, цркве Св. Врачи у Стреоцу (метох ове цркве), Св. Никола у Батуши, Св. Прокопије у Подрими. Уп. и Брњашча, Двчанин, Зло њоље, Ковачица, Псарска земља, Русиње њоље, Сшавица, Трновци, Харци.

Светогорски (хиландарски) поседи (обично се помињу као Бојородичини или светијорски, уп. и „метохије Хиландарине” 173°), в. Билуша, Војевићи, Врбница, Горожуји, Добродољани, Добрушија, Живињани, Журци, Избшија, Јањино, Команово селшије, Коришник, Локвица, Мишија, Момуша, Нејробишија, Ораховци, Плави, Плано, Плањани I, Рейшвље, Рейшишица, Сишиевци, Скоробишија, Сламодраже, Слашиински дол, Хоча I, Чесшо камен'је, Чрнвљево, цркве Св. Богородица заградска, Св. Димитрије у Билуши и Призрену, Св. Никола у Добрушти и у Хочи, Св. Петар у Кориши (стара црква). Уп. и Бојородичин сшлї, Желчишија.

Поседи Призренске епископије (зову се и Миширојолишови, будући да је епископија имала ранг митрополије), в. Зайлжани, Лушовица, Милоушти, Млачно, Немшвље, Ојол'је, Пусшомулча, Хоча II, Чрнооча, цркве св. Богородица на Левиши (седиште епископије) и Св. Симеон у Муштушту. Уп. и Вишејрад, Врбчани, Град'чаница, Повиљско, Подџор.

Студенички поседи, уп. Добродољани, Желчишија, Трн'је.

II. МЕСНА ИМЕНА ИЗ ТУРСКИХ ПОПИСА

Извори грађе

11.

Засад је доступно (у целини или делимично) пет турских пописа са грађом из доњег Подримља, топономастичком и антропономастичком. Означаваћемо их скраћеницама које указују на пописану област и на време пописа.

КР 1452/5 (оригинал у ВВА, Малије 12), попис неких делова Повардарја, Подримља, Поибарја и Потарја — који условно називам Крајиште, будући да се делимично подударјају са подручјем названим „Крајиште Иса-бега Исаковића”. Ово је најстарији познати турски поименични попис који залази и у српске пределе. Микрофилм (непотпун) добио сам од Архива Македоније, а податке о рукопису и његовој оквирној датацији преузимам од Хазима Шабановића (предговор издању збирног пописа из 1555. г. „Крајиште Иса-бега Исаковића”, Сарајево 1964) и Методије Соколоског (предговор III тому турских пописа Македоније Скопље 1976). — Обухваћени су југ Хаса и неки предели иза Паштрика (у Албанији), а на левој страни Дрима поречје ове реке око њеног преласка у Албанију и нахија Гора између Шаре и Коритника.

СК 1485 (ВВА, TD 17), попис Скадарског санџака из 1485. године. Објавио га је у целини С. Пуљаха (Тирана 1974, податке в. у ОП III стр. 3—5, такође у ОП IV, стр. 5—6), а неке одломке и у поменутој књизи Алб. ст. Косова. У доњем Подримљу овај попис захвата Алгин и пределе сев. од Ђаковице, као и неколико места у призренској области.

ДУ 1571 (ВВА, TD 499), попис Дукађинског санџака из 1571. године. Одломке је објавио С. Пуљаха у два маха — у часопису *Gjurmite albanologjike* (Seria e shkencave istorike, II — 1972, Приштина 1974) попис Хаса и алб. предела иза Паштрика, као и у књизи Алб. ст. Косова (поново исте пределе и још нахију Опоље).

ПЗ 1571 (ВВА, TD 495), попис Призренског санџака из 1571. године. Пописе нахија Призрен и Хоча снимио је сарадник београдског Историјског института Момчило Стојаковић, од кога сам добио снимке и податак о датацији.

ПЗ 1591 (ТКА, 55), попис Призренског санџака из 1591. године. Одломке је објавио С. Пуљаха у књизи Алб. ст. Косова (нахија Хоча и сама варош Призрен).

Из литературе се зна за још неколико пописа косовских предела из XVI века, али нису објављени, а снимке нисам имао у рукама.

О *ирађи* у књизи „Албанско сџановнишиџво Косова џоком XV—XVI в.”

12.

Како се код нас премало и без довољно система ради на објављивању турских катастарских пописа, често се у обради ономастичке проблематике позивамо на радове Сељама Пуљахе. Једини је он досад објављивао пописе или делове пописа Скадарског, Дукађинског и Призренског санџака, без којих се није могло ни приступити утврђивању просторних односа српског и албанског именослова — а то значи и распореда живља почетком турскога доба.

На жалост, радови овог албанског историчара и оријенталиста, а најизразитије ова последња књига, оптерећени су политичким програмом и претензијама које владају у Албанији, а са тим низом нереалних и неодрживих приступа и ставова, нарочито у интерпретацији антропонимије и оцени њених сведочанстава. Карактеристично је у овом погледу претпоследње поглавље под насловом „*Демографско сџање на албанском земљиштиу* (në tokat shqiptare) *џоком XV—XVI в.*”, где аутор обрађује (на низу карата и у тексту) не само сву територију Албаније, него и југословенске делове Охридског и Скадарског санџака (који је хватао и Бјелопавлиће, Пипере велики део Полимља и северну Метохију), као и цео Призренски санџак и област Бранковића (Вучитрнски санџак). Намеће се нпр. питање шта ће под таквим насловом област Бранковића, у чијем попису 1455. године нема ниједног насеља са превлашћу албанског именослова. Упркос тако јасним сведочанствима, Пуљаха признаје само „словенску мањину” у Вучитрнском санџаку (стр. 606).

Веома су необјективни и његови статистички подаци о природи имена у табелама. Нпр. за рубрику „већина словенских и мањина албанских имена” (на стр. 56, на основу СК 1485) он у нахији Комнен (у ствари Будимља, тј. околина Иванграда, старих Берана) налази 10 села, а у нахији Комарани (између Бијелог Поља и Бродарева) 5 села. Прегледао сам, међутим, и сврстао у азбучни ред (в. ОП IV, стр. 81, и зборник ЦАНУ Михаилу Лалићу, Титоград 1984, стр. 74) сва лична имена из обе нахије, али нисам нашао ниједно специфично албанско име, а Пуљаха их (не знам заиста на који начин) налази као битну компоненту, довољну да констатује албанску мањину у читавих 15 села.

Књига Алб. ст. Косова има, међутим, важне грађе. Овде се први пут објављују пописи нахија Хоча (из 1591. године) и Опоље (1571. године), а понављају се пописи Алтина из 1485. године и дукађинских нахија Паштрик, Домштица и Рудина из 1571. године. Ове је пописе, наиме, исти аутор и раније објавио, али је понављање ипак добро дошло, јер овог пута уза све пописе које објављује аутор додаје комплетне факсимиле, и то доста јасне.

Очигледно је С. Пуљаха пробрао за објављивање пописе управо оних делова САП Косова где је албански ономастикон био јако заступљен — предели Алтина (поречје Рибнице—Ереника), Хас, нахије Хоча и Опоље. Штета је што није додао пописе из XVI века и за друге пре-

деле (види се из текста да их је имао у рукама), па засад о ономастикону предела сев. од Ђаковице, затим нахије Гора и целе области Бранковића можемо судити само по подацима из XV века (са изузетком вароши, о којима је било речи на почетку овога рада).

13.

И у топономастичкој грађи С. Пуљахе има непогођених читања и идентификација. Предложимо овде неке корекције за грађу из ДУ 1571 и ПЗ 1591 (о топонимима из СК 1485 било је речи у ОП IV, стр. 107—115, као и у ОП II, стр. 63—92, где је објашњена и латиничка транслитерација арапских грађија коју примењујем).

'Dolina Rača' (с. 173), 'Dolina Dol' (стр. 208) и др. Грађију *dwlṅə* и сл. треба читати као *Долњи*, -а, -е, слично и *Горњи*, -а, -е (а не 'Gorna').

'Zharkova' (с. 183). У извору је *žrkwə*, а то је исто што и *Жрково* у ДХ (у међама Алтина), па треба читати *Жрк-* а не 'Жарк-'.
 'Domeshtič', име нахије у Хасу (с. 193. и д.). У нахији је село *Домјан(и)*, сад *Дамњане*, а од њега тече речица чије име на савр. секцији гласи *Дошлица*. Може се узети да су се и река и нахија звале *Домшишца* (ар. грађија *dwmštuc-*), од придева *домски, сл. као *Млиншишца*, *Сеошишца* и сл. од *млински*, *сеоски*.

'Davidofica' (с. 201), 'Gjinofic' (с. 246) и др. Завршетак -fсə и сл. (који се слабо разликује од -fс) нормално је читати као -вце или -вци (*Давидовци*, *Ђиновци* или -вце).

'Giračina' (с. 205). У ДХ је *Грчин* (у међама Влахиње), сад *Грчин(а)*, па тако треба читати и грађију *gurgṅə* (са тур. девокализацијом *г*).

'Magjrica' (с. 247). То је светоарханђелски арбанаски катун *Мађерци*, па грађију *maɟrca* треба прочитати као *Мађерци* или *Мађерце*.

Даљи су примери из нахије Хоча.

'Radina Dubrava' (с. 256). Може се прочитати *radṅə* или *raṅwṅə*, али 1571 г. јасно: *raṅwṅə*. Према томе: *Равна Дубрава*, сад *Рандубрава*.

'Denica' (с. 276. и 293). Грађија је без дијакритика: *dəṅxə*, а то је — како налазимо 1571. године — *dṅpcṅə*, иза чега следи *Бресџовац*. То је онда село познато из повеље као светоарх. посед *Диничино с Брџ-сџовцем*.

'Bradutin dol' (с. 291). Биће *Брајошин дол*, јер сад постоји село *Брајошин*.

'Dragačeta' (с. 295), тако и у СК 1485. Слова *t* и *p* слабо се разликују у брзопису, па грађију треба прочитати *Драјачина*, како се село и сад зове.

'Bratišic' (с. 297). У извору је: *zemljišitē* (*мезра*) *oɾaɔšəx-*, близу села *Косџири*, а то је онда *Брајшишце* (*braušnc-*), место познато из повеље, сад *Брешанце*.

'Krushimica' (с. 299, земљиште близу Г. Понорца). Забуна је због сличности графија *m* и *x-ç-c*, треба прочитати *krwšçox-* (а не *krwšmuc-*), а то је забел *Крушчица*, познат из повеља.

'Srush/Srosh' (с. 305). Графију *srwš* треба прочитати *Серош*, што одговара лику из повеља (*Сброш*).

'Ratmila' (с. 312). Графију *rimlæ* треба прочитати *Рејтимља* или *Рејтимље*, у пов. *Рејтивља*, а сад *Рејтимље* (Букумирић).

'Dorlan (?)' (с. 317). Графија *dwblan* означава село *Дубљане*, познато из повеља.

'Kobjela Gllava' (с. 318). То је *Кобиља ѓлава*, позната из повеља међаш Ораховца, сад ороним *Кобиљеѓлава* (Букумирић).

'Nebrovishta' (с. 323). Треба прочитати *Нејробишиѓа* (*nbrwbšta*), тако је и у повељама и сад.

'Sopnik' (с. 325). Данас је *Сойнић*, па тако треба прочитати и графију *šwprnq*.

'Irtishta' (с. 329). Графија је *vuzostæ* (забуна је у томе којему слову припада надредни знак, од ког зависи читање *r-z* и *o-t*), а то су Избишта, позната из повеља и из Букумирићеве грађе.

'Maçeta' (с. 332). Графија је *maxnæ*, а то су *Мачине*, тј. *Мачинци* из повеља.

'Sitani' (с. 335). Графија је *spanu*, а означава *Сѓјане*, познате из повеља (*Сѓњани*) и из Букумирићеве грађе.

14.

Ове Пуљахине непрецизности нису резултат слабог разазнавања графија, него недовољног сравњивања са историјском и савременом топономастичком грађом, која нам често омогућује да двосмислену графију исправно прочитамо. За идентификацију, међутим, није довољно исправно читање и налазак одговарајућег имена у познатој топонимији, јер постоје многи географски хомоними, имена која се понављају у разним зонама у истом или сличном облику.

У овом погледу С. Пуљаха прави врло радикалне грешке. Илуструјући еволуцију ономастикона од XV до XVI века у нахији Хоча (јачање албанске компоненте, у чему види последицу „напуштања православља” од стране Албанаца), Пуљаха упоређује стање у хочким селима Влчитрн, Ревçиçа, Раховец (Велики и Мали), Подлужје и Радковци из 1591. године са пописима истих села (како он мисли) које је нашао у изворима из XV века. За *Подлужу* из 1455. г. зна се, међутим, да није што и хочко Подлужје (сад Полужа у Подрими), него данашња Полужа у Дреници. Потпуно је произвољно везати двоје *Радковце* — косовске (нахија Морава, ОБ 1455) и метохијске (нахија Хоча, садашњи Ратковац у Подрими); да је С. П. сравнио пажљивије сопствене податке, могао је избећи ову грешку, јер се косовски Радковци констатују и у

XVI веку (стр. 675), иако као јако смањено насеље (са 27 обвезника 1455. на само седам 1566/75. г.), док су метохијски Радковци велико село, са 49 обвезника 1591. године (1571. г. чак 57). Није нимало вероватно ни за место 'Plevçica' из СК 1485 (можда *Плочица* ист. од Чабића) да је то хочка 'Plevçica' (место у истом спахилуку са Д. Хочом). Ни за *Ораховац* у СК 1485 никако није сигуран идентитет са хочким Ораховцем, јер уз њега стоји да је подручан Пећи, док би хочки морао бити подручан Призрену.

Не остаје, дакле, готово ништа од доказног поступка еволуције хочких имена, изузев подримски *Влчиџрн* (*Влч'ји џрн* из повеље, негде јужно од Беле Цркве), који је доиста пописан и 1485. и 1591. године, и у којему се види да је дошло до повећања удела албанског именослова. Само — не некаквим одступањем Албанаца од православља, него досељавањем, јер се 1591. г. уписују *Пренд џриселац* (или *џришлац*), *Гика џриселац*, *Ђефђ џриселац*, *Лика џриселац*. — Али, вратимо се излагању топономастичке грађе.

Прејлед месних имена из џурских џойиса левој џоречја Дрима

15.

Имена ће бити изложена оним редом како се нижу у споменику. Додаће се при томе нумерација, а за пописе из XVI века она се преноси из самог извора. Бројеви у загради означавају позицију на карти IV.

У транслитерацији знак *o* означава неутрализовано (због изостанка дијакритичних тачака) *b*, *p*, *t*, *n* или *y*, а знак *x* неутрализовано *x*, *s* или *ç*; на пример, за име *Диничина* налазимо графије *dooxoэ*, *doпxoэ*, *dooçпэ*, *doпçпэ*, *duпçпэ*. Често се у изворима не може разликовати је ли на крају графије записано *x*, *ç*, *s* или *xэ*, *çэ*, *сэ*, па у таквим случајевима у транслитерацији стављам цртицу (*radkwfc-* или сл.). У транскрипцији нејасних или колебљивих завршетака *-ци/-це* и *-во/-ва* предност се даје првој варијанти (РАДКОВЦИ, ЛАБИЋЕВО и сл.). Остале појединости система транслитерације представљене су у ОП II, стр. 65—67.

Позиваћемо се и на паралеле из повеља („у пов.“), које се подробније могу видети у одељку I (речник имена). Где се буду наводила читања из радова С. Пуљахе, употребљаваће се полунаводници.

A. Места Призренске области пописана у СК 1485

О овим местима је било речи у ОП IV (стр. 126—128), али ћемо их поново разгледати зато што се сад може употпунити идентификација, која је важна да би се омогућило поређење узорака личних имена са каснијим стањем:

1. ДОЛЊА БРЊАШ[ЧА], сад Брњача (поз. 36 на карти IV), в. и доле под Б-85;

2. ГОРЊИ ОСТРОЗУБ, сад Острозуб (11), в. и В-81;

3. ГОРЊИ РАДИЛОВЦИ, вероватно данашње Ладровце (4), в. и В-103;
 4. ДОЉЕ САВРО[ВО], сад Саврово (92), в. и В-38;
 5. ЉУБИЊЕ или сл. (lwbпә), тако и у ПЗ 1571 (в. В-25), можда савр. Љубиње у Средској (143).
 6. КРУШИЦА, и сад Крушица (83), в. и В-94;
 7. ЉУТОГЛАВЕ, сад Љутоглава (104), в. и В-43;
 8. МАЂЕРЦИ, у пов. арбанаски катун, вероватно сев. од Призрена, в. и В-83;
 9. НЕПРОБИШТЕ, сад Непребиште (55), в. и Б-76;
 10. 'PRAGJIN OVA' (praɟɨnawә), неизвестан смештај и читање;
 11. ВЛЧИТРН, познат из пов. (прибл. поз. 41), в. и Б-16;
 12. ДРАГАЧИНА ('Dragačeta'), сад Драгачина (78), в. и Б-39;
 13. ЉУБИЖДА, сад Љубижда (123), в. и В-102;
 14. ДИВЈАК, према ПЗ 1571 близу Духља (77), в. и Б-74;
 15. ВРЧЕВИЦА или сл., тако и у ПЗ 1671 (в. В-93), непознато;
 16. ОСКОРИШТА или сл., неизвестан и смештај и читање.
- Овоме се условно могу додати ТРПЕЗА и ОРЛАТ, који су 1485. г. у н. Сухогрло, а 1571. у н. Призрен (в. В-92 и 117).

Б. Нахија Хоча у ПЗ 1571

Судећи по одломцима у Алб. ст. Косова, и ПЗ 1591 пописује иста места у истом редоследу, те ће се по потреби указивати и на тај попис. Сва су места у извору уписана по два пута: у збирној табели (садржају) и у тексту пописа, а овде ће се првенствено наводити граfiја из текста пописа.

1. Трг ХОЧА хѡхе (хѡçә), у пов. *Горња Хоча*, сад Велика Хоча (поз-61). Махале: ВУЧЈАК вѡѡак, ФИЛИП фулуб, ДОЉЊИ КРАЈ дѡлнѡ крау.
2. РАВНА ДУБРАВА раѡнә дѡбрѡә (не: 'Radina Dubrava'), сад Рандубрава (47).
3. ДОЉЊА ХОЧА дѡлнә хѡçә, и у пов., сад Мала Хоча (41).
4. ПЛОЧИЦА (?) блѡçәç- (6 имена, угл. алб.). Уп у т. 14.
5. СЛАМОДРАЖА всламѡдрѡžә, и у пов., сад Самодража (57).
6. РАХОВ'Ц Велики рахѡѡх бѡрѡ, у пов. *Ораховѡц*, сад Ораховац (62).
7. РАХОВ'Ц Мали рахѡѡç қѡçѡ, в. под бр. 6.
8. ДОЉЊИ РИБНИК дѡлнә рѡнѡѡ, у пов. и сад поток *Рибник* (Римник) код Ораховѡца (уп. бр. 6).
9. СТУДЕНЧАНИ встѡднѡѡнѡ, и у пов., сад Студенчане (56).
10. ОПТЕРУША вѡбрѡѡšә, сад Оптеруша (58).
11. ЦЕЛИНЕ или ЦЕЛИНА çлнә, у пов. *Цѡлине*, сад Целина (45).
12. ЖАЛЧИШТА жалçштә, у пов. *Желчишѡта*, сад Зочиште (59).

13. РАДКОВЦИ radkwfçə, сад Ратковац (31).
14. МОМУША mwmwšə, и у пов., сад Мамуша (53).
15. ТУРЈАК twryak, сад Турјак (16).
16. ВЛЧИТРН wlçtron, у пов. *Влч'ји Трн* (прибл. поз 41).
17. ДИНИЧИНА dyncnə, у пов. *Диничино* (прибл. поз. 40).
18. БРЕСТОВАЦ brstwaç, у пов. *Брѣсѣовци* (прибл. поз. 39 или 42, уп. бр. 91).
19. ПЕТРУШНИЦА ptrwšnc-, земљиште (у ПЗ 1591 село са 5 обвезника), са знаком „близу Долње Хоче”.
20. ГОРЊЕ БЛАТЦЕ qwrnə blatc- ('Gorna Belanica'), у пов. *Блаи'це*, сад Блаце (76). Уп. под бр. 21.
21. ДОЛЊЕ БЛАТЦЕ dwnə blatc- или blanc- ('Dolina Belanica'), в. под бр. 20. Ако **би** се читало БЕЛАНИЦА, то би била савр. Беланица код Бање (поз. 12). Разлика је што **n** има тачку а **t** двотачку изнад реда. И у ПЗ 1571 и у ПЗ 1591 на једном месту видимо двотачку, док на другом месту више личи на просту тачку, па узимам да је логичније нехотично упрошћавање двотачке него ојачавање тачке у двотачку.
22. РАДОСТЕВО radwstwə, сад Радосте (32).
23. МЕДВЕДЦЕ mdwdçə, у пов. *Медвѣдци*, сад Медвеце (52).
24. ДОЛЊЕ РЕТИМЉЕ dwnə rtmłə, ненастањено, уп. бр. 64.
25. МИРУША mɔrwšə, сад Мируша (13).
26. ЦРНИ ЛУГ çny lwk, сад Црни Луг (14).
27. ХАМОВЦИ hamwfx- ('Damofic'), непознато (14 имена, алб. тип).
28. ГОРЊИ ПОТОЧАНИ qwrnə bwtwçanu, у пов. *Појочани*, сад Горњи Поточани (19).
29. ДОЛЊИ ПОТОЧАНИ dwnə bwtwçanu, сад Доње Поточане (34), уп. бр. 28.
30. ЗЕРЗЕВО gyrzwə, и у пов., сад Зрзе (38).
31. САМОПИС (?) šamwps, непознато (14 имена, срп. типа).
32. БУСКИ ДОЛ (?) bwsky dwl, непознато (30 имена, угл. алб. типа).
33. ПОПОВИЋ rwrwyc, непознато (41 име, срп. тип), уп. под бр. 34.
34. КОСМАЈ kwsmaj, земљиште (мезра), непознато („близу пом. села”). Космај (а онда и Поповић) могао би бити негде између Дрима и пл. Козник, јер се као корисници мезре помињу села Поповић, Серош и Мрасор.
35. БРАТОТИН ДОЛ bradwtyn dwl, сад Братотин (28).
36. ПУСТО СЕЛО bwstw sl, и у пов., сад Пусто Село (26).
37. БЕЛО ПОЉЕ ɔw rwlyə, земљиште „близу Диничина”, а као корисници се наводе села Лукињани и Давидовци (десно од Дрима).
38. ДОБРОДОЉАН(И) dɔwɔrdwlan, и у пов., сад Добродољане (69).
39. ДРАГАЧИНА dragaçnə, у пов. река *Драгачана*, сад Драгачина (78), в. и А 12.

40. СЕМЕТИШТА *smtštə* ('Shemesta'), и у пов., сад Семетиште (70).
41. КОСТРЦ *kwstrc*, и у пов., сад Кострце (71).
42. БРАЛИШИНЦИ *braoʃəx-*, земљиште „близу Кострца”, и у пов., сад Брешанце зап. од Кострца (не: 'Bratishic').
43. ГОРЊА ТУМИЧИНА *qwrnə ʃwmoʃnə*, у пов. *Тумичино*, сад Тумичина (75).
44. ДОЛЊА ТУМИЧИНА *dwlne ʃwmoʃnə*, в. бр. 43.
45. ГОРЊЕ ПОНОРЦЕ *qwrnə bwnwrcə*, у пов. *Понорци* (в. ОП II, с. 55), сад Понорац (17).
46. КРУШЧИЦА *krwʃcoʃ-*, земљиште „близу села Г. Понорце”, у пов. забел *Крушчица*, између Ораховца и Понорца.
47. НОШПАЛ *nwʃpal*, сад (на секц.) Нашпоље и Нашпање (30).
48. ПОДЛУЖЈЕ *bwdlwʒyə*, сад Полужа (25). Уп. и на стр. 53.
49. ДОЛЊЕ ПОНОРЦЕ *dwlne bwnwrcə*, в. бр. 45.
50. ГОРАЧЕВО *gwraʃwə*, у пов. предео *Горачево* и Власи *Горачевци* (в. ОП II, с. 46), сад Гарачева шума (16).
51. ЛАБИЋЕВО *labuqwə*, и у пов. (в. ОП II, с. 51), сад Лабучево (21).
52. ЈАНЧИШТА *yaŋʃtə*, и у пов., сад Јанчиште (67).
53. МИЛАНОВИЋ *mylanwyc*, опустело, сад Милановић (68).
54. ЗОЈИЋ *zwyyc*, сад Зојић (51).
55. СЕРОШ *srwʃ*, у пов. *Сброш*, сад Сарош (24).
56. ДАЊАНИ *danyany*, сад Дањане (27).
57. ВРАЊАК *wraɲyak*, сад Врањак (29).
58. ПОПОВЦИ *pwrwfɰ-*, непознато (9 имена, алб. тип).
59. ЛЕСКОВЦЕ *lkwfɰ-*, у пов. *Лѣсковци*, сад Лесковац (43).
60. ДАВИДОЛ *dawɔdwl* (село је без житеља и уписују се само баштине, а у ПЗ 1591 уписује се само као мезра, земљиште), непознато.
61. ДРЕНОВЦЕ *drɛnwfɰ-*, сад Дреновац (20).
62. БАЊА *banə*, и у пов., сад Бања (12).
63. Мала БАЊА *qwcq banə*, в. бр. 62.
64. ГОРЊЕ РЕТИМЉЕ, *qwrnə rɛtmlə*, в. бр. 24.
65. ШТАВИЦА *ʃʃtawoʃ-*, у пов. *Сѣавица* и *Шѣавица*, сад локалитет Штавица (прибл. поз. 35).
66. ГОРЊА КРУША *qwrnə krwʃe*, у пов. *Круш'је*, сад Велика Круша (48).
67. ДОЛЊА КРУША *dwlne krwʃə*, сад Мала Круша (49), уп. бр. 66.
68. ДУБЉАН(И) *dwrɲan*, у пов. *Дубљани*, сад локалитет Дубљане (прибл. поз. 64); ако се чита „Душљан(и)”, непознато.
69. НОГАВЦИ *nwgawcə*, у пов. *Ногајевци*, сад Ногавац (46).
70. КОБИЉА ГЛАВА *kwbylə glawə*, и у пов., сад лок. Кобиљеглава (прибл. поз. 18).
71. КРАМОВИК *krɛmwyc*, сад Крамовик (23).
72. СЛАВНИЦА (СЛАВИНЦИ?) *ʃslawnoc-* (-wɔnc-?), непознато (13 имена, срп. тип).

73. ДУХЉЕ *dwhələ*, и у пов., сад Дуље (77).
74. ДИВЈАК *dywyak*, земљиште „близу села Духље”, у СК 1485 село (в. А-14).
75. *nwqšwr* (НУКШОР, НОЋШОР или сл.), неће бити исто *Винишор*-у пов., а за данашње Нишор (72) не зна се које од тих имена наставља (у селу *nwqšwr* било је 1571. г. 10 имена, српског типа).
76. НЕПРОБИШТА (*nbrwbštə* ('Nebrovishta'), и у пов., сад Непребиште (55), в. и А-9.
77. МРАСОР *mrašwr*, сад Мрасор (22).
78. СОПНИЋ *šwbnyq*, сад Сопнић (33).
79. *qlaqwə* (ГЕЛАЂЕВО или сл.), непознато (20 имена, угл. алб. тип).
80. БЕЛОЦРКВА *blw çrkwə*, у пов. *Бџла Црква*, сад Бела Црква (37).
81. ВЛАД(И)ЛОВИЋ *wladlwyq*, могло би бити садашњи Ладровић (73). И у ПЗ 1591 чита се ВЛАД(И)ЛОВИЋ *wladlwyq* (а не 'Vladinović').
82. РУПЉАНИ *rwplany* ('Dorlan'), земљиште „близу села Влад(и)ловић”.
83. ИЗБИШТА *vyzbštə* ('Irtichta'), и у пов., сад локалитет Избиште (прибл. поз. 60).
84. ГОРЊИ РИБНИК *kwrnə rəbnyq*, в. бр. 8.
85. ДОЉЊА БРЊАЧА *dwlə brnəçə*, у пов. *Брњаица*, сад Брњача (36).
86. ГОРЊА БРЊАЧА *qwrnə brnəçə*, земљиште, в. бр. 85.
87. МАЧИНЕ или МАЧИНА *maçnə* ('Maçeta'), у пов. *Мачинци* (прибл. поз. 66).
88. ГОСТУЛИН *gwstwlyn*, у пов. *Госјулино*, сад Гостулин (74).
89. ГОЛИШЕВО *gwlyšwə*, „близу села Гостулин” (1571. г. три имена, а 1591. пусто).
90. БРАТОВЧАНИЦА (?) *bratwçanəç-*, ненастањено село „близу с. Равна Дубрава”.
91. БРЕСТОВАЦ *brstwac*, земљиште. Корисници су села Диничина, Зерзево и Рогово, па би ово пре било сусед Диничина познат из повеља него Брестовац уписан под бр. 18 (који би онда био данашњи Брестовац, поз. 42).
92. СЕЊАНИ *synany*, у пов. *Сџњани*, сад лок. Сењане (прибл. 65).
93. УЉАР *wlyar*, непознато (7 имена, претежно алб. тип).
94. ПИРАНЕ *pyranə*, у пов. *Пирани*, сад Пиране (50).
95. ПЕТКОВЦИ *oəkwfx-*, земљиште „близу с. Радостево”.

В. Нахија Призрен у ПЗ 1571

За разлику од нахије Хоча, за нахију Призрен немамо паралелни текст пописа из 1591. године. Попис нахије Призрен долази у споменику испред нахије Хоча, а села се почињу уписивати од бр. 2. (под 1. је некакав обрачун прихода).

2. КОРУША *kwrwšə*, у пов. *Кориша*, сад Кориша (22). После пописа села следе махале *gršnx-* и БЕЛОГОНЦИ *blwgwnc-*.

3. ПЛАЊАНИ *planyanu*, и у пов., сад Плањане (139).
4. ГОРЊИ ВРАНИЋ *qwrnə vuwranuq*, у пов. *Вранићи*, сад Вранићи (85).
5. ДВОРАН(И) *vodwran*, сад Дворане (87).
6. ПРЕВОГЛАЖДЕ *qrwglazdə*, у пов. *Чрввоглажде*, сад Селогражде (91).
7. СВЕТИ ПЕТРИ *əswtu ptɹu*, уп. и у пов., можда сад Петрово (21)
(*ptɹu* је типизирани начин писања имена Петар и сл., који срећемо и у пописима далеко од алб. простора).
8. ОСТРОВРХА (?) *əstrwvyrxə*, непознато (28 имена, срп. тип.)
9. БУСИНА *bwsynə*, у пов. *Бусино* — заселак Корише (22).
10. ГР(Е)КОВЦИ *grkwfc-*, биће савр. Грејковце (90).
11. СТРАТИНОВЦИ *əstratɹnpwfc-*, сад Стретиновце (104').
12. ЂИНОВЦИ *qɹnwfх-*, у пов. арб. катун, сад Ђиновце (103).
13. СЕЛЦЕ *slx-*, биће у пов. *Селчани* (прибл. поз. 127).
14. ПРИЗРЕН *əzrən*, *przɹɹn* (за сам Призрен имамо објављен паралелни попис из ПЗ 1591 у књизи Алб. ст. Косова). Махале: а. Стара ЦАМИЈА *samɹ ˚tɹk* (65 имена, мусл.), б. ЛЕВИША *lwyʂə* (37 имена, мусл.), с. АЈАС БЕГ *ayəs bə* (42 имена, мусл.), д. ХАЏИ КАСИМ *xasɹ kəʂm* (52 имена, мусл.), е. ЈАЗИЏИ СИНАН *yazsɹ snən* или ЕМИН МЕХМЕД *əmɹn mħmɹd* (79 имена, мусл.), ф. ЧАРШИЈА *ʂarsw* или ЈАКУБ БЕГ *əkwb bə* (31 име, мусл.), г. КУРИЛА *kwɹylə* (56 имена, мусл.), х. Кожари (66 имена, мусл.); иноверци: и. Стари трг *asqɹ bazar* (20 имена), ј. *tamzɹq* (?) или ИСА ЧЕЛЕБИ *sa cloy* (51 име), к. ВАСИЛ *wasəl* (35 имена), л. . . . или КУРИЛА *kwɹələ* (24 имена), м. ЧАРШИЈА *ʂarsw* или ПЕТРИ НИКОЛА *əɹɹy ɔəkwlə* (23 имена), н. БОГОЈ РИВАР *bəgwɹy rɹbar* (30 имена), о. РАД(О)МИР *radmɹ* (68 имена), р. ЈАЗИЏИ СИНАН *yazsɹ snən* или ЕМИН МЕХМЕД *əmɹn mħmɹd* (36 имена), қ. ПАНДЕЛИЈА *pandlyə* (25 имена), г. ПРИДВОРИЦА *prədwrɹc-* (21 име), s. АЈАС ЛУКА *əɔəs lwkə* или *azkwqan* (17 имена), t. намерници у мах. ПАНДЕЛИЈА *pandlyə* (10 имена). У хришћанска имена (i—t) нису убројене удо-вице (ни имена уписана уз баштине).
15. ЉУБИЖДА *lwbždə*, у пов. *Љубижња*, сад Љубижда (123). Махале: ЈОВАН *ywan*, БОГДАН *əgdan*, РАДОСАВ *radɹsaw*.
16. Мала ЉУБИЖДА *qwqɹ lwbždə*, уп. бр. 15.
17. МУШУТИШТА *mʂwtɹʂtə*, у пов. *Мушутшиша*, сад Мушутшште (89). Махале: БОГДАН *əgdan*, ДОЈИЋ (?) *dwoq*, ИВАНИШ *aywanɹʂ*, МИЛАДИН *mladɹn*, СТАНИМИР *əstanɹmɹ*.
18. ПЕЋАНИ *pqanɹ*, и у пов., сад Пећане (96).
19. Мали ПЕЋАНИ *qwqɹ ɔqanɹ*, в. бр. 18.
20. ДОЛЊА СОПИНА *dwlɹnə ʂwbɹnə*, у пов. СОПИНО, сад Сопина (94).
21. ВЕЛЕЖА *wlžə*, у пов. *Вележ*, сад Вележа (13).
22. РЕЧАНИ *qɹanɹ*, и у пов., овде вероватно Речане (93'), ист. од Суве Реке.
23. СУХОРЕКА *swhwɹkə*, сад Сува Река (97).
24. Мала СУХОРЕКА *qwqɹ swhwɹkə*, в. бр. 23.

25. ЛУБИЊЕ или ЛУБИЊА lwbнэ, веров. село у Средској — у пов. *Љубиња*, а сад Љубиње (143).
26. ВЛАШЊА или ВЛАШНА vwlашнэ, сад Влашња (119).
27. ДОЉИ ОСТРОЗУБ dwlнэ vstrwzwb, у пов. *Осийрозуб*, сад Остро-зуб (11).
28. ПОПОВЉАНИ pwpwlanу, сад Поповљане (86).
29. ГОРЊИ ГУЊЦАТ qwrнэ gwncat, у пов. *Гунцај* (влашки катун), сад Гунцаг (7).
30. ДОЉИ ГУЊЦАТ dwlнэ gwncat, в. бр. 29.
31. ТРЊЕ tyrнэ, у пов. *Трнје*, сад Трње (100).
32. ЛЕШАНИ lушану, у пов. *Лвшани*, сад Лешане (101).
33. ЗАПЛУЖАН(И) zablwžan, у пов. *Зайлжани*, сад (на карти 1 : 200 000) Слапужане (95).
34. СРЕДЊА УЛИШНИЦА sredнэ vwlšnx-, у пов. *Улшићница* (сусед *Блаића*), негде близу Блаца (76).
35. ХРАШТАНИ храштану, и у пов., сад Раштане (98).
36. ЗАГРАДЧКА zagradčкэ, у пов. *Хоча (близ Луке)*, сад Хоча Заг-градска (132).
37. ГОРЊЕ САВРОВО qurоэ sawrwэ, сад Саврово (92).
38. ДОЉЕ САВРОВО dwlнэ sawrwэ, в. бр. 37 и А-4.
39. МАЛЧИТОВО malčtwэ, сад Мачитево (88).
40. МОХОВЉАНИ mwhwlanу, сад Мовљане (82).
41. ГЕЉАНЦЕ qlanç-, сад Гељанце (107).
42. ЈЕШКОВО уškвэ, сад Јешково (133).
43. ЉУТОГЛАВ lwtwglaw, у пов. *Љуићглави*, сад Љутоглаве (104), в. и А-7.
44. БУКОШ bwkwš, и у пов., сад Букош (93).
45. ЛОКВИЦА lwkwoç-, и у пов., сад Локвица (136).
46. СТРЕЦКА vstrčкэ, у пов. *Срвдска*, сад Средска (140).
47. МУЧНИКОВО mwçпkwэ, сад Мушњиково (141).
48. ЛЕШТА (?) lštэ, непознато, само два имена: *Михаило Крстин (?)* и *Пејо Михаило*.
49. ЛЕСКОВЦЕ lskwfc-, у пов. *Лвсковци*, сад Лесковац (131).
50. ЈАХОВЦЕ или ЈЕХОВЦЕ уахwfx-, у пов. *Јелховци*, заселак *Љубо-чева* (134).
51. БРАТЈАНОВО bratyанwэ, непознато (13 имена, срп. тип).
52. ЧАЈДРАК çaydrak, сад Чајдрак (79).
53. ДРАЈЧИНА draуçнэ, веров. сад Драјчићи (142).
54. ЈАВОР уawr, и у пов., сад Јавор (8).
55. Мала ДРАЈЧИНА qwçq draоçнэ, в. бр. 53.
56. ДОЉА УЛИШНИЦА dwlнэ vwlšох-, в. бр. 34.
57. НЕБРОГОШТА nbrwgwštэ, у пов. *Небрвиоштиа*, сад Небрегоште (144).

58. БУРКО qwrkw, земљиште „близу села Себечани или Грнчар”, в. бр. 84.
59. ГРАДИЧЕВЦИ gradocwqə, непознато (11 имена, срп. тип).
60. ГОРАНИЋ gwranuq, земљиште „близу с. Градичевци”.
61. ЉУБОЈНА lwbwunə, непознато (27 имена, алб. тип).
62. ГОРИЧ gwroх, сад Горич (9) или Горица код Гражданика.
63. Мали РЕЧАНИ qwqə rçanu, биће овде Речане (137), ј. од Призрена, ул. бр. 22 (у пов. обоје *Рвчани*).
64. ПОПАС rwras, сад Папас (81).
65. ПРОЗРАК rwzrak, непознато (33 имена, срп. тип).
66. ГОРЊА СОПИНА qwrnə swbnə, в. бр. 20.
67. ГРАЖДЕНИК graždnuq, земљиште, у пов. *Оџрађеник*, сад Гражданик (118).
68. НАШЏ oasəх- (oаšəх-), у пов. *Нашьу*, сад Нашец (117).
69. ДОЉЊИ РАДИЛОВЦИ dwlнə radolwfx-, веров. сад Ладровце (4).
70. ВОЈИНЦИ wwunq-, у пов. *Војиньу* (прибл. поз. 99).
71. СМАЋ vsməq, сад Смаћ (110).
72. БАЖИНЦИ (?) bažnq-, непознато (20 имена, срп. тип).
73. МАРИШЕВО marošwə (7 имена, срп. тип), могло би бити Малишево (5).
74. ДОЉЊА СРБИЦА dwlнə syrbəq-, у пов. *Србице*, сад Д. Србица (111).
75. МАНАСТИРЦЕ или МАНАСТИРИЦА mnastrcə, у пов. *Манастирица* и *Манасџирьу*, сад Манастирица (146).
76. ВРБИЧАНИ wvrbəçanu, и у пов., сад Врбичане (129).
77. ЉУБОЈИНЦИ или сл. lwbwunx-, непознато (17 имена, срп. тип).
78. БУДАКОВО əwdakwə, сад Будаково (84).
79. ЗАХУМ zahwm, непознато (3 хр. имена, алб. тип), у пов. *међаш Вишеграда*.
80. astwbq- или ЛУТОВИЦА lwtwəх-, у пов. *Луџовица* (115).
81. ГОРЊИ ОСТРОЗУБ qwrnə vwstrwzwb, в. бр. 27 и А-2.
82. ШПИНАДИЈА všrnədəə, и у пов., сад Шпенадија (105).
83. МАБЕРЦИ maqursə, у пов. арб. катун, вероватно у зони осталих арб. катуна сев. од Призрена, в. и А-8.
84. СЕБЕЧАНИ sbçanu или ГРНЧАР grnçar, сад Грнчаре (126).
85. ПОНИКВА (?) bwпukwə или bwпukwə, непознато (3 мусл. имена).
86. ГОРЊА СРБИЦА qwrnə syrbəq-, сад Г. Србица (112), в. бр. 74.
87. lрwqwə (ЛИПОВЧЕВО?), непознато (само мусл. имена), ако није *Љубочево* из пов., сад Љубечево или Љубичево (134).
88. НОВО СЕЛО nwe sl, у пов. *Новосельани*, сад Ново Село (128).
89. nšanc- (НЕШАНЦЕ?), непознато (без становника).
90. СЕНИК snuq, сад Сеник (6).
91. ПАГАРУША pgarwšə, и у пов., сад Пагаруша (10).

92. ТРПЕЗА trbzə, сад Трпеза (3'). Уписано и у СК 1485 (н. Сухогрло).
93. ВРЧЕВИЦА или сл. wуrçwçə, непознато (11 имена, срп. тип), в, и А-15.
94. КРУШЧИЦА krwšçə-, вероватно савр. Крушица, позната и из СК 1485 (в. А-6).
95. ЖИВ(И)ЈАНИ žywyany, у пов. *Живињани*, сад Живињане (138).
96. НИСТРА nstrə, и у пов., сад лок. Нистра (109).
97. НОВАК nwaç, у пов. арб. катун *Новаци*, сад Новаке (108).
98. ЦАПАРЦИ çabrçə, у пов. арб. катун, сад Цапарце (106).
99. ЦРНЧА или сл. çrn(ə)ç-, у пов. арб. катун *Чрнча*, сад локалитет Црнчићи код Новака (108).
100. ЈАБЛАНИЦА yablanəx-, и у пов., сад Јабланица (135).
101. ОСТРУЖНА əwstrwžnə, непознато (имена: Ђин Стојан, Пека Никола, Јаков, Петко), може се доводити у везу са *Осџражница* или *Осџрожница* из пов. (међаш *Манастџирица*), можда близу Стружја (145).
102. ЉУБИЖЊА lwbžnə (11 имена, срп. тип). Будући да је већ уписана Љубижда код Призрена (в. бр. 15, око 120 имена, срп. тип), остају две могућности: или је и ово део исте Љубижде (старе *Љубижње*), или пак овде имамо насеље на реци Мируши (средњовековној *Љубижњи*), на којој сад постоји село Љубижда (код Доманега).
103. ГОРЊИ РАДИЛОВЦИ qwrnə radlwfx-, земљиште „близу с. Д. Радиловци”, в. бр. 69 и А-3.
104. ГОРЊА УЛИШНИЦА qwrnə əwlšnəç-, в. бр. 34.
105. ТРЕПЕТНИЦА trəbɛnç-, сад Трепетница (114).
106. ПОВИСКА pwwyskə, земљиште, у пов. *Повиљско* (прибл. поз. 130).
107. ПОКРИВЕНИК pwkɛwnyq, земљиште, непознато.
108. ДОЈНИЦЕ dwynəç-, сад Дојнице (125).
109. ЛИКА (?) lykə, непознато (без хр. становника).
110. ТУПЦЕ twbçə, у пов. *Туйьц*, сад Тупец (116).
111. РУДНИЦА (?) rwdnc-, непознато (без становника).
112. ЛОПУЖНИК lwpwrnyq (lwəwžəəq), И. Јастребов помиње Лапушник, изгледа у поречју Мируше (ССКА 41, стр. 69).
123. kəçə, земљиште, непознато.
114. ДОМАНЕГ dwtanuyq, у пов. *Доманџи*, сад Даманек или Доманек (1).
115. bwtrkə (ПОТРКА?), земљиште, непознато.
116. ВЛАШКИ ДРЕНОВЦИ или сл. əwlaškə drənwfx-, сад Влашки Дреновац (2).
117. ОРЛАТ əwrlad, сад Орлат (3). Уписано и у СК 1485 (нахија Сухогрло).
118. РИБАР rybar, непознато (имена срп. типа). Махале: ЈОВАН ywan, СЕЛАК slak, ДИМИТРИЈ dəmory, РАДОЊА radwəəə, ВУКАШИН wkašyn, КРАЈИШТЕ krayštə, НЕНАДА nnadə, ДАВИД dawəd, ВРАГОВЦИ wrəgwfx-.

119. kṛṃ, земљиште „близу с. Рибар”.
120. МЕДВЕДЦЕ mdwdcṣ, у пов. *Медвѣдци*, ј. од Призрена, близу Лесковца (131).
121. ВРШЕВИЦЕ (?) wuṛṣwṣ, по Јастребову (ССКА 41, с. 65) близу Ду(х)ља.
122. ЦРЕПУЉА (?) cṛṛpwḷyḷ, непознато (58 имена, срп. тип).
123. ЛАЛЕТИЋ lalḷtyḷ, непознато (15 имена, срп. тип).
124. ВИНОРА (?) wṃṃwṛḷ (wṃṃwṛḷ), земљиште, непознато.

Г. Нахија Опоље (вврpwḷyḷ) у ДУ 1571

1. БИЛУШ bṃḷwṣ, у пов. *Билуша*, сад Билуша (154).
2. ЗЛАТАРИЦЕ wuzlatarṣ, сад Згатар (150).
3. ПЛАЈАНИК pḷayanyḷ, сад Плајник (154).
4. gṛwṣ (‘Gzho.h’), непознато (само мусл. имена).
5. ПАНДЕЛОВЦИ pandḷwḷfḷ-, непознато (мусл. и 3 алб. имена).
6. ХОТУНОВО (?) xwtṃṃwḷ, непознато (мусл.).
7. ЗИНОВО zṃṃwḷ, по И. Јастребову (ССКА 41, с. 81) развалине више Бродосавца, тј. ј. од Бљача (149).
8. ГОРЊИ ЗАПЛУЖАН(И) kwrṃḷ zabḷwṣṃ, сад Заплужје (148).
9. vstrḷḷ gṃwstrṣ (‘Strela Gostrica’), непознато (мусл.).
10. ЗУБОВЦИ zwḃwḷfḷ-, непознато (мусл. и 1 алб. име).
11. ДИМИТРОВЦИ dṃṃṃwḷfḷ-, непознато (мусл.).
12. БЉАЧ blaṣ, сад Бљач (149).
13. ПЛАВА pḷawḷ, у пов. *Плави*, сад Плава (154).
14. zwḷṣ- (‘Zolṣ’), непознато (мусл.).
15. pṛḷḃṷ (‘Prebiṷ’), непознато (мусл.).
16. wḷḷṃḷ (‘Olina’) или kṃwṣṷ (‘Kosaṷ’), непознато (мусл. и 1. алб. име).
17. БУЧЕ bṃṣ, у пов. *Буч’је*, сад Буч(ј)е (153).
18. БРЕЗНА brznḷ, у и пов., сад Брезна (152).
19. ЗРЗЕВО zṃrzwḷ, и у пов., сад Зрзе (156).
20. yḷṣṣ- laz (‘Jenice Llaz’), можда савр. Лез (147).
21. СВЕТИ ПЕТРИ wṣwty pṛty, непознато (мусл.).
22. ЂЕРМАН qṛṃṃṃ, земљиште (Јастребов помиње бунар Ђерман Кујуси, зап. од Згатара).
23. ДОЉИ ЗАПЛУЖАН(И) dḷḷḷṃḷ zabḷwṣṃ, в. бр. 8.
24. ЛОПУШНИК ḷḃwḃṣṃnyḷ, непознато (мусл.).
25. ГРАДЧАНИЦА gradṣṃṃṃṣ-, у пов. *Град’чаница* више Хоче (132).

Д. Нахија Гора у КР 1452/5

1. БРОД bṃwrd, и у пов., сад Брод (161).
2. ЉУБОВИЋ ḷḃwḃwyḷ, сад Љубовиште (157).
3. pṛṃṃṃ (ПРЕМИНА?), непознато.

4. blwšə, могло би се читати БИЛУША, али ово не може бити позната Билуша јз. од Призрена.
5. РАДЕША radšə, и у пов., сад Радеша (158).
6. ДИКАНИЦА dqaŋəx-, у пов. *Њојови Дикановићи*, сад Диканце (160).
7. lwswəx-, необјашњив је изостанак почетног g- да бисмо ово поистоветили са *Глобочицом* (ако није пис. грешка при канцеларијском преписивању тефтера).
8. ЗЛОПОТОК vzlwbwtk, у пов. хидроним *Зли њојок*, сад Зли Поток (162).
9. ШИШТЕВИЦА или сл. žystwəx-, у пов. *Шишћевци*, сад Шиштевац (164, у Албанији).
10. КРУШЕВО kršwə, и у пов., сад Крушево (163).
11. НОВО СЕЛО nwa slə, сад Ново Село (165, у Алб.).
12. ГРАДИШТЕ kradštə, непознато.
13. nwсэ, неизвестан и смештај и читање.
14. ТОПОЉАН(И) twbwlan, сад Топојан (166, у Алб.).
15. ЉОМЈА lwmyə, сад Љојм (170, у Алб.).
16. ЦРНАЉЕВО crnalwə, у пов. *Црнљево*, сад Цернаљев (169, у Алб.).
17. ОРЕШК vřšk, сад Орешк (168, у Алб.).
18. КРУШЕВИЦА krwšawəx-, непознато.
19. БОРЈЕ bwrye, и у пов., сад Борје (167, у Алб.).
20. ОРГОСТЕ vřkwstə, сад Оргост или сл. (175, у Алб.).
21. КОШАРИШТЕ kwšarštə, и у пов., сад Кошаришт (173, у Алб.).
22. ОРЧУШТА vřcwštə, у пов. *Орчуша*, сад Орчуша (176).
23. ЗАПОТ zabwt, у пов. *Зајод*, сад Запот (172, у Алб.).
24. ПАКИША bakšə, и у пов., сад Пакиш (174, у Алб.).
25. ОРЧИКЛЕ vřwřqlə, по И. Јастребову (ССКА 41, с. 92) близу Запота (Очикле).
26. БЕЉЕ əwly, сад Беље или сл. (171, у Алб.).
27. КРСТАС krstas, у пов. *Крстџи*, сад В. и М. Крстец (177).
28. РАБЧА rabx-, и у пов., сад Рапча (178).
29. ЛЕШТАНИ lřtny, у пов. *Лвштиани*, сад Лештане (159).
30. asyraqwə, неизвестан и смештај и читање.

Б. Нахија Радоња (radwnəə) у КР 1452/5

1. bndlwmtəə, неизвесно.
2. ЖУР žwr, у пов. *Жури*, сад Жур (180).
3. ДОБРУШ dbrwř, у пов. *Добрушиа*, сад Добруште (181).
4. kwссаq (?), неизвесно.
5. ВРБНИЦА wrbnx-, и у пов., сад Врбница (179).
6. ДЕВИЋ dywuyq, у пов. *Двџица сџџна* крај Дрима.
7. КРУШЕВИЦА krwřwəx-, непознато.
8. ДОБРУШ dbrwř, уп. бр. 3.

Месна имена из турских њојиса десној поречја Дрима

16.

Како су се неке пописане турске нахије у десном поречју Дрима простирале с обе стране венца Паштрик—Проклетије (развођа по које-му иде данашња државна граница), овде ћемо обухватити и неке пределе албанског Подримља (иза Паштрика и јужно од Алтина), иако у речник имена из повеља није укључена грађа иза развођа, из албанских предела (део те грађе размотрен је, међутим, у дискусији о Алтину и алтинским међама, у ОП II, стр. 1—16). Будући да су већ обрађивана месна имена из ове области нађена у СК 1485 (в. ОП II, с. 63—92, такође ОП IV, с. 107—115), овде нам остају за обраду још два доступна извора.

У КР 1452/5 пописане су две турске управне јединице са десне стране Дрима, један вилајет и једна нахија. У дискусији о овом споменику (в. т. 1) име пописаног вилајета, који је обухватао југ Хаса и пределе старог *Пајкова* (иза Паштрика), прочитано је као БИСТРИЦА, како се грађија *bstruc* заиста може прочитати. Али, пошто се подручје пописано под овим именом практично подудара са потоњом нахијом ПАШТРИК а Паштрик се у ДХ зове *Пьсирџи*, опредељујем се за такво читање и назива вилајета: П'СТР'Ц, тим пре што на његовом подручју није позната никаква Бистрица. — Нахија РУДИНА (или РУДИНЕ — не може се разликовати у записима) у истом споменику обухватала је појас јужно од Алтина, и изгледа да тада није прелазила преко развођа, у поречје Рибнице и Хас (предео јужно од Ђаковице).

Године 1571. подела је, међутим, оваква:

— нахија ПАШТРИК простире се као и раније П'СТР'Ц, само са нешто смањеним простором на југу Хаса;

— нахија РУДИНА проширила се на североисток Хаса, обухватајући и нека места раније пописана у СК 1485 (међу њима и Ђаковицу), што значи да се нешто померила граница Скадарског и Дукађинског санџака;

— између ове две нахије, у средишњем делу Хаса, јавља се нахија ДОМШТИЦА (о њеном имену је било речи у т. 3), која на југоистоку обухвата и нека села вилајета П'СТР'Ц из 1452/5. г.

У прегледу који следи узимам данашње облике имена са топографских секција (где може бити доста непрецизности, нарочито за места у Албанији), а делом (под полунавудницима) и албанске ликове из књиге Алб. ст. Косова. Распоред места и нахија може се видети на карти V.

а. Вилајет П'стр'ц у КР 1452/5 и паралеле из ДУ 1571

Најпре се наводи запис из КР 1452/5 (према редоследу у том споменику), а ако је место уписано и у ДУ 1571, наводи се и тај запис (као други). Има и битних разлика облика имена у једном и другом попису, при чему неки примери (уп. бр. 7 и 11) сугерирају да су поузданији ликови из млађег пописа).

1. qar, qar, сад Тар ('Qarri') у Албанији, сев. од Круме; в. с-20.
2. qwlanу, qwlan, сад Гољај ('Golaj') сз. од Круме; в. с-10.
3. nqwlyq, øøkwløq (НИКОЛИЋ), сад Никольица с. од Круме; в. с-16.
4. ewlahnə, øwlahnə, *Влахиња* из ДХ, сад Влана ('Vllahëna') си. од Круме; в. с-11.
5. zharyš, zharyš, сад Зах[а]ришта ('Zaharishti') з. од Круме; в. с-13.
6. krwmyə, krwmyə, сад Крума у Алб., з. од Паштрика; в. с-17.
7. branštə, øwranštə, сад Враниште ј. од Круме; в. с-4.
8. dragatan, dyregtan, по Јастребову Тректан јз. од Круме; в. с-2.
9. bwс-, bwça (БУЧА?), непознато; в. с-8.
10. astwsat, bwstwšad (можда изворно ПУСТОСАД), у транскр. С. Пуљахе 'Pustoshar' (јер се крајње -ad може читати и као -ar), непознато; в. с-5.
11. zuzz (ваљда са непотребним дијакритиком, који г претвара у z), zuzг у ДУ 1571, непознато; в. с-19.
12. myzaz, møzz ('Mirëz'), непознато; в. с-24.
13. gwrcwb, grwžwp, *Горожуи* из пов., сад Горожуп код држ. границе ји. од Паштрика; в. с-3.
14. dyžwb, gožwb, неизвесно; в. с-6.
15. qšan, у ДУ 1571 блас или qšан, у пов. *Клишани*, сад Кишај у Алб., ј. од Паштрика; в. с-22.
16. dardə, dardə, (ДАРДА), непознато; в. с-25.
17. mlštə, mylštə (МИЛИШТА, и пов.), сад Миљај на ј. Хаса; в. с-14.
18. planə, у ДУ 1571 plaпнə или можда plaпнə, сад Планеја на ј. Хаса; в. с-15. У пов. *Плано*.
19. trmš, trwmš, непознато; в. d-33.
20. krbnc- (ГРБИНЦИ?), непознато, без паралеле у ДУ 1571.
21. dragwmyl, dragwmyl (ДРАГОМИЉ), непознато; в. d-26.
22. sqx, sqx qwxq (Мали Ш'ћец), непознато; в. с-18.
23. kwlš, kwywš, сад Којуш на ји. Хаса; в. с-23.
24. mazrq, mazrk, сад Мазрек на ји. Хаса; в. d-24.
25. qnan(y), qnan, непознато; в. d-11.
26. twšwštə (ТУШЕВИШТЕ), twšštə (ТУШИШТЕ), непознато; в. d-16.
27. zbwcə (ЗУБОВЦИ), у ДУ 1571 zwм или zwbwfc-, сад Зјум ('Zym') на истоку Хаса; в. с-7. По И. Јастребову: Зумби (ССКА 41, с. 8).

в. Нахија Рудина у КР 1452/5 и паралеле из ДУ 1571

1. dlgwšwxə (ДЛГОШЕВЦИ), непознато;
2. kwrnə bašnc- (ГОРЊИ БАШИНЦИ), непознато;
3. dwlнə bašnx- (ДОЉНИ БАШИНЦИ), непознато;
4. žrqw, žrkwə, у ДХ *Жрково* ист. од *Радоишије*, по С. Пуљахи сад 'Zherka'; в. е-14.

5. lwnyŝ, биће исто у ДУ 1571 lwnyž, непознато; в. е-21.
6. radwgrwštə (РАДОГОШТА), radəgrwšt, у ДХ *Радоіошиџа*, сад Радогощ десно од р. Скатине (старе *Слајине*); в. е-26.
7. grwštə, сад Рушта з. од *Радоіошиџе*.
8. wuwyrqr, непознато (за читање „Ивојевићи” смета г, јасно написано).
9. dlǵə (ДЛГА), dgə, у ДХ *Дліа*, сад Дега з. од *Радоіошиџе*; в. е-17.
10. kwstwr, kwstwr (КОСТУР), сад Костири ји. од Радогощте; в. е-30.
11. lynq, lynq, сад на секц. Леник (Ленић, 'leniqi') код *Радоіошиџе* (мало источно); в. е-23.
12. хамсoq (ХАМЧИЋ), непознато.
13. sqc, sqc, сад Бечи ('Zgjeçi') у изворишту Скатине; в. е-13.
14. bardany (БАРДАНИ), у ДУ 1571 биће исто bardwnyə (БАРДОЊА), непознато; в. е-10.
15. batkə, тако и 1571, али 1591: patkə (ПАТКА), село негде у сев. делу слива Крумске реке, одн. предела *Пайкова* по ДХ и САХ; в. е-11.

с. Нахија Паштрик у ДУ 1571

Из ДУ 1571 грађу ћемо излагати нешто збијеније, избегавајући понављање већ датих података.

1. gwdn ГОДЕН, сад Годен сз. од Паштрика, на југосл. страни границе; махале: lwqə ЛУКА, balgwš, rwtə ПУТА, једно неуписано име (1591: БУРКАН). — 2. dyrgətan, в. а-8; додате махале: maranzə, askwraq, trnwgə. — 3. ГОРОЖУП, в. а-13; махале: əwləar, kwqšt КУЋИШТ(А), rns, blax БЛАЦ, frahan или krahan, ərauc БРАЈИЧ, təwš ТАНУШ. — 4. ВРАНИШТЕ, в. а-7. — 5. əwstwšad, в. а-10. — 6. gəžwb, в. а-14. — 7. ЗУМ или ЗУБОВЦИ, в. а-27. — 8. БУЧА, в. а-9. — 9. храму буqary, непознато. — 10. ГОЉАН, в. а-2. — 11. ВЛАХИЊА в. а-4. — 12. dwnwyš-tə ДОМОВИШТЕ, у САХ *Домовићи*, негде з. од Горожупа. — 13. ЗАХАРИШ, в. а-5. — 14. МИЛИШТЕ, в. а-17. — 15. playnə (?), в. а-18. — 16. НИКОЛИЋ, в. а-3. — 17. КРУМЈА, в. а-6. — 18. ШЋБЕЧ КУЧУК, в. а-22. — 19. ЗИРЗ, в. а-11. — 20. БАР, в. а-1. — 21. qynwсə ЂИНОВЦИ, непознато. — 22. БЛАЦ или КЛИШАН, в. а-15. — 23. КОЈУШ, в. а-23. — 24. məzz (myrr), в. а-12. — 25. ДАРДА, в. а-16. — 26. všqlan, непознато.

д. Нахија Домштица у ДУ 1571

1. rmanyə РОМАЊА, сад Ромаја или Рамаја и. од ДОМЈАНА. — 2. dwdbryš, непознато. — 3. lwbždə ЉУБИЖДА, сад Љубижда ји. од ДОМЈАНА. — 4. рунə, непознато. — 5. wuzwnyc- ЗВОНИЦА, непознато. — 6. vsməq СМАЋ, сад Смаћ с. од ДОМЈАНА. — 7. gwlyšwə ГОЛИШЕВО, непознато. — 8. bštazyn БИШТАЖИН, у пов. *Бисажина*, сад Бистражин с. од ДОМЈАНА. — 9. dawodwfx- ДАВИДОВЦИ, веров. ист. од ДОМЈАНА близу Дрима, јер се у ПЗ 1571 помињу као корисници земљишта

близу Диничина. — 10. kraukwə КРАЈКОВО, сад Крајк и. од ДОМЈАНА, у пазуху Дрима. — (12. упис неких прихода. —) 13. trnwə (ТРНАВА, ТРНОВО?), непознато. — 14. dwmyan ДОМЈАН(И), сад Дамњане ('Damjane') у средишту Хаса. — 15. гуг снə ГРЧИНА, у пов. Грчин, сад Грчин з. од ДОМЈАНА. — 16. ТУШИШТА, в. а-56. — 17. vřsan ФШАН, у пов. *Швања* и др., сад Фшај с.од ДОМЈАНА. — 18. qwrnə dwl ГОРЊИ ДОЛ, сад Дољ сз. од ДОМЈАНА. — 19. dwləə dwl ДОЛЊИ ДОЛ, в. под 18. — 20. krgřwəř- КРУШЕВИЦА, сад Кушавац сз. од ДОМЈАНА. — 21. radwřəř- РАДОТИЦА или vřuwz УЈУЗ, сад Ујз с. од ДОМЈАНА. — 22. пац, непознато. — 23. vřkwrtanu, непознато. — 24. МАЗРЕК, в. а-24. — 25. rwgwə РОГОВО, и у пов., сад Рогово си. од ДОМЈАНА. 25. ДРАГОМИЉ, в. а-21. — 27. fыгзə, биће савр. Фирза ј. од Ђаковице, иако су тамо предели нахије Рудина. — 28. vřbwřc-, непознато. — 29. lybwřə ЛИПОВЦИ, и у СК 1485, сад Липовац сз. од ДОМЈАНА. — 30. křtndn КОСТАНДИН, биће савр. Кушнин или Кушлин ји. од ДОМЈАНА. — 31. sakřəřəř-, непознато. — 32. frəqnc- или krəgnc-, непознато. — 33. ТРОМШ, в. а-19. — 34. lwqnan ЛУКИЊАН(И) или lwkynə ЛУКИЊЕ, сад Лукиње и. од ДОМЈАНА.

е. Нахија Рудина у ДУ 1571

1. dyakwřc- ДЈАКОВИЦА (село, као и у СК 1485), сад варош Ђаковица. — 2. gwřnə гацə ГОРЊА РАЧА, сад Раца ји. од Ђаковице. — 3. dwlнə гацə ДОЛЊА РАЧА, в. под 2. — 4. bwřzə, непознато. — 5. dwуц, и у СК 1485, непознато; додата махала gwske ГУСКА, сад Гуска јз. од Ђак. — 6. braуkwуц БРАЈКОВИЋ, и у СК 1485, сад Брековац јз. од Ђак. — 7. hlмřan, сад Хелшани у Албанији, и. од *Радојошће*; додате махале ркац и wkřə. — 8. Ш'БЕЧ, в. b-13. — 9. mykr bard или dwgə řwme ДУГА ШУМА, сад Мјекер Бард ('Mjekerbardhë') у изворишту *Слајине* (Скатине) у Алб. — 10. БАРДОЊА, в. b-14. — 11. ПАТКА, в. b-15. — 12. rwdws, опустело, „близу с. dwуц” (уп. под 5), и у СК 1485 (подр. Алтина). — 13. brwř ПРУШ, сад је Ђафа Прушит ('Qafa e Prushit') на држ. граници ј. од Ђаковице. — 14. ЖРКОВО, в. b-4. — 15. řwр, сад Жуб ји. од Ђаковице. — 16. mwgwřəř-, сад Моглица ј. од Ђак. — 17. ДЕГА, в. b-9. — 18. brlay, сад 'Perollaj' у поречју *Слајине* (Скатине). — 19. pwrwřəř ПОПОВЦИ, постоји Поповац (у СК 1485 ПОПОВЦИ) сз. од Ђак., али је ван подручја ове нахије. — 20. dwlнə bakřə ДОЛЊА БАКСА, непознато, уп. под 24. — 21. lwпуž, в. b-5. — 22. wagwə ВАГОВО, и у СК 1485, сад Вогово јз. од Ђак. — 23. ЛЕНИЋ, в. b-11. — 24. vřtwbrdə СТОБРДА или уwkrw bakřə Горња БАКСА, у ДХ *Тлсйо Брдо* (јужни међаш Алтина), сад траг имена Стоберце у Алб. (близу границе); у Алб. ст. Косова (стр. 188) констатује се савр. село 'Strobërda' у пределу Битича. — 25. grmwř, непознато. — 26. РАДАГОШТ, в. b-6. — 27. řpqřq, земљиште „близу с. Радогошт”, сад Шин Ђерђи ('Shëngjergj') ј. од *Радојошће*. 28. lykankwц, земљиште „близу с. hlмřan” (уп. под 7), сад село 'Liqeni i Kuq' (С. Пуљаха). — 29. kwkwт КОКОТ, земљиште „близу села Патка”. — 30. КОСТУР, в. b-10; додата махала wуřwř, сад Височе ј. од *Радојошће*.

17.

Изискивало је доста простора (и рада) да се изложи и колико се могло идентификују топоними из доњег и делом албанског Подримља, али мислим да је то било потребно. Потребе су делом међугранске, интердисциплинарне, да се омогући што тачније просторно праћење ономастичких појава и онога о чему оне сведоче, да се што поузданије и прецизније размести историјска грађа којом располажемо, да се лоцирају имена — и географска и људска. То је предуслов за објективну анализу, и озбиљно су мањкави радови који не поштују тај предуслов.

Тако је на скупу посвећеном јубилеју Дечана 1985. године С. Даци имао тему о насељима унутар дечанског властелинства и о етничким приликама у њима, али није пошao од реалних и већ утврђених граница властелинства (в. нпр. ЗбФЛ МС XXVII—XXVIII, стр. 621—624) него од неких ранијих нереалних представа о тим границама, па му је у ваздуху и дискусија о приликама унутар властелинства.

Врло је непрецизно и кад се о стању у нахији Пећ дискутује на основу података из СК 1485, а без убицације насеља на основу којих се праве закључци. Пећ је, наиме, у то доба била седиште шире области (казе), па је податак да је неко село припадало Пећи врло непрецизан. Кад С. Пуљаха нпр. констатује у 15 села нахије Пећ превласт албанског именованослова (Алб. ст. Косова, стр. 21. и 81), прецизније представе стичемо тек кад се уверимо да се од тих села сва она која су се могла идентификовати налазе јужно од линије Улоћани—Храсићовица—Грмочел—Чрмље, па је то у ствари податак о приликама у околини Ђаковице а не у пределу који обично сматрамо околином Пећи.

Можда би и Пуљахине закључци о албанским примесима у нахији Комарани били опрезнији да је схватио где је ова нахија: северно од Бијелог Поља, све до Бродарева (в. ОП IV, стр. 75—79); ваљда ни претензије којима он прилагођава своје ставове не иду тако далеко.

18.

Несумњив је и чисто лингвистички интерес за идентификовање старих и данашњих ликова имена. И кад имамо старо име из повеља, турски подаци дођу као пожељан беочуг, који нам помаже да хронолошки одредимо поједине појаве; међу њима утицај албанског језика на словенске ликове, као *Љубишња* → *Љубижда*, *Сливјани* → *Скивјан*. Кад смо пак без податка из повеља, турски записи нам откривају изворну структуру нпр. таквих имена као што су Рандубрава (РАВНА ДУБРАВА), Ладровце (РАДИЛОВЦИ), Кушавац (КРУШЕВИЦА) и др.; занимљиве су и појаве двоструких имена, као МЈЕКР БАРД (алб. mjekërbardhë „белобради“) и ДУГА ШУМА, двојакних рефлекса вокалног *л* (ДУГА ШУМА: ДЕГА), прасловенског *т'* (ЉУБОВИЋ: ДОМОВИШТЕ) и др. — Верујем да би се у микропонимији албанских насеља нашло још до-

ста трагова старих имена, а тиме би се и обогатили подаци које нам такве еквиваленције могу дати.

Сведочанства турских записа о фонетској структури имена треба, међутим, узимати врло опрезно. Посебно се непрецизно представља завршни вокал: или се изоставља или се симболизује слабо одређеним -ə, које обично указује на -Е или -А, али понекад стоји и на месту -И или -О (иако се ова два последња завршетка често пишу са довољном одређеношћу). Ни у средини речи сведочанства о вокалима нису нимало доследна. По правилу из турских записа не можемо знати судбину јага, јер нпр. запис гукə муже значити *река—рика—ријека—ре^нка*. Латиничка транслитерација турских записа коју примењујем управо је намењена да сугерира лингвистима опрез и омогући им разликовање стварних сведочанстава извора од интерпретације онога ко извор преводи или транскрибује.

III. ЛИЧНА ИМЕНА ИЗ ДОЊЕГ ПОДРИМЉА

О именима из повеља

19.

Подробнија обрада доњоподримских личних имена из повеља није задатак овога рада. У обрадама антропонимије ДХ и САХ које је објавила Милица Грковић (у књизи „Имена у Дечанским хрисувуљама”, Н. Сад 1983, као и у прилогу у ЗбФЛ МС XXVII—XXVIII) обухватају се и имена из доњег Подримља. Неки аспекти ових имена третирају се и у реферату Весне Јакић-Џестарић на доњомилановачком ономастичком скупу 1985. године, а ограниченијих захвата у ову материју има и још.

Обрада ове грађе и дискусија о њеној проблематици сигурно ће се и даље наставити, а овде ћемо се ограничити на три илустративна узорка, сваки прибл. по 250 особа (пописаних мушких обвезника). Из левог поречја Дрима могли смо узети само имена из влашких катуна — светоарх. *Блаиџе*, *Косири*, *Јанчишиа* и деч. *Пајаруша* — а узорак је допуњен са 36 имена светоарх. Влада *Голубоваца*, иако су они живели нешто северније, већ изван зоне д. Подримља. Из десног поречја Б. Дрима узет је један узорак дечанских Влада — *Сремљани*, *Рајишевици* и *Световрачани*. Такође је, као пример именована српских села, узето 250 имена из *Грмочела*, који се налазио између две узете влашке зоне, иако ближе другој.

Узорци су овако комбиновани како би се бар донекле могло оценити јесу ли разлике више географске: дечанска жупа наспрам предела на истоку, сев. од Призрена — или етно-сталешке: Власи према Срб(љ)има. Узорци су у целини изложени у прилозима 1—3, а овде ћемо упоредити неке показатеље из њих, служећи се скраћеницама *Грм* (Грмочел, сев. од Ђаковице), *зВл* (Власи из западније зоне, дечански) и *иВл*

(Власи из источније зоне, угл. светоарханђелски). Нису узимана оцињства, нити имена уписана као *дбдови*, а из Грмочела је изостављено и последњих десетак имена, да се не прекорачује типични обим узорка. Из ДХ су узимана имена према верзији ДХ III, само што је на оштећеним местима допуњена подацима из ДХ II.

20.

Да узмемо најпре имена од словенских основа — њихов општи удео, а онда поједина карактеристичнија имена и основе:

	Грм	зВл	иВл		Грм	зВл	иВл
слов. <	90	80	80	Дра-	20	13	9
Бер-	—	4	5	Крај-	1	4	6
Богдан	6	3	7	Милош	14	4	1
Богоје	13	6	1	Мил- свега	36	16	14
БоГ- свега	32	12	15	Мир-	5	5	2
Бој-	3	1	3	Нѣг-	3	4	1
Бра-	5	10	10	Приб-	9	11	1
Буд-	2	3	2	ПрѣД-	1	2	6
Влад-	—	5	10	Рад-	17	16	15
Вој-	6	11	9	Рај-	9	3	16
Град-	2	2	3	Смиљ-	1	5	3
Даб-	5	3	3	Ста-	6	4	6
Добр-	15	7	5	Хра-	11	8	9

Општи је утисак да су међусобно сличнији показатељи за две групе Влаха, мада има неких појава које се оријентишу више просторно (*Нѣи-*, *Приб-*, *Прѣд-* са *Прѣј-*, *Рај-*). Од несловенских имена основе *Балд-*, *Ђур-* и *Коси-* карактеристичније су за влашке узорке, *Ив-* изгледа равномерно, а *Никола* указује на зонални распоред (изостаје у иВл):

	Грм	зВл	иВл		Грм	зВл	иВл
Алтоман	1	—	2	Никола	4	2	—
Балд-	—	2	5	Продан	1	—	1
Дмит'р	—	3	1	Стѣпан	—	1	2
Ђур-/Ђор-	1	9	5	Хрс	1	1	1
Ив-	3	3	4	Шарбан	—	1	2
Кост-/Кој-	—	7	7	Шиш-	1	2	—

Занимљива је и типологија скраћених имена. Показује се најпре да су имена на *-е* честа у влашким срединама, а једва засведочена у грмочелском узорку: Грм — *Добре*; зВл — *Граде*, *Добре*, *Драђе*, *Живе 2*, *Миле*, *Раде*, *Хране 4* (такође *Драјле*, *Душле*); иВл — *Бобе*, *Бојде 2*, *Даде*, *Добре 3*, *Лале*, *Миле*, *Прѣде*, *Раде 3*, *Хране*.

Имена типа *Влад*, међутим, показују друкчију, зоналну условљеност: у Грм само *Жуд* (ако спада у тај тип), у зВл без потврда, а у иВл 8 потврда (*Влад 4*, *Рад 4*).

Још изразитију везаност за источну зону показују имена на *-а*:

— у Грм: *Бож* 2, *Миља*; *Драја*, *Сџаја*;

— у зВл само: *Дружа*;

— у иВл: *Балда* 4, *Бера* 3, *Боџа*, *Даба*, *Љуба*, *Прџа* 3, *Храна* 4; *Доша*, *Драђа* 2, *Миља*, *Рођа*; *Воја*, *Гоја*, *Доја*, *Која*, *Краја*, *Прџа*, *Раја* 4, *Сџаја*, *Храја*.

Само у овом последњем узорку налазимо тип *-че*: *Бојче*, *Дејче*, *Рајче*.

21.

Од посебног је интереса суфикс *-ул*, као изворно влашки, резултат романског творбеног процеса. За овај тип у Грм не налазимо потврда, у зВл само *Радул*, а у иВл је добро заступљен: *Градул*, *Дајул*, *Дојул*, *Храјул*.

Нарочито је овај суфикс заступљен у катуну Гунцата (такође у зони источних светоарханђелских катуна), који нисмо укључили у узорак: *Владул*, *Дајул*, *Нејул* 2, *Рајул* 4, *Рашул*, *Сџајул*, *Сџанул*, *Хранул*. Ово можемо узети као знак да се у овом катуну још није био угасио влашки говор. Можемо ипак закључити да је и у овом катуну доминантни језик био српски, јер су у основи имена на *-ул* не само словенске основе, него и резултати словенских творбених процеса (*Рад-* → *Раја* *Раша* → *Рајул* *Рашул*).

Исти утисак остављају и остала имена из овог катуна, у којима преовлађују словенски елементи и резултати творбених процеса условљених словенском језичком свешћу: *Арђур*, *Балда*, *Балдовин* 2, *Боџан* 2, *Бојдеш*, *Браша*, *Брашије*, *Брашоје* (ако није шт. грешка у САХ, уместо *Брашоњи*), *Вийомир*, *Влад*, *Војсил* 2, *Волица* 2, *Градислав*, *Грубе*, *Дабјосив* 3, *Дејан*, *Десивој*, *Дмијџ*, *Доброслав*, *Доља*, *Драија*, *Драђа*, *Дражан* 2, *Ђура* 2, *Ђурђиц*, *Иван* 2, *Која*, *Косјадин*, *Краја*, *Милић* 2, *Мире*, *Прван*, *Првоје*, *Раде* 2, *Радослав*, *Роб* 3, *Руђа*, *Смиљ*, *Сџан*, *Сџане*, *Сџанислав*, *Тихомир*, *Храна*, *Хрс*, *Шшман*.

22.

Из целог овог огледа закључак је да су се на истоку доњег Подримља влашки ономастички елементи нешто боље чували него око Дечана, али да је и у овим пределима процес славизације (овде србизације) Влаха био доведен скоро до краја. Напоредо с тим, регионална диференцијација именског система постајала је битнија од раније етно-сталешке.

Ипак се са језичком србизацијом и заборављањем романског дијалекта није гасила традиционална и етнографска особеност Влаха. Њу је српски феудални систем практично конзервирао, задржавајући Влахе као посебан друштвени staleж. У таквим условима није више пресудно ни само порекло људи у катуну, које је, свакако, било мешовито; јер не

би повеље ни понављале забрану „Србин да се не жени у Власџх” да није постојао такав процес и спонтана тежња мешању. Али, ма колики био прилив придошлица из српских села, сама социјална и сталешка издвојеност катуна била је довољна да се одржавају или развијају посебни обичаји, међу њима и језички (ономастички, а по свој прилици и говорни, дијалекатски). Тако се у анализираним катунима уочавају и неке типолошке особености (склоност именима типа *Граде, Добре*) и већи удео балканског именског наслеђа — имена као *Алан, Алџоман, Арђур* (грч. основа, „Сребренко”), *Балдовин, Барбай, Кандак, Косџадин, Куманиџ, Паскач, Синадин, Сџавер, Халда, Хрс, Шарбан, Шиџаџ, Шиџман* — којих има и у српским селима, али мање; у узорку зВл падају у очи и имена *Сасин, Уџин, Хрваџин*.

Додајмо још да је ономастичка узајамност Метохијских Влаха била усмерена ка српском именслову, док се албанске примесе јављају само изузетно (*Бон, Лви*), па се и маркирају као изузетак („*Бонџ Арбанасин*”).

Имена из XV века

24.

Имена из доње Метохије (од Деч. Бистрице до околине Таковице) и из Алгина приказана су у ОП IV (стр. 105—125); тамо смо видели да у поречју *Рибнице* (Ереника) и око Таковице почиње зона албанских насеља, али даље, за предео Хаса, нисмо имали података из XV века. Како је изложено у т. 16а, сад у КР 1452/5 у попису вилајета П’стр’ц (потоња нахија Паштрик) налазимо и неколико села на југу Хаса. У њима је тада — као и у пределима иза Паштрика и јужно од Алтина — доминирао албански именслов.

На левој страни Дрима, у Призренској области, једини систематични попис из XV века који имамо јесте нахија Гора (в. т. 15Д). Пописана су само лична имена, без очинстава, и сва су унесена у прилог 4, осим имена спахија, тимарника. Показало се да их има приближно за један узорак каквима овде оперишемо (прецизније: 257); потпуности ради, да наведемо и имена тимарника — хришћана: ВЛКОСЛАВ, *maranus*, БИН, УТРИН, МИЛИША, БРАЈКО син РАДОСЛАВА, ЈОВАН, ЈАНИ, ЈОВАНИШ. У транскрипцији имена из Горе помогла ми је Олга Зиројевић, сарадница Историјског института у Београду.

Ради поређења и потпунијег увида додајемо (прилог 5) узорак одговарајуће величине из призренских села пописаних у СК 1485 (као посебни поседи додани појединим феудима у Пећкој области). Како за ово немам факсимила, преузимам — уз неке поправке — транскрипцију С. Пуљахе, остављајући неке нејасне и неверификоване ликове у латиници, онако како их је С. П. транскрибовао. Обухваћена су сва села из т. 15А, изузев Мађерци и Љутоглаве (о ова два села в. у ОП IV, стр. 130).

Ни у Гори ни у овим призренским селима уписаним у СК 1485 није се нашло ниједно насеље са превлашћу албанског ономастикона, иако има појединачних примера албанских имена.

Имена из Горе у поређењу са српским и македонским узорцима

25.

Узорак имена из Горе у КР 1452/5 од посебног је значаја, како због простора о коме сведочи тако и због старине, јер представља део најстаријег сачуваног турског пописа који је захватио и српске земље. Показатељско зато његове одлике у поређењу са неколико оближњих српских и македонских зона, као и са по једним комплекснијим рашким и македонским узорком. За поређење је узет поменути призренски узорак из СК 1485 (Пзн, в. прилог 5) и из истог извора узорак за Алтин (*Алти*), а из ОБ 1455 за Сирињ (Сир), остали део слива Лепенца (*Лей*), Мораву (*Мор*) и просек из средњег дела области Бранковића (сОБ, зоне средњи Лаб, доњи Лаб, средња Ситница и Дреница — према обради у ОП V); на македонској страни, из пописа 1467/8. године, узети су узорци из зона Скопље (*Ско*), Тетово (*Тет*) и поречје Црног Дрима (*ЦДр*, вилајети Долго Брдо и Г. Дебар), као и просек за једну ширу зону југозап. Македоније, (јзМ, зоне Порече, Кичево, Демир Хисар и Прилеп). Показатељи су прерачунати за прву табелу на 250 људи (иако су узорци били већи), а у другој табели у промиле. Кад је прорачун за прву табелу давао вероватноћу 0 или 1, то је означавано знаком ±, а ако је вероватноћа ближа нули а име је ипак (у већем узорку) засведочено, узиман је знак ∓.

Карактеристична имена, учесталост на припл. 250 људи:

	јзМ	ЦДр	Тет	Ско	Гора	Алт	Пзн	Сир	Леп	Мор	сОБ
Богдан	7	2	12	9	25	13	17	15	19	18	12
Божидар	—	2	4	1	1	11	6	2	6	6	7
Бојко	2	±	—	1	13	1	3	2	2	1	±
Дабижив	±	—	6	4	5	4	6	9	7	2	3
Димитр	10	22	14	16	4	12	16	14	10	6	7
Доброслав	1	1	±	—	10	—	—	1	1	2	∓
Драгослав	2	1	—	±	5	—	1	±	—	∓	—
Ђура	1	5	—	—	1	8	6	7	5	7	2
Ђурђ	—	—	—	—	6	5	2	4	7	6	7
Ђорђи	∓	2	±	—	—	—	—	—	—	—	—
Ђорго, Јо	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ђуро	1	3	13	7	1	—	1	—	—	—	∓
Јован	8	1	15	16	4	3	22	7	7	14	8
Милош	4	1	2	4	1	3	2	7	5	5	4
Никола	14	19	21	23	5	21	23	12	11	12	12
Новак	2	1	1	2	6	2	—	8	3	4	2
Оливер	∓	±	3	1	1	1	3	2	3	3	4
Пејо	16	1	5	13	—	—	—	—	—	—	—
Петко	14	14	5	7	1	12	10	6	6	3	4
Рад	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—

Радич	1	4	1	±	6	11	4	4	8	9	15
Радослав	3	3	8	3	13	30	12	21	18	20	18
Рајко	4	2	4	4	12	5	2	2	1	2	2
Степан	3	1	10	8	—	6	14	14	9	11	14
Тодор	5	7	3	6	—	±	6	2	3	2	2

Основе и неки творбени типови (у промилима):

	јзМ	ЦДр	Тет	Ско	Гора	Алт	Пзн	Сир	Леп	Мор	сОБ
Бог-	42	34	72	53	132	107	121	108	133	124	104
Бој-	20	6	9	18	70	4	16	15	21	10	9
Бра-	11	8	17	4	39	11	12	16	19	22	20
Вла-	6	6	9	9	4	5	8	15	42	22	22
Влк-	3	—	9	9	—	51	24	16	31	32	54
Вој-	4	—	—	12	8	5	—	4	—	5	7
Добр-	15	12	4	4	78	4	—	9	14	10	7
Драг-	16	6	7	7	47	2	8	13	7	7	2
Мил-	48	8	42	37	23	25	24	71	43	39	41
Рад-	35	46	59	39	140	246	104	150	159	214	222
Рај-	24	8	24	26	70	21	12	13	12	32	21
Ста-	41	24	20	54	51	2	12	24	4	5	14
Сто-	38	24	9	26	8	4	—	5	5	12	7
слов. осн. тип Пејо,	495	306	424	430	810	650	440	650	650	650	660
Михо:	131	70	112	150	16	21	16	7	2	4	5
Рале и Стале:	69	—	38	50	—	—	—	15	3	3	2

Прво што пада у очи у именослову Горе јесте изванредно висок удео имена од словенских основа, преко 80₀/. По овоме је Гора у изразитом контрасту пре свега са македонским узорцима, у којима удео словенских основа остаје у просеку испод половине (ако не прибродимо словенску суфиксацију туђих основа, као ПЕЈО и ПЕТКО највероватније од *Пејџ-*, КОЈО од *Косџ-* и сл.). У ограниченом уделу имена из хришћанске традиције Гора је конзервативнија чак и од оближњих српских предела — области Бранковића и Метохије — иако је тамо у ово доба християнизација имена знатно мање одмакла него по Македонији; то видимо ако и са једном и са другом групом узорака у табели упоредимо показатеље из Горе за имена СТЕПАН, ТОДОР, ЈОВАН, НИКОЛА, ДИМИТР- (једино је основа *Љур-* у Гори нешто јаче заступљена, 39 промила). Праве аналогije показатељима из Горе у овоме налазимо тек на северу области Бранковића и даље по Старој Рашкој, Хуму и Босни, где такође словенске основе достижу или премашују удео од 80₀/ (грађу сам консултовао захваљујући Ешрефу Ковачевићу и Ахмету Аличићу, који су ми омогућили увид у своје рукописе, транскрипције турских пописа Босне и Санџака из 1489. и Херцеговине из 1477. године).

Изразиту подударност са македонским узорцима (такође са Сврљигом на србијанском истоку) Гора показује у високој заступљености словенске основе *Сџа-* (*Сџан-* и модификације). Међутим, оно што је највише удаљило македонски ономастикон XV века од старосрпског —

творбена прерада, нарочито ширење скраћених имена — није захватило Гору; то у табели показује удео скраћених имена на *-o* (тип ПЕЈО, МИХО, БОЈО итд.) и на *-ле* (узета су два најчешћа: РАЛЕ и СТАЛЕ).

На другој страни, и иновационе појаве својствене српском именованости тога доба слабо су допирале до Горе. Запажа се, истина, ширење имена РАДИЧ и уопште основе *Rad-*, али изостају други процеси својствени српском именованости тога доба, као ширење основе *Влк-*, имена БОЖИДАР и РАДОЊА и др. Главна одлика имена из Горе остаје конзервативност, па за неке показатеље (као висок удео основа *Добр-* и *Драй-* и имена РАЈКО) налазе боље аналогије у Дечанској хрисовуљи него у оновременим узорцима, с почетка турскога доба.

Једна дијалекатска појава у Гори

26.

Тим више изненађује једно маркантно сведочанство које налазимо у Гори: име МИОЧИН (*miwɕɔn*), у трећем селу пописа ове нахије (име села чита се *prmtə*, и остаје неидентификовано). Потврда за вокализацију *л* на крају слога налазимо, истина, и ван средишњег штокавског појаса: у Алтину (на обе стране државне границе) у СК 1485 МИОКУС ($\times 5$), МИОГОСТ, МИОМАН, МИОДУШ; у поречју Мируше у Г. Радилонцима МИОТОШ („*Miorosh*”, ваљда омашка); у ОБ 1455 МИОМАН у селу Мираш уврх слива Ситнице, а јужније, већ у сливу Лепенца (село Сивојево, сад Сојево), МИОКУС (в. ОП III, стр. 53—54, ОП V, стр. 44). У КР 1452/5 потврду ове појаве налазимо још јужније — у селу Ковачевце код Качаника: МИОКУС (*mɔwkws*).

Ово би могло значити да је све до краја српске државе и почетка турскога доба простор потоњег призренско-јужноморавског дијалекта суделовао у штокавским развојним процесима.

Еволуција имена од XV до XVI века

27.

Да би се донекле предочила еволуција албанског именованости од XV до XVI века, у прилогу 6 дати су упоредни узорци из КР 1452/5 и ДУ 1571. Узета су имена 250 људи из првих 14 села вилајета П'стр'ц у првом попису, а у напоредној колони имена из истих села у каснијем попису (и то једнако из сваког села, осим два у којима је у другом попису било мање хришћана него у првом, па је мањак надокнађен из других села). Сва та села су, изгледа, била иза Паштрика, у пределу Паткова. Поређење показује да се именованост за 120 година битно изменио.

Пре свега, у првом попису има доста словенских имена и уопште имена у облику типичном за српски именованост, али нису високе учеста-

лости, за разлику од типичних албанских имена (ЂОН, ЂИН, БЕРЂИ и др.). Српска имена свакако се не могу свести на утицај суседства, него значе да је у овом пределу средином XV века било и српског живља, иако је био у изразитој мањини. Од ових имена знатну учесталост показује једино име ПЕТКО, што указује да је било примљено и у албански именослов. Кад је без дијакритика, ово име може се читати и као НЕНКО па га је С. Пуљаха у СК 1485 тако и транскрибовао, што сам и ја био преузео од њега. Међутим, у КР 1452/5 на појединим местима је написано изјашњено ПЕТКО, па је онда вероватније тако читати и неизјашњене случајеве. То значи да се оно што је речено о имену НЕНКО и његовој примени у албанским селима у ОП IV, стр. 117. и даље, вероватније односи на ПЕТКО. — У другом пак попису словенских имена практично нема, него влада доследни албански тип имена.

Друга је промена коренита типолошка прерада имена: готово су сва имена постала једносложна (на сугласник, типа ПРЕНД, ГАЦ) или двосложна на *-а* (ГИКА, КОЛА итд.). Са овим се битно изменио лик имена и смањила се њихова етимолошка прозирност. Треба имати у виду да се у писму тефтера Ц и Ч не разликује, па је транскрипција имена типа БАЦ, ГАЦ, ДОЧ условна. — За нас је битно да се овом прерадом није умањило контраст према српским именима, па се зоне једног и другог ономастикона лако прате.

Овим патковским узорцима врло су слична и имена из Хаса.

28.

Није се тако коренито променио српски ономастикон од XV до XVI века, па спискови из СК 1485 и из ПЗ 1571 остављају сличан утисак, што илустрјују поређења у прилогу 7.

За подробнију анализу, међутим, треба нам много обимнији корпус. Зато је у прилогу 8 из ПЗ 1571 узето девет узорака по 250 људи или близу тога:

а. албанска Подрима (*аПо*), села: Љубојна (неубицирано), Смаћ, Д. Хоча, Радковци, Братотин Дол, Ношпал, Зојић, Серош, Дањани, Врањак, Штавица, Пиране, Поповци (неуб.);

б. мешовити појас Подрима (*мПо*): Г. и Д. Круша, Брестовац, Сопнић, Д. Поточани, Радостево, Зерзево, Целине, Ногавце, Диничино, Влчитри, Бела Црква;

с. север призренске зоне (*сПз*): Коруша, Св. Петар, Бусино, Ђиновци, Вележа, Трње, Храштани, Љутоглав, Војинци, Мађерци, Шпинадија, Г. Србица, Нистра, Цапарце, Црнча, Тупце, Момуша;

д. југ призренске зоне (*јПз*): Локвица, Небрегоште, Манастирце, Врбичани, Грнчар, Живињани, Јабланица, Заград'чка (Хоча), Јешково, Лесковац, Ново Село;

е. Средска жупа (*Сре*): Плањани, Стреца, Мучниково, Драјичина;

f. исток призренске зоне (*иПз*, Подгор): Г. Вранић, Дворани, Поповљани, Г. и Д. Саврово, Малчитево, Букош, Д. Сопино, Чревоглажде;

g. ораховачка зона (*Ора*): Сламодраже, Рахов'ц и Мали Рахов'ц, Студенчани, Оптеруша, Жалчишта, Добродољани;

h. поречје Мируше (*Мир*): Доманег, Влашки Дреновац, Орлат, Турјак, Мируша, Црни Луг, Г. и Д. Понорци, Горачево, Лабићево, Г. Остроzub;

i. варош Призрен (*вПз*): махале наведене у т. 15В, под бр. 14 j, k, l, m, o, r, као и део махале Јован у Љубижди.

Из последњих села у списковима узиман је само део имена ако је узорак тиме био већ попуњен. Засад ћемо изузети из разматрања албански и мешовити узорак, да бисмо указали на најбитније одлике српског именослова у Призренској области. Преосталих седам узорака (с—i), наиме, показују типичан српски именослов; при томе треба имати у виду да у узорак из призренске вароши нису унете махале у којима има знатнијег удела албанских имена, а треба претпоставити да је и у махалама са начелно српским ономастиком било разних етничких примеса.

29.

Од седам узорака које анализирамо посебно ћемо посматрати сеоске, а посебно онај из вароши Призрена, с обзиром на оно што је речено о варошком становништву. И у сеоским узорцима, међутим, видимо стање доста измењено у односу на XV век.

Пре свега, осетно се смањило удео имена од словенских основа у корист имена из хришћанске традиције. Ако не рачунамо ПЕЈО, ПЕТКО (као деривате од *Петр*-, иако је могућан извештај ослонац на *Петик*- = *Paraskeu*-) и ПРОДАН (можда од *Prodromos*) — онда се удео словенских основа своди у шест сеоских узорака (с—h) на око 37%, а у варошком чак на 24%, што је велико смањење у односу на српске узорке из XV века (уп. у т. 25). У складу с тим, и у списку најчешћих имена (изнад 1%) и основа (изнад 4%) видимо превласт хришћанских имена и њихових деривата (у табели је показан број потврда на 1495 људи у узорцима с—h):

слов. имена:		Дабижив	16	Тодор	20
Стојко	55	хришћ. имена:		Ђуро	18
Раја	35	Никола	99	Јаков	18
Цветко	30	Јован	80	Илија	16
Стојан	28	Димитр-	79	Павл	15
Воја	22	Пејо	53	основе:	
Стајко	22	'Петри'	46	Пе-	151
Боја	19	Петко	44	Јов-	141
Живко	19	Јова	38	Ник-	101
Радосав	19	Ђура	34	Дим-	88
Даба	18	Михаило	28	Стој-	84
Младен	18	Марко	25	Ра-	77
Станисав	18	Јовче?	22	Ђур-	67
Бојо	16	Степа	20	Степ-	63

Треба имати у виду условност читања неких имена. Тако има појава схематизованог записивања појединих имена: широм српског простора налазимо 'ПЕТРИ' (ptry), ваљда у наслону на dymtry, које читамо 'ДИМИТРИЈ', али се иза њега сигурно најчешће крије *Дмиѿр*, *Дмиѿар* или сл. Ни писања 'ПАВЛ' (или у неким пописима 'ПАВЛИ'), 'БУРЂ' нису нимало прецизна сведочанства о стварном лику имена. Уместо 'ЈОВЧЕ' можемо читати и 'ЈОВИЦА', а могућних двојаких читања има и још (ДАБА — ДАЈА, СТЕПА — СТЕЈА, ВОЈА — ВУЈА и др.).

Из табеле се види да се знатно изменио и састав најпопуларнијих словенских имена. Док је у призренском узорку из СК 1485 (прил. 5) редослед БОГДАН, РАДОСАВ, БОЖИДАР, ДАБИЖИВ, РАША, РАДИЧ, БОЈКО, ВУК, РАДЕ (у Гори: БОГДАН, БОЈКО, РАДОСЛАВ, РАЈКО, ДОБРОСЛАВ итд.) — дотле у попису 1571. избијају на чело СТОЈКО, РАЈА, ЦВЕТКО, СТОЈАН.

30.

Поред варошког узорка, од просека у српским селима призренске области осетно одступа и узорак са севера ове области, из поређа Мируше (h). Удео имена од словенских основа овде је изнад половине: око 53%, према 34% у узорцима с—g; у узорку Мир има више потврда за име РАДОСАВ и за основу Вук- него у свих других пет узорака заједно (основа Вук- је била у Призренској области ретка и у XV веку, а у XVI још ређа). — То значи да можемо северно од Ораховца идентификовати једну ономастичку изоглосу.

31.

Занимљиви су и типолошки показатељи учесталости заједно узетих скраћених имена на -o: БЕЛО, БОГО, БОЖО, БОЈО, ВОЈО, ВИТО, ГРУЈО, ДАВО, ДОБРО, БУРО, КОЈО, МИЛО, ЛАЈО, ПЕЈО, РАЈО, РАШО — и скраћених имена на -a: БОЖА, БОЈА, ВОЈА, ВУЧА, ДАБА, ДОЈА, БУРА, ИВА, ЈОВА, КОЈА, КРАГА, ЛАЈА, НЕЖА, РАЈА, СТЕПА, СТОЈА, ХРАНА. Пре свега, види се да су ова имена узела маха широм целе области, док су у XV веку, нарочито она на -o, била доста ретка (призр. села у СК 1485 3 потврде на -o и 13 на -a, а у Гори 4 на -o и 8 на -a). Ипак, кад се узме обзир превага једног или другог типа, показује се разлика међу нашим узорцима из XVI века (с—i):

	-o:	-a:		-o:	-a:
сПз	13	53	вПз	26	13
иПз	19	53	јПз	31	16
Ора	24	57	Сре	43	20
Мир	13	44			

Уочава се изоглоса: у призренској вароци и јужно од ње чешћи је тип -o, а северно од Призрена превласт има тип -a.

Однос српској и албанској именована у нахијама Призрен и Хоча 1571. године

32.

Из прилога 8 као маркантна албанска имена можемо издвојити АНДРЕ, БАЦ(А), БИБА, ГАЦ, ГИКА, ДЕДА, ДИДА, ДЕЈА, ДОДА, ДОМ, ДОЦ, ДУКА, ЂЕЦ, ЂИН, ЂОН, КОКА, КОЛА, ЛАЈА, ЛИКА, МАРК, НИНА, ПАЛ, ПАПА, ПЕЦ(А), ПРЕНД, ПУТА, ТИТА, ТОЛА. Ова имена у узорку из албанских села (прва колона, аПо) чине близу 60% узорка, у селима која смо узели за мешовити узорак удео им пада на трећину тога — близу 20%, док их у осталим узорцима има у просеку само око 1%. Однос показатеља сведочи да ни у мешовитом појасу однос живља није био пола: пола (јер би у том случају удео ових имена у односу на аПо падао приближно на половину а не на трећину), него да је српска компонента била у већини, а у односу на остале узорке доказује објективност идентификовања насеља и зона са српским и албанским именословом.

Остала имена у албанским селима (40% у аПо) нису тако контрастна у односу на српска. Ни у албанским селима нису избегавана имена БОЈА, ДАБА, ДЕЈАН, ЂУРА, ЈОВА, КОЈА, СТЕПА, из чега се види да су се нарочито лако примала она српска имена која су по сазвучју и ритмичкој уклопљивости одговарала доминантном албанском типу. Једнако се пише у једним и другим селима и име ПЕТРИ, што не значи да се једнако и изговарало. Укључивање појединих имена у маркантни ономастикон доста је условно; ДЕЈА не би било изненађење нигде где постоји ДЕЈАН, ДУКА се креће по широком балканском простору, КОЛА се може читати и КОЛЕ и онда има врло широк могући ареал — али смо опет ова имена могли укључити у маркантни албански именослов јер овде, у доњем Подримљу показују ограниченост на албанске средине.

Упркос овим условностима и интерференцијама, остаје довољно елемената да по именима пратимо етнојезичку границу. Како је у узорке укључен само део пописаних насеља, потпунију слику стања даје карта VI (а и за нелокализована насеља дата је оцена прилика у т. 15).

Сињање у Опољу према ДУ 1571

33.

Само два насеља у Опољу 1571. године немају муслимана: српско село Билуш(а), са 45 имена, и албанско село Плајаник, са 20 имена. У осталима су муслимани или већина или једини становници.

Има довољно знакова да је овакво стање резултат исламизације Албанаца. У селима где још има покоји хришћанин именски тип је албански, као у селима Плава и Долњи Заплужани (и неким неубицираним, в. т. 15Г), док у селима Златарце, Зиново, Г. Заплужани, Бљач, Буче,

Брезна, Зрзево, Градчаници и неким непознатим налазимо само муслимане. — Без података из XV века не можемо оценити колике је старине албански етнички карактер Опоља (без Билуше), који се назире иза готово потпуне исламизације, каква у то доба нема премца у околним областима.

Немамо података ни о Гори у XVI веку, осим што С. Пуљаха (Алб. ст. Косова, стр. 828) из ДУ 1591 објављује податак да је имала 1280 кућа (петоструко више него што је пописано људи у КР 1452/5) и да је проценат исламизације био нешто испод 18% (према 83% у Опољу).

Хочка имена 1491. г. према анализи у књизи Алб. сџ. Косова

34.

За разлику од мог метода утврђивања етничких одлика имена, заснованог на статистици самих личних имена, С. Пуљаха поступа нешто друкчије, узимајући у обзир и лично име и придевак (очинство). При томе он разликује три типа:

— *Дода Биба, Кока Ђон*, тј. албански тип (и име и придевак);

— *Пренд Бојко, Павле Кока*, тј. мешовити тип, „албанско-словенски“ (кад је у питању предео Хочке нахије, можемо и одређеније рећи: албанско-српски);

— *Младен Сџојан, Цвешко Јован* итд., тј. српски тип, само што га С. П. зове компликованим именом: „из сфере православно словенске и католичке“.

И овакав метод може бити врло индикативан, под условом да се објективно примени. Пуљахина примена, међутим, изискује битне корекције. Најављујући свој метод (стр. 93), он у специфично албанска имена убраја и *Лука*, такође „Петри“, што је у запису рту, а рекли смо већ да се такво схематизовано писање примењује и тамо где нема Албанаца (нпр. у попису Крушевачког санцака 1536, Смедеревског санцака 1476. и око 1530. и др.). Као мешовите („албанско-словенске“) комбинације узима и *Вуја Бојко, Сџојко Никола*, при чему није јасно које делове ових имена сматра специфично албанским. Графију имена *Ђура* често чита као „*Ђон*“ (графије су сличне, и могу се нехотично помешати, али, кад боље загледамо, видимо да их писари разликују). Тако на стр. 101, илуструјући мешовити тип, наводи и ове примере: *Пејо Ђон* (Ораховац), *Ђон Јован*, *Ђон Бојдан* (Студенчани), *Ђон Бојо* (Оптеруша), *Ђон Пејко* (Жалчишта), *Ђон Милош* (Добродољани) — а у свим овим примерима треба прочитати *Ђура*. На једном месту грешку доказује и сам текст, јер се уписује „*Пејо Ђура*“ и касније „*Пејо Ђура друји*“, а С. П. на првом месту добро транскрибује али на другом погрешно („*Пејо Ђон*“), па онда оно „*други*“ остаје немотивисано. У самом селу Студеничани на пет места је прочитано „*Ђон*“ уместо *Ђура*, а то онда значи да се без основа промовише албанска компонента живља.

Понекад просто није јасно која имена узима као маркантно албанска. У статистици за село Црни Луг аутор књиге Алб. ст. Косова наводи да има 2 примера за албански и 3 за мешовити (алб.-слов.) тип, а имена гласе овако: РАДОМИР ПЕТКО, ГРАДАН КОЈЧИН, ЈОВАН РАДИЧ, ДАБА ЈОВАН, ПЕЈО ДАЈИЦА, СИМОН поп, МЛАДЕН СИМОН, СИМОН ЈОВАН, РАДОСАВ сиромас, ПЕТКО РАДОСАВ, МИЛОШ НИКОЛА, СТАЈКО МИЛОШ, РАДОЊА МАРКО, ДАВИД доселац, ДОЈЧИН ДАВИД ('Duċin' по читању С.П.), РАДКО ('Zhivko') ИВАН, СТАНИСАВ приселац (на баштини РАДОЊЕ МАРКА), ПЕЈО СТАНИСАВ — и још уз баштине имена РАДУЛ, поп СИМОН, РАДОСАВ, СТОЈКО, РАДОСАВ, ЖИВКО. — Све, дакле, апсолутно нормално за српски именослов, тако да остаје загонетно која су то петорица са албанским ономастичким обележјем (двојица чак чисто албанским).

35.

Овакви промашаји битно утичу на статистичке налазе и онемогуђују да се по Пуљахиним показатељима прати стварни домаћај албанске ономастичке компоненте. Међутим, српски и албански именослов тога доба толико су контрастни да ни таква непрецизна анализа не може преокренути слику, те и из показатеља у књизи Алб. ст. Косова можемо оцитирати где у Хочкој нахији влада албански а где српски тип имена.

Узећемо на једној страни насеља у којима доследни српски тип (и по имену и по очинству) по налазима С.П. чини већину, а на другој насеља у којима су у већини албански и мешовити тип узети заједно. Овако их узима С. Пуљаха, сматрајући да је ономастички утицај био једносмеран, те мешовито име значи албанског носиоца. Иако је ово сувише упрошћено и једнострано схватање (сигурно је да су се и у граничним српским срединама у некој мери употребљавала поједина албанска имена, као *Бон* или *Љеи*), држаћемо се некоригованих Пуљахиних показатеља и категорија.

У 22 хочка села били су у већини албански и мешовити тип узети заједно, а у 53 села и махале српски тип. Укупно је у свим овим селима било 1308 кућа и баштина, од чега четвртина (321) у селима где је у већини био албански и мешовити тип, а три четвртине (987) у насељима с превлашћу српског типа. Ван ове статистике остала су два села (Влчи-три и Пусто Село) са једнаким бројем једних и других имена; то је још 36 кућа и баштина које треба додати горњем збиру. — Подаци о броју имена по типовима, као и о броју кућа и баштина узети су из табеле у Алб. ст. Косова, сти. 111—114.

Како је највећи део пописаних хочких села идентификован (в.т. 13 и 15Б), и Пуљахине налазе можемо картографски представити, што је учињено на карти VII. Ако ову карту сравнимо са картом VI, заснованом на мојим оценама, видимо да се оне углавном подударају. То значи да су моје оцене опрезне и да не иду на штету идентификовања

албанског удела, а истовремено сведочи да је стварно стање било тако јасно изражено да га ни Пуљахин нереални третман појединих имена није могао замаглити.

О именима у ђризренској вароши

36.

Оба пописа која имамо (у ПЗ 1571 и у ПЗ 1591) врло су сагласна, сем што се за 20 година нешто умањио број обвезника (и муслимана, са 408 на 320). Прво се уписују осам махала муслимана, а онда једанаест махала иновераца (хришћана). У четири од њих преовлађује албански именослов. Навешћемо имена из њих према попису у ПЗ 1591: Андре 1, Андрија 4, Бајца 1, Бежаи 1, Богдан 1, Богосав 1, Божић 1, Војо 2, Гика 3, Деја 2, Дејан 1, Димитри(ј) 2, Дода 1, Доч 1, Ђин 1, Ђон 1, Ђуро 1, Илијаш 2, Јован 15, Кока 1, Кола 2, Лика 1, Манојло 1, Марк 1, Марко 1, Михаило 1, Михо 1, Младен 1, Ниша 1, Новак 1, Павле 1, Пал 5, Пејан 1, Пепа 4, Петре 1, Петри или Пјетри 4, Пеца 1, Попа 1, Пренд 3, Раца 1, Симон 1, Степа 5, Стојко 1, Туша 1, Улкаш 2 — свега 93.

Види се да састав имена никако није био онако типолошки доследан као у албанским селима. То делом указује на нехомогеност живља, али се објашњава делом и тиме што је српски тип у вароши још увек имао асимилациону моћ; то видимо из доста честих примера у ове четири махале типа ЈОВАН КОКА, ЈОВАН ГИКА, БОГДАН ДОЧ.

Од осталих седам махала шест смо укључили у узорак у прилогу 8, и већ смо видели да су имена слична српском сеоском типу. Седма је махала БОГОЈ РИБАР, која као да је нешто разнороднија. Потпуности ради, да наведемо и имена из ње (према ПЗ 1571): Аргина 1, Атанас 2, Биц 1, Владко 1, Воја 2, Вука 1, Вукашин 1, Вуча 1, Гаврил 1, Дејан 1, Ђура 1, Ђурић 1, Јова 2, Јован 2, поп Латин 1, Миха 1, Никола 6, Новак 1, Пејо 2, Петри 1, Стамад 1, Степан 1, Тома 1, Цветко 1 — свега 34. Поред наведеног „поп ЛАТИН”, у списку су и ЈОВА ЛАТИН и МИХА ГРКА, а особеност је ове махале да су уз њу уписане четири цркве: Владкова, Латинска, попа Стефана и Николина. — О специфичности варошке проблематике било је речи у уводу (т. 4).

IV. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Именска формула у доњојодримским сѝменицима

37.

У доба хрисовуља (XIV век) нормални је приимак облик на *-(ов)ић* — по значењу очинство, патроним — само што се при уписивању сродничких група радо прибегава елиптичном описном набрајању и иден-

тификовању сродства, чиме се избегне понављање истих имена. И једно и друго видимо у примеру: *Драгоје, а син му Шакоје, и Драгош Шакојевић*, где је Драгош унук Драгојев (ДХ II, Стрџљц); или: *Милоје, а браћу му Радоје и Рајко, и Радојевић Божић и Војихна и Градоје и Гојислав, а дѣд им Обрад*, где средњи брат има четири сина (ДХ II, Прапраћане). Уместо облика на *-евић* овде је могао доћи и присвојни придев са именицом, што видимо у примеру: *Бојоје, а браћу му Миља и Добрчин, и Бојојев син Гојислав, а дѣд им Рашко* (исто). — Констатујмо овде да то још није очинство на *-ев*, него придев у слободној употреби; очинство би било кад би се рекло „Гојислав Богојев” (или обрнутим редом, без додатка *син*, а таква формула у XIV веку, бар у Подримљу, још није у обичају.

Изгледа да у горњим примерима *дѣдове* не треба схватити као упис обвезника, него као део идентификационог поступка, чему се у ДХ из неког разлога врло радо прибегава (чак се почесто сматра битнијим да се наведе дедово име него очево), нпр.: *Прибоје, а браћу му Дојин и Будмил, а дѣд им Прашејс; Рада, а браћу му Обрад, а син му* (Обрадов, а Радин ће доћи касније) *Драгош, а дѣд им Прашејс; Драгчуј Радић, а браћу му Владоје; Бојоје с дѣвчуј, а дѣд им Прашејс, и Брашко с дѣвчуј, а дѣд им Прашејс; . . . Драгчуј Драгчујевић, Драјко Веселковић, а дѣд им Прашејс*. Могло би се помислити да је *дѣд* узиман као знак и симбол родовске групе, али није искључено да су и овај берићетни Пратеж и она скромнија двојица из претходних примера (Обрад и Рашко) били уписани у некакву ранију феудалну евиденцију, па да се њиховим помињањем наглашава легалитет и успоставља веза с ранијим списком.

Патроним се могао изводити не само од личног имена очевог, него и од занимања (*Појовић*), па и надимка. Потврду за ово можда представља сокалник у Грмочелу *Драјко Шайрановић*, будући да је у попису тога села *Прибислав Шайран, а син му Милко и Драјко* (ако није набрајање: *Прибислав, Шайран*, само са испуштеним интерпункцијским знаком).

38.

И у САХ има доста примера очинства на *-ић* у пописаним влашким катунима. Из ближе околине Призрена немамо пописа, али се у САХ и одавде наводе поједина имена, међу њима и више имена са очинствима на *-ић*. Ипак се овде срећу и неке особености, које се не учачају у ДХ. Пре свега, у неколико случајева уместо *-ић* имамо *-ишић*: *Рад Красавишић, ниже Буровишић, Дајко Будинишић, Рајко Бубишићев зей, њива Буровишића*. Питање је, међутим, смеју ли се ови примери прибрати аутентичним потврдама за *ишић*, *жд* које налазимо у топонимији (в. наредни одељак), или је то само писарски манир, примена стсл. фонетике, тим пре што се ови примери налазе у почетном делу хрисовуље, одмах иза свечаног увода писаног старословенски.

Поузданији су примери *кон Храње Рубинова, Рад Слѣвичев*, који сведоче да се око Призрена већ у ово доба употребљавало очинство у облику придева.

Било како да прочитамо пример *њива Ђуровишића*, јасно је да је то конструкција типа *Голозловића куће* (ДХ), веома распрострањена у микротопонимији и описном именовању власништва, а из млађе грађе позната и у именовању жена (*Коса Смиљанића, Бела Ситанишића*). По пореклу ово ће бити елипса, тј. тип *башићина Дмијира Ушолчића* могао се упрошћавати у **башићина Ушолчића*, такође *ош Ђурине њиве Рубчевића* у **од њиве Рубчевића*. Овај други пример намеће нам питање да ли је таква (комбинација присв. придева и присв. генитива архаизам, будући да влада у староруском, нпр. княгини Глѣбовая Всеславича (в. код Р. Маројевића у ОП V, 185, као и у другим његовим радовима).

Но било да сматрамо прасловенским тај тип или тип *башићина Дмијира Ушолчића*, могло се упрошћавањем (изостављањем личног имена) доћи до формуле о којој говоримо. По смислу то значи именовање по минулом власнику, што је нарочито експлицитно кад има више наследника, да се избегне набрајање сувласника. За тип *Коса Смиљанића, Бела Ситанишића* то је првобитно могло значити именовање по свекру или деду (а не по мужу или оцу), заправо означавање припадности породици, породичној задружи, а не одређеном човеку.

39.

Најстарији турски пописи, у које спада КР 1452/5, набрајају само лична имена, без икаквог придевка, па и не сведоче ништа о именској формули. У каснијим пописима има и битних сведочанстава.

Тако у СК 1485 у призренским селима — поред познатих формула типа РАДОСАВ БОГДАН (без споне), СТЕПАН wld МИЛКО (син МИЛКА), БОШКО брат му, ПРОДАН СИРОМАХ, БОЈЧИН СТАР и сл. — налазимо и подоста примера са очинством на *-ић*: у Г. Острозубу БОГАВАЦ БОГДАНОВИЋ, у Дивјаку ЂУРИЦА ДОЈКУЛИЋ, у Љубижди СТЕПО НИКОЛИЋ, ОЛИВЕР БОЈНИЋ, у Љубињу (у Средској) РАДОСАВ ДРАКШЕВИЋ, БОГАСО[В] ОБРЕНКОВИЋ, НИКОЛА БОГДАНОВИЋ, РАДАЦ Д(И)МИТРОВИЋ, ДИМИТР МИРЧЕВИЋ, Stena МИРЧЕВИЋ.

Изгледа да су у призренском крају очинства на *-ић* у XVI веку била изашла из обичаја у селима. Да је то одраз стања а не просто поступка писара, сведочи чињеница да у оба пописа (ПЗ 1571 и ПЗ 1591) у самој призренској вароши налазимо примере изведеница на *-ић*: ЈОВАН ЛЕШЕВИЋ, СТЕПА ЈЕЛ(И)ЧИЋ, ЈОВАН КОСТИЋ у ПЗ 1571, МИХАИЛО ЂУРОВИЋ, ЈОВАН МАРИЛОВИЋ у ПЗ 1591. Писар ПЗ 1571 то је посведочио и кад је после пописа нахија Призрен и Хоча прешао на Поибаре (Стојаковићев снимак има само почетак тога пописа — села Рогозна, Бираво и Бањска), где очинства на *-ић* постају врло густа, нпр. у селу Рогозна: РАДУЛА РАДОВИЋ, МЛАДЕН ВУКОВИЋ, ЛАЗАР ВУКОВИЋ, ВУКОМАН ЂУРИЋ, МИЛОШ РАЛИЋ, МЛАДЕН ПЕТРОВИЋ.

Напоредо са овим потискивањем типа *-ић* јављају се бројни примери очинства на *-ов* и *-ин*, иако је најчешћа формула писара неизмењено име (ЛАЗАР СТОЈАН, СТОЈКО ЈОВАН итд.). Већ у СК 1485 налазимо у Г. Острозубу усамљен пример РАДИЧ ЂУРИН. Ако бисмо и могли сумњати да је то име ЂУРИН а не дериват од ЂУРА, у каснијим пописима налазимо доказе о придевском карактеру придевка, захваљујући писарском правилу да уписују оца па синове, нпр. у Коруши: ВОЈА МАРКО па МАРКО ВОЈИН, у Г. Понорцу (у другом попису): Д(И)МИТРИЈ ЈОВАН па НИКОЛА Д(И)МИТРОВ, Д(И)МИТРИЈ НИКОЛА па ЈОВАН Д(И)МИТРОВ. Ови последњи примери показују да је грађија *dumtry* (коју, идући за њом, читамо „Димитриј”, а Пуљаха *Dimitri*) у ствари схематска, и да је име највероватније гласило *Дмиѿр* или *Дмиѿар*, од чега је онда нормалан придев *Дмиѿров*.

Можемо закључити да су придеви а не имена и они облици који се не јављају као лично име него само као допуна; нпр. ВОЈИН се врло често среће као придевак, а као први део имена не, па је то онда изведеница од *Воја* а не име *Војин*. Уза сав опрез према могућним двосмисленостима, очинства на *-ин* можемо констатовати као честу појаву у ПЗ 1571 и ПЗ 1591, нпр. 1571. г.: у Љутоглаву ИВА НИКОЛИН, ГРУЈА НИКОЛИН, МИХАИЛО ЂУРИН, у Црнци РАЈКО ЂУРИН, СТОЈКО БОЈИН, ФИЛИП ВОЈИН, у Крамовику БЕЖАН НИКОЛИН СИМОН ЈОВИН, ГИКА НИКИН, РАЈО НИКИН, или 1591: у Кобиљој Глави ЈОВАН РАШИН, у Сењанима МИЛОШ ЂУРИН, ДАБА ПЕЦИН, НИКА ВОЈИН — итд. Наставак *-ов* теже је идентификовати, јер се једнако пише као и *-о*, али се поуздано и често чита Д(И)МИТРОВ; у Духљу налазимо ЂУРИЦА СТЕПАНОВ, у Г. Тумичини ВОЈО ЂУР-ЂЕВ (све у ПЗ 1591).

40.

Понављање очевог имена није било у обичају, а ипак се нађе по који такав пример. У ДХ у Љуболићима налазимо: *Вийѿан Милованић* (или *-њић*), а *брај му Драјоман и Милован*, где је најмлађи син поновио очево име (овога бива и у наше доба кад се дете роди после очеве смрти); уп. у ДХ II и *Драј'чуј Драј'чујевић*, у попису Дџчана. Понеки пример нађе се и у турским пописима, као у Љутоглаву 1571. МИХАИЛО МИХАИЛО, у Сењанима 1591. СТОЈАН СТОЈАН, у Призрену ЈОВАН ЈОВАН.

Као систематичнији поступак можемо идентификовати понављање дедовог имена у пописима из XVI века. Нпр. у Д'јаковици у ДУ 1571 налазимо: НИКА ЂУРА, ЂУРА НИКА, НИНА НИКА, УГРИН НИКА, РАША НИКА, ПАВА НИКА — тј. отац са пет синова, од којих је први поновио дедово име, а и из других примера се види везаност овога обичаја за најстаријег сина. Примери овога обичаја чешћи су у албанским селима, нпр. 1571. г. у Д. Хочи ПЕТРИ ДЕЈА па ДЕЈА ПЕТРИ, АНДРЕ ЂИН па ЂИН АНДРЕ, у Врањаку БАЦ НИНА па НИНА

БАЦ, у Штавици КОКА АНДРЕ па АНДРЕ КОКА, БОЈА НИНА па НИНА БОЈА, у Плајанику НИНА ДИДА па ДИДА НИНА итд. — али их има и на другој страни етнојезичке границе, као у Б. Цркви НИКОЛА МИХАИЛО, СТЕПА ТОДОР, у Неброгошту ЈОВАН НИКОЛА, у Јабланици СТОЈКО ЈОВАН, у Заградачкој Хочи ВЕЛАН ДИМИТРИЈ, у Мрасору 1591. ХЕРАК НИКОЛА и др., свуда са синовљим именом у инверзији (МИХАИЛО НИКОЛА итд.). — Ово је културолошка појава, чији ареал и хронологију не знамо; пример сам уочио и у попису Приштине 1566/74: СИМОН ЈОВАН па обрнуто.

41.

У доњем Подримљу у XVI веку још није био овладао систем презимена, тј. нема онога (ни у албанским селима) што смо видели у скадарском крају (ОП IV, стр. 16. и даље), где се ознаке племенског или географског порекла претварају у презимена. У нашој зони, међутим, налазимо само неке усамљене сличне примере, као 1591. г. у Подлужју ЦВЕТКО ПРИЗРЕН, или у Призрену ЦВЕТКО ПАШТРОВИЋ, ДОЧ БУШАД, НИША БУШАД.

Имена и дијалекти

42.

На основу имена у призренском крају најстарију изоглосу видимо у сучељавању рефлекса прасл. *tj* и *dj* својствених јужнословенској источнијој и западнијој грани. Овде су сведочанства повеља понешто несигурна, јер је постојала свест о варијантности, па је писар могао одступати од изворног лика и његовом србизацијом (претварајући *иш*, *јсд* у *ћ*, *ђ*) и старословенизацијом (обрнута прерада); тако нпр. за *Војевићи*/*Војевишићи* (село јз. од Призрена) не знамо шта је изворно. Ипак се поуздано идентификује један стари слој источних рефлекса, као што су *Чрввоілажде* и *Свнोजешићани*, вероватно и *Захаришиће* и *Домовишиће* у алб. Подримљу, *Милишиће* на југу Хаса, а можда и *Небрџиошиће* и *Браишићевица* (међаш Пакише); на другој страни, са западнијим рефлексима, имамо у Паткову НИКОЛИЋ, као и нешто северније од Призрена *Вранићи*, *Пећани*, *Медвђ дол* и др. Нема сумње да је у средњем веку *ћ*, *ђ* било овладало као активни изражајни обичај, о чему сведоче патроними на *-ић* (в.т. 38), име ВУЧИЋ (в. прил. 8), имена из повеља као *Зайоћани* у Гори, *Дикановићи*, *Ојраћени ками* (код Радеше) и др. У топонимима се изговор могао колебати између наслеђених традиционалних ликова и новијег узуса; можда су резултат таквог колебања примери *Ојраћеник* и *Вранићи II* у повељама, а сад Гражданик и Враниште, или ЉУБОВИЋ у КР 1452/5, а сад Љубовиште. Није искључено ни да је прилив живља с југа доносио извесну подршку варијантима са *иш*, *јсд*.

Замена назалног вокала задњег реда у призренском крају била је типична штокавска; тј. $o \rightarrow u$: *Горњи* и *Долњи дуб* код Јабланице, *Гркова лука* код Манастирица, *Дуб* код Избишта и *Ограђеника*, *Дубљани* код Ораховца, *Дубравице* код Призрена итд. Ово је процес из XI века, који је захватио не само српскохрватски простор, него и север Македоније.

О преласку *л* у *о* било је већ речи (т. 26), поводом примера из Горе (МИОЧИН). У узорку јПз (залеђе Призрена) имамо име *туакw*, што се може прочитати МИАКО. Ако је то од *Милко*, ту бисмо имали замену сугласника *л* каква је данас у призренско-јужноморавском дијалекту.

Прелаз вокалног *л* у *у* нешто се касније потврђује у турским пописима него претходна појава, али је 1485. године то већ завршен процес. Призренска област и у овоме прати остале штокавске крајеве, па налазимо у СК 1485 ВУКОСАВА (удовица у Брњачи), ВУКАШИН у Г. Острозубу и Крушици, ВУК и ВУКАЦ у Г. Радиловцима. Нису са овим сагласни топоними ВЛЧИТРН и ЗАПЛУЖАНИ из турских пописа; у првом можемо видети или преписивање старијег лика из ранијих пописа или конзервирање архаизма у албанском говору, а у другом (према *Зайлжани* у пов.) преосмишљавање, довођење у везу са *илуј*, а онда се облик ЗАПЛУЖАНИ метатезом претвара у Слапужане.

Некако истовремено са променом вокалног *л* у *у* вршило се и упрошћавање *-слав* у *-сав* у именима: у КР 1452/5 и ОБ 1455 влада -СЛАВ, а у СК 1485, ХЕ 1477, БО 1489 (попис Босне и Санџака) већ имамо генерализовано -САВ (око Куманова и јужније на македонском истоку и у XVI веку влада -СЛАВ). Призренска регија и у овоме прати штокавски развој, па у СК 1485 имамо велики број примера типа РАДОСАВ, СТАНИСАВ из призренских села, укључујући Љубиње.

Замену полугласника са *а*, несагласну са данашњим дијалектом а сагласну с новоштокавском зоном, потврђују примери из СК 1485 БОГАВАЦ и ЂУРАЂ (са написаним *а*) у Г. Острозубу, ЂУРАЂ у Преком Лугу и Мађерцима, а и у оба пописа из XVI века и један и други БРЕСТОВАЦ у нахији Хоча уписани су са А.

Као закључак, изгледа да је доње Подримље до краја XV века интензивно суделовало у штокавским развојним процесима, а да је до знатнијег удаљавања дошло касније, уз снажан утицај македонских говора, нарочито на пределе јужно од Призрена. Поменуто петоструко увећање пописаних становника Горе од XV до XVI века (в. т. 33) могло би значити и да је било доста присељавања с југа.

Имена и вероисповести — хитопјесе о Албанцима са српским именованом

Утрошио сам доста простора дискутујући и спорећи се са Сељами Пуљахом, што не би било рационално у нормалним околностима; а ненормалнима их чине две ствари.

Прва је што се код нас на издавању важних споменика из турскога доба мало и несистематично ради, па смо чекали да нам овај (треба признати: истрајни и вредни) албански оријенталист објави и уведе у науку (наравно, са својим програмски усмереним коментаром) тако важан споменик као што је први сачувани попис Скадарског санџака, који је сезао до Сеоца у Црмници, Острога, Бродарева и до близу Девича и Србице; или да нам он за пределе САП Косова из пописа XVI века пробира шта ће објавити а шта неће.

Друга је ненормална околност што овај испитивач у своме виђењу албанског историјског простора никако није остао усамљен и иза границе, него се и код нас на Косову угнездилa једна упорна искривљена интерпретација старе ономастике, чијим се следбеницима узалуд предочавају очигледне чињенице, те су се неодрживе хипотезе једнако или у још апсурднијем виду могле чути на научном скупу у Дечанима 1985. године као и шест година раније, на скупу у Дубровнику.

Ти ставови варирају у појединостима, али им је заједничка поставка до које је некад неко напамет дошао — да су Албанци на Косову и у старосрпском периоду и током целог турског доба чинили већину. И да немамо историјских ономастичких сведочанстава, јасна би била неодрживост ове хипотезе, с обзиром на положај и улогу ових предела у српској држави. Како тачно закључује Димитрије Богдановић (Књига о Косову, 47), „уметнички споменици средњовековног Косова сведоче о томе да је ова област у држави српског народа била средишња област где су се одигравала скоро сва главна збивања културе, не само политике”. Да су у оваквој кључној и основној области државе Албанци чинили већину (па чак и без већине да су били близу бројне равнотеже са српским живљем), они би тој држави несумњиво ударили снажан печат и њена култура и традиција не би могле имати такав доминантно српски карактер какав има; а надасве оставили би много више трагова у топонимији.

Макар била и неуверљива ова логика, чак и ако се не поверује богатим сведочанствима повеља с доследно српским именословом (јер су подаци ипак местимични), требало је да се ова заблуда коначно напусти као потпуно демантована документима — кад су постали познати пописи с почетка турскога доба, са сведочанствима јасним и за лаика. Уместо да признају та сведочанства, следбеници тврдње о албанској већини смислили су хипотезу да се под српским именословом крију Албанци, само што су били примили православље, а с њим и српска имена.

Примајући хришћанство, Словени су задржали свој народни, пагански именослов, и он се дуго одржавао по свим словенским гранама. Касније ће на подручјима католичке цркве, а и на истоку — под руском православном црквом, доћи до ономастичке обавезе да се узимају имена

из хришћанске традиције, тзв. календарска имена. Али се српска православна црква никад томе није придружила. Календарска имена била су обавеза само калуђера, а остали свет је слободно узимао било стара прасловенска имена, било разне новотворине или позајмице. Да је било икакве ономастичке дисциплине, не бисмо по манастирским хрисовуљама налазили таква имена као *Врајоча*, *Голозло*, *Зломаница*; и не би била могућна таква поплава имена од *Влк*- поткрај старосрпског периода, нпр. у области Бранковића: *Влк*, *Влка*, *Влкадин*, *Влкан*, *Влкас*, *Влкац*, *Влкашин*, *Влкин*, *Влкић*, *Влкан*, *Влкмир*, *Влко*, *Влкоје*, *Влкослав*, *Влкоја*, *Влкоша*, *Влксан*, *Влчча*, *Влчак*, *Влчанко*, *Влчерин*, *Влчеша*, *Влчић*, *Влчихна*, *Влчко*, *Влчо*.

Јасно је да је оваква творба могла бујати само у словенској језичкој средини. Јасно је да су се само на простору живота и утицаја штокавске дијалекатске или наддијалекатске заједнице могли смењивати *ћ* уместо *иш*, *Дуб* уместо *Дрб*, *Миокус* и *Миочин* ум. *Милкус* и *Милчин*, *Вукашин* ум. *Влкашин*, *Радосав* ум. *Радослав*, *Ђураћ* ум. *Ђурђ* (уп. т. 42). — Домисао да су се иза тих имена и процеса крили Албанци којима је све то наметнула православна вера (православље које намеће паганска имена и штокавску дијалектологију!) била би неизбилна да нема озбиљну цену.

45.

Разуме се, кад говоримо о етничким срединама, то није ни у каквом „расном” или антрополошком смислу, него у оном смислу који је битан за хуманистичке науке: језичке припадности и етничке самосвести и идентификације. Сигурно је да у старосрпско доба није било никакве етничке сегрегације (у крвном смислу); неки феудални прописи (везање ратара за земљу, и уопште себра за феудалца) смањивали су, истина, покретљивост живља, али је сигурно било сељења и мешања.

Било је, несумњиво, и етнојезичке асимилације, којој су првенствено били изложени појединачни пресељеници, а онда и мање дијаспоре, групе које су биле изоловане у другој етнојезичкој средини или уклицене у њу. Језичка асимилација по правилу је претходила етничкој, али је и ова друга убрзо следила, осим кад је била спречена или успорена верском или сталешком издвојеношћу. Иначе се појединац утапао у заједницу, група у околни живаљ, и ти су процеси текли свакако у оба смера.

Асимилације још нема ако се досељеник уписује као ДЕСИСЛАВ СКЛАВ (1416. код Скадра) или ЂИН АРБАНАС (М. Обриње у ОБ 1455); али кад иза Бојане видимо уписано ЛЕКА СКЛАВ и ЂОН СКЛАВ, или на Косову МИЛОШ АРБАНАС, РАДИХНА син АРБАНАСА — то значи да је је већ извршено језичко прилагођавање, али се досељеник (или, вероватније, његов потомак) још етнички маркира, као изузетак у средини где живи. У даљим поколењима вероватно ће престати и етничко маркирање, сем ако се маркација претвори у презиме.

И кад су насеобине у питању, језичка асимилација могла је претходити етничкој. Занимљив је пример села Крачор 1485. г. негде у

доњем Подримљу, ваљда близу Баковице, где су имена: ЂИН син ГЕГЕ, АНДРИЈА син му, ВОЈА син ТОЛЕ, ПЕПА син ВОЈЕ, ЂУРА син ВОЈЕ, КОЛ сирмах, ЂЕРЂ син ЂИНА, ИЛИЈА син ДРЕЂА, ТОЛА син му, ТОЛА син НЕЖЕ, АНДРИЈА син ТОЛЕ, ДАБА син Ђуре, ПЕТКО сирмах, ЂОН ЧИРАЋИН и ЂОН АРБАНАС. По карактеру имена можемо рећи да је село албанско, а опет се АРБАНАС маркира као изузетак; то можемо разумети једино узимајући да је село језички већ било подлегло утицају суседних албанских села, али се већина житеља још није сматрала Арбанасима. — С друге стране, по пописима из XVI века видимо да су некадашњи арбанаски катунци из САХ били језички славизирани (о томе ће још бити речи), али не знамо да ли су се и даље сматрали Арбанасима.

У сваком случају, тако су асимилирана многа словенска села по Албанији, остављајући само обиље трагова у топонимији. Арбанаси, као покретљиво сточарско становништво, кретали су се по многим крајевима, и њихов ономастички траг не треба да нас изненади ни у једном делу старе српске државе. Имена села као *Арбанашка* у Топлици и *Арбанаси* у Ријечкој нахији сведоче о асимилираним албанским дијаспорама. Могло их је бити и по Косову, иако оскудност старијих топономастичких трагова (знатно их је више рецимо по Старој Црној Гори) упућује да нису били знатнија компонента живља.

Само је у судбини ових удаљених или истуиених дијаспора могло бити од битнијег значаја примање православлa од стране Албанаца, јер се тиме свакако олакшавала и убрзавала њихова асимилација и мешање са околним становништвом.

46.

Тек са доласком Турака и доношењем ислама долази до далеко-сежног утицаја вере на именослов, а у српско-албанским односима и на етнојезичку асимилацију. С преласком у ислам не само да је лично име обавезно морало бити оријентално, него се обично прикривало и име оца, формулом „син Абдулаха” (’раба божјег”). Кад је исламизација превагнула код Албанаца, за разлику од суседних Срба, то је створило услове да се и исламизирани Срби у граничним и мешовитим крајевима утапају у Албанце. — Али до тога још није било дошло у доба које овде испитујемо (XV и XVI век).

О етнојезичким променама у доњем Подримљу од XIV до XVI века

47.

Прва велика промена била је сам вал турске најезде, коју су вероватно најнеприпремљеније дочекали равничарски делови црквених мештохија, будући да су црквени људи у српском феудалном систему били

ослобођени војних дужности, а тиме и лишени сваке припремљености да изнуде неке обзире завојевача. Поређење пописа у доба дизања Дечана и 1485. године показује драстично смањење пописаног људства: у Преком Лугу два и по пута, у Црвеном Брегу и Храстовици троструко, у Рзинићима и Грмочелу петоструко; а још горих примера налазимо у Алтину иза границе: у Требопољу осмоструко, а у Горанима десетоструко смањење.

Очигледно је турска најезда на простору дечанског Подримља имала карактер и размере сатирања. Бар за овај крај и за ово доба потпуно се потврђује Богдановићева оцена (Књига о Косову, стр. 74): „Нема, дакле, никаквог основа да се мења и улепшава мрачна слика о положају српског наиода под Турцима. Утицај турске владавине био је 'апсолутно негативан' [речи Иве Андрића] . . . Покушаји да се историографија усмери у једном другом правцу, којим би се рехабилитовала епоха турске власти на Балкану . . . представљају замагљивање суштине”.

Заједно са оваквим пустошењем дошло је и до поништења правне регулативе, подложности Дечанима, па је разумљиво што се на простору дечанске метохије појављују албанска насеља, којих раније није било. Сва је прилика да су и Арбанаси који су се нашли на путу овог турског вала прошли слично као и Срби, али су у заклоњенијим брдским пределима могли бити и сразмерно поштеђени — слично српским селима у горњем Полимљу, где поређење пописа у ДХ и у СК 1485 не показује смањење живља. Такву релативну поштеђеност Албанци су могли имати у побрђу око Паштрика, чиме би се објаснило њихово ширење из овог предела у суседне током XV—XVI века.

У сваком случају, поређење пописа у ДХ и у СК 1485. године показује овде ове промене: албански део Алтина, у ком су у ДХ само српска села осим једног мањег албанског, постаје мешовита зона; у југословенском делу Алтина (између Рибнице и данашње границе) потпуно нестају носиоци српског именослова (Власи Срђмљани, људи око кола гвозденог), а појављују се албанска насеља (појединости в. у ОП IV, стр. 123—124).

48.

И на левој страни Дрима документују се неке промене. У дечанском пределу *Сврош* (с обе стране Дрима) није у доба подизања Дечана било албанских имена, а 1571. и 1591. године на југоистоку овога предела (лево од Дрима) налазимо истоимено село са албанским именословом, а и јужније од њега је неколико албанских села, која чине најјачу албанску концентрацију у левом поречју Дрима. С обзиром на одсецност етнојезичке границе на овом сектору и на изразито словенску топонимију, можемо узети да су овде Албанци прешли на леву страну Дрима тек у турско доба. — Дечанско село *Зерзево* имало је такође српски именослов, иако са неким албанским примесима, а у другој половини XVI века оно је већ мешовито или чак претежно албанско село.

Друкчији правац промена индентификује се северно од Призрена, ка Србици и Сувој Реци. Ту је у САХ уписано (без пописа људи) девет катуна Арбанаса, од којих се шест јављају и у пописима из XVI века, као села. То су невелика села, са укупно педесетак хришћанских кућа и баштина и двадесетак муслиманских, а у њима имена нису сачувала албански карактер него су уобичајеног српског типа, а очинства су често на *-ов* и *-ин*: МАРКО Д(И)МИТРОВ (Ђиновци), ЈОВАН Д(И)МИТРОВ (Мађерци), ЂУРО НИКОЛИН, СТЕПА Д(И)МИТРОВ, СТЕПА НИКОЛИН, СТОЈКО ВОЈИН (Цапарци), РАЈКО ЂУРИН (Црнча), примери су из ПЗ 1591. — Не можемо знати значи ли ово смену становништва или језичку асимилацију некадашњих арбанаских катунара.

49.

Не знамо стање у Опољу у XIV и XV веку, а 1571. године видимо готово потпуну исламизацију, иза које се назире остаци албанског ономастикона. Кад се изузме српска Билуша (са 39 кућа), имамо у Опољу 273 куће, од којих само 13 хришћанских (албанска имена), што значи исламизацију од преко 95^{0/0}.

То је први засведочени верски преокрет у овим областима.

50.

Да сведемо.

Доње Подримље је једини предео данашње САП Косова где се крајем старосрпског и почетком турског доба идентификују насеља Арбанаса. У XIV веку констатују се у троуглу Призрен—Сува Река—Србица арбанаски катуни. Доста је вероватно да је већ тада постојала зона истурених албанских насеља западно од катуна коју видимо у XVI веку и да су имена Г. и Д. *Србица* настала у контрасту са том зоном. Вероватно је такође да је у пределу Паштрик—Коритник доминирао албански живаљ, а иза Коритника је била словенска Гора, док тадашње прилике у Опољу не знамо. Допунске податке за прилике пре сведочанстава турских пописа треба очекивати од етимолошког проучавања топонимије.

За предео од Ђаковице до Белог Дрима не знамо откад су Албанци у њему, али је у XV веку ово зона њихових насеља. Сигурно је да су се одавде ширили у два правца у пределе где у XIV веку није било њихових насеља: уз поречје Рибнице (Ереника) и преко Дрима, у предео Серош—Ратковци, јужно од пл. Козника. У XV веку Ђаковица је још српска, али су албанске насебине прошарале и предео северно од ње а јужно од линије Грмочел—Чрмње.

У XVI веку албанска и мешовита зона на левој страни Дрима остаје испод линије пл. Козник—Ораховац—Хоча—Непробиште—Призрен—

—Манастирица, а зона некадашњих арбанских катуна језички је слави-зирана. Опоље је зона албанских, углавном исламизираних насеља, али не хвата Билушу, Јабланицу, Манастириц и даља насеља. Даље ка југу немамо података из XVI века, а по грађи из XV века без албанских насеља су били на српској страни Гора, а на македонској вилајети Горњи Дебар, Кичево, Тетово (са Пологом и Гостиваром) и Скопље, док је предео Река (око речице Радике под Корабом) имао мешовити живаљ.

Немамо грађе да оценимо промене у XVI веку ни на десној страни Дрима, северно од Таковице. У самој овој вароши (тада у рангу села) напредовао је албански ономастикон, а по вербалном саопштењу С. Пуљахе (Алб. ст. Косова, стр. 71) од XV до XVI века албанизована су била (поред две неидентификоване насеобине) села Траканић, Ново Село, Беџ (све нешто северније од Таковице) и Стрелац (сев. од Дечана). Ако је тачно оцењено, Стрелац би било прво идентификовано албанско село северно од Дечанске Бистрице, а указивало би на ширење албанског живља дуж планинског венца и даље од поречја Рибнице, у којем се већ у XV веку идентификује Вокша као албанска насеобина.

У свему, приметно је напредовање албанске зоне од XIV до XVI века, али се оно дешава у ограниченем простору доњег Подримља, док ће до великих етничких мена широм подримског и уопште косовског простора доћи тек у каснијим столећима.

Што се словенских етнојезичких прилика тиче, у турским пописима нема ничег што би указивало на некакву издвојеност зоне некадашњих влашких катуна. Упркос траговима неких старих источних јужнословенских изоглоса, несумњива је србизација призренске области у средњем веку, као и домашај штокавских развојних процеса. Потврђује се већ давна оцена Павла Ивића да улазак дијалеката који хватају Призренску област у развојну сферу балканског језичког савеза углавном није старији од XV века. Касније ће доћи до појачаног утицаја из македонског правца, нарочито јужно од Призрена, а могло је бити и знатног прилива становништва из македонских предела.

★

У најсажетијим и упрошћеним дефиницијама, основне историјске истине о Косову и етничким приликама на њему и око њега до краја XVI века — у светлости сведочанстава старих имена — изгледају овако.

Како је познато, у римско доба једни су балкански предели (северно од Грчке) били романизовани, и потомци су тога живља Власи, Румуни и сродне групе, а други (знатно мањи) нису, и то су потоњи Албанци. Не зна се пре тога какав је мозаик индоевропских дијалеката и језика постојао од запада Илирика до трачког истока, нити где су у том могућном мозаику били преци Албанаца. Не зна се ни у којим су пределима били преци Албанаца, да ли у данашњој Албанији или (и) даље ка североистоку.

Може се говорити о вероватноћама, али не и о утврђеним истинама и доказаним одговорима на та питања. Вероватноћа је да је одолевао

романизацији сточарски живаљ у за Римљане мање приступачним планинским пределима. С обзиром на ту логику и на врло ретке албанске трагове у старој топонимији ових предела, вероватно је косовско-метохијска котлина била роменизована.

После досељења Словена на српском историјском простору настале су српско-влашке и српско-арбанаске зоне. Власи и Арбанаси интегришу се у српски феудални систем, првенствено као сточарски катунци, у симбиози са српским ратарским селима. Свакако је било кретања појединих група и ван своје зоне, као и бројних пресељавања појединаца, али су зоне остале изразите.

Поткрај средњег века српско-арбанаске зоне идентификују се у деловима северне Албаније, на истоку Зете (с обе стране данашње границе) и на југу Метохије. На северу Метохије (северно од Сухе Реке, Ораховца, Чрмња, Грмочела и Нерџуше) и на Косову документује се (као и у целом Полимљу) српско-влашка зона, тј. српска села проткана влашким катунима. Косовско-метохијски простор је истовремено средиште и главна основа српске средњовековне државе и цивилизације.

Поступно долази до хомогенизације зона, тј. асимилације, језичке а за њом и етничке; и то вероватно спонтано, због бројне преваге и присељавања из околине, јер у изворима нема никаквих података о евентуалним асимилационим притисцима.

Та асимилација текла је у оба смера; на једној страни Власи се посрбљују, а на другој је главна појава албанизација бројних српских и уопште словенских села, о чијем некадашњем карактеру сведоче многи словенски топоними.

У исходу тих процеса, у првим сачуваним турским пописима видимо углавном хомогену српску и албанску зону, са доста уским граничним појасом измешаних или мешовитих насеља.

У односу на XIV век, у јужном делу дечанског властелинства, где поређење старијих и новијих пописа сведочи да су силно пострадала српска села у турској најезди, документује се извесно напредовање албанске зоне (уз Бели Дрим, уз Рибницу—Ереник и у сливу Валбоне у Албанији), али пописи доказују да она ни у XV веку није достигла 10% простора данашње САП Косова.

То напредовање албанског насељавања до краја XV века није било условљено верском привилегованашћу, јер албански живаљ још није био захваћен исламизацијом, нимало више него суседни српски предели; чак је по неким српским крајевима, северозападно од Косова и ка Босни, исламизација у XV веку текла брже него на албанском северу. Вероватно је било условљено самим разорењем дечанског властелинства и слабењем српских села под дејством првих турских налета.

У XVI веку, међутим, почиње верски преокрет, прелазак Албанаца на ислам, најпре засведочен у нахији Опоље јужно од Призрена. Та ће промена имати делекосежне последице на даље односе Срба и Албанаца и на њихову неједнаку судбину на Косову. Тиме се створила и

могућност да се преко исламизације албанизује становништво словенског порекла.

О току албанизације у XVI столећу моћи ће се подробније рећи кад постану доступни сви турски пописи из овог периода, али се већ сада може рећи да се до краја XVI века стање није битно променило, иако су се појавиле неке нове албанске насеобине. До великих етничких смена доћи ће тек у наредним вековима, услед прогона, а делом и албанизације Срба.

Прилог 1: Узорак имена из Грмочела (Грм, в. III. 19)

Алтоман	1	Десимир	1	Кудџлин	1	Пријатељ	1
Блажуј	1	Добре	1	Љубко	1	Продан	1
Богдан	6	Добретин	5	Милак	1	Прѣдоје	1
Богиша	1	Добровој	3	Милеша	1	Радешко	2
Богоје	13	Добромир	1	Милко	5	Радич	1
Богослав	8	Доброслав	4	Милован	5	Радко	2
Божа	2	Добрчин	1	Милоје	1	Радмуж	1
Божан	1	Дојак	1	Милослав	3	Радоје	1
Божих	1	Дојко	1	Милота	2	Радослав	10
Бојин	2	Драган	2	Милош	14	Рајан	1
Бојко	1	Драгија	3	Милчуј	1	Рајиша	1
Борислав	1	Драгило	2	Милша	1	Рајко	8
Бороје	1	Драгослав	2	Милџн	1	Рогоух	1
Бочан	1	Драгош	2	Миља	1	Рошак	1
Брајко	1	Драгуј	1	Мирко	2	Рухота	1
Брателин	1	Драгутин	1	Мирослав	3	Славко	1
Братуј	3	Драгчуј	2	Мојан	2	Смиљ	1
Будислав	1	Дражеслав	1	Мојсеј	1	Стаја	1
Будиша	1	Дражило	1	Никола	4	Стајко	4
Велоје	1	Дражыц	1	Новак	1	Станило	1
Веселко	1	Драја	1	Нојко	1	Стохије	1
Војихна	3	Драјко	1	Нѣгован	1	Тврдоје	1
Војиша	1	Друг	1	Нѣгослав	2	Толин	1
Војко	2	Дујак	1	Обрад	1	Толоје	1
Врсајко	1	Дујин	1	Озроје	1	Торник	1
Гороцвѣт	1	Ђон	1	Паук	1	Храјиша	1
Градоје	2	Ђурица	1	Плнош	1	Хранислав	4
Губер	1	Живаљ	1	Побрат	2	Храниша	1
Дабижив	2	Жуд	1	Првослав	1	Хранко	1
Дабоје	1	Завида	1	Прибислав	3	Храноје	2
Дабыц	1	Иван	3	Прибоје	4	Храныц	2
Давид	2	Јарко	1	Прибыц	2	Хрс	1
Дарослав	1	Крајислав	1	Пријак	2	Шишоје	1

Прилог 2: Узорак имена зајадномейохијских Влада (зВл, в. њ. 19)

Алан	1	Гојислав	1	Костадин	5	Радан	1
Балдовин	2	Гојтан	1	Костило	1	Раде	1
Барбат	1	Гелозло	1	Крајислав	3	Радета	1
Берислав	3	Граде	1	Крајиша	1	Радомир	5
Бероје	1	Градоје	1	Лошан	1	Радослав	5
Богдан	3	Грдан	1	Лѣпчин	2	Радота	1
Богоје	6	Грдош	1	Лѣш	1	Радош	1
Богослав	3	Дабижив	2	Љубслав	1	Радул	1
Бојан	1	Дабоје	1	Марин	1	Рајан	1
Бољин	1	Дмитѣр	3	Милан	1	Рајко	2
Борило	1	Добравьц	1	Милбрат	1	Робан	1
Бориша	1	Добре	1	Миле	1	Рудан	1
Бочан	1	Добровој	1	Милко	1	Сасин	1
Брајко	2	Добромир	2	Милован	1	Свирчић	1
Бранета	1	Доброслав	1	Мирослав	1	Синадин	1
Бративој	1	Добрчин	1	Милош	4	Сирак	1
Братислав	1	Драгле	1	Милтѣн	2	Смиљ	5
Братиш	1	Драгојло	1	Милчин	1	Смољан	4
Братко	1	Драгосин	1	Милша	1	Срамко	1
Братош	1	Драгош	1	Мильц	2	Срдан	1
Братуј	1	Драгутин	1	Мирослав	5	Ставер	2
Братушко	1	Драђе	1	Младѣн	1	Станило	1
Будислав	1	Драђета	1	Ненадѣј	1	Станимир	1
Будоје	2	Дражетин	1	Никола	2	Станислав	1
Бѣжан	1	Драјко	1	Нѣгомир	1	Станоје	1
Бѣлослав	1	Дружа	1	Нѣгослав	2	Стрѣзимир	1
Васил	2	Дружоје	1	Нѣгота	1	Стѣпан	1
Владило	1	Душле	1	Озрислав	1	Тврдислав	1
Владимир	1	Дѣдослав	1	Озроје	2	Тврдоје	2
Владоје	3	Ђон	1	Петѣр	1	Угрин	1
Влкослав	1	Ђурен	1	Првош	2	Хинат	1
Војин	1	Ђуроје	1	Прибан	2	Хлап	1
Војислав	1	Ђурьѣ	7	Прибат	1	Храбина	1
Војихна	3	Живе	2	Прибил	2	Хране	4
Војица	1	Зорислав	1	Прибислав	1	Хранислав	4
Војиша	2	Иван	1	Прибоје	2	Хрватин	1
Војсил	4	Иванко	1	Прибьц	3	Хрс	1
Вран	2	Иваньц	1	Пријан	1	Шарбан	1
Гальц	1	Јарослав	3	Приход	1	Шишат	1
Гојан	1	Јунак	1	Прѣдислав	1	Шишман	1
Гојило	1	Коста	1	Прѣјислав	1		

Прилог 3: Узорак имена источнометохијских Влаха (иВл, в. иџ. 29)

Алакиј	1	Војислав	1	Иванко	2	Прѣдислав	1
Алтоман	2	Војихна	5	Инош	1	Прѣја	1
Бајислав	1	Војсил	1	Кандак	1	Прѣљуб	1
Балан	1	Волица	2	Која	1	Рад	4
Балда	4	Гоја	1	Којадин	1	Радан	1
Балдовин	1	Гојислав	1	Костадин	5	Раде	3
Бера	3	Градислав	1	Котен	1	Радомир	2
Берислав	2	Градоје	1	Краја	1	Радослав	3
Бобе	1	Грдман	1	Крајимир	2	Радота	1
Богда	1	Грљан	1	Крајислав	3	Радуј	1
Богдан	7	Даба	1	Куманиц	1	Ражън	1
Богданъц	1	Дабижив	1	Лазор	1	Раја	4
Богде	2	Дабоје	1	Лале	1	Рајан	3
Богдеш	1	Даде	1	Лалоје	1	Рајко	7
Богоје	1	Дарко	1	Љуба	1	Рајче	1
Богослав	1	Дејан	2	Мальц	2	Рајчин	1
Божих	1	Дејче	1	Медан	1	Рођа	1
Бојко	1	Десивој	1	Милатко	1	Русин	1
Бојче	1	Дајул	1	Миле	1	Смиљ	3
Бојчин	1	Дминко	1	Милеце	1	Смољан	1
Браја	1	Дмитър	1	Милеш	4	Стаја	1
Брајен	1	Добре	3	Милкус	2	Станило	3
Брајко	2	Добромир	1	Милован	1	Станислав	2
Бранко	1	Доброслав	1	Милош	1	Станко	1
Братеша	1	Доја	1	Милун	1	Стѣпан	1
Братослав	2	Дојул	1	Милчин	1	Стефан	1
Братош	1	Доша	1	Миља	1	Стојан	1
Братъц	1	Драгнѣј	1	Мирослав	1	Стрѣзимир	1
Буде	1	Драгота	1	Мирохна	1	Тврдоје	1
Будиша	1	Драгош	2	Мрљан	1	Тихомир	1
Бујак	1	Драђа	2	Наврап	1	Турчин	1
Бујачин	1	Дражоје	1	Ненад	1	Укопа	1
Васил	1	Дражуј	1	Нѣгован	1	Халда	1
Василко	1	Дражул	1	Обрад	1	Халота	1
Витко	1	Дубравыц	2	Паскач	1	Хлап	1
Витомир	1	Дујко	1	Петър	1	Храјул	1
Влад	4	Ђонъц Арбана-		Плнош	1	Храја	1
Владија	1	син	1	Површко	1	Храна	4
Владимир	3	Ђорђиј	1	Првослав	1	Хране	1
Владислав	1	Ђурьѣ	4	Прибоје	1	Храноје	1
Владыц	1	Живодер	1	Продан	1	Хранъц	1
Воја	1	Иван	2	Прѣда	3	Хрс	1
Војило	1			Прѣде	1	Шарбан	2

Прилог 4: Имена из нахије Гора 1452/5. г.

Андрија	2	Грдман	1	Ђурко	2	Продан	1
Бардо	1	Грубан	2	Ђуро	1	Пројуша	1
Богдан	25	Грујица	2	Иван	2	Рад	8
Богило	1	Дабижив	5	Јов?	1	Радат	1
Богич	2	Дабица	4	Јован	2	Радашин	1
Бого	1	Дабко	1	Јована	2	Радило	1
Богоје	2	Димитриј	4	Крстле	1	Радин	1
Богослав	2	Добр(а)чин	2	Лазар	1	Радич	6
Божидар	1	Добре	1	Лазор	3	Радко	1
Боја	2	Добрин	2	Малич	1	Радмил	1
Бојица	1	Добринко	1	Марко	1	Радомир	2
Бојко	13	Добрица	1	Милин	1	Радослав	13
Бојо	1	Добромир	3	Милич	1	Радош	1
Бојчица	1	Доброслав	10	Милко	1	Раја	1
Брајан	3	Драга	1	Милоч	1	Рајан	2
Браџко	2	Драган	3	Милош	1	Рајко	12
Брато	1	Драгич	1	Миочин	1	Рајчин	3
Братослав	2	Драгослав	5	Никола	5	astad	1
Братош	1	Драгош	1	Новак	6	Стане	2
Брацан	1	Драгсин	1	Оливер	1	Стафко	6
Велиша	1	Драја	3	Павли	2	Станислав	1
Велко	1	Драјко	4	Пејко	2	Станислав-	1
Владко	1	Ђин	1	Петр	2	Станихна	1
Војин	1	Ђон	1	Петран	2	Станиша	1
Војислав	1	Ђура	1	Петри	2	Стојан	2
Грдан	1	Ђурђ	6	Приб	1	Цветко?	1
						Шујко	1

Прилог 5: Имена из Призренске области 1485. године

Андрија	1	Бочила	1	Дајко	1	Ђурађ	1
Бежатин	1	Бранислав	1	Дамјан	1	Ђурђ	1
Бобавац	2	Бранко	2	Дејан	1	Ђурашин	1
Bogaso	1	Будак	1	Дивјо	1	Ђурица	2
Богдан	17	Владко	1	Дида	1	Ђуро	1
Бого	1	Влајко	1	Димитр	14	Иван	2
Богосав	1	Vodja	1	Димитриј	2	Јанко	1
Божидар	6	Вук	3	Димитрашин	1	Јован	22
Божих	2	Вукац	1	Драго Арб.	1	Којчин	1
Божко	1	Вукашин	2	Драгосав	1	Лазар	1
Бојко	3	Сјегица	1	Драновац	1	Лачета	1
Бојчин	1	Грубач	1	Дука	1	Lin	1
Ботин	1	Дабижив	6	Ђин	3	Марко	4
Bosa	2	Дабка	1	Ђон	1	Миладин	1
Боча	1	Давид	1	Ђура	6	Милко	1

Милосав	1	Pavlogo	1	Радоје	1	Степан	14
Милош	2	Пеја	2	Радоња	1	Степо	1
Миотош	1	Пепа	1	Радосав	12	Тодор	6
Михаило	3	Петко	10	Радохна	2	Толе	1
Михал	1	Петр	2	Рајко	2	Цветко	1
Михац	1	Петрохан	1	Рајчин	1	Çogashin	1
Младен	2	Продан	3	Раша	5		
mwtgw	1	Радац	1	Рашутин	1		
Ника	1	Раде	3	Srana	1		
Никола	23	Радле	1	Станич	1		
Оливер	3	Радивој	1	Станица	2		
Павл	1	Радич	4	Stena	1		

Прилог 6: Разновремени узорци имена из албанских села
(првих 250 људи из вил. П'стр'ц 1452/5. г. и одг. корпус из истих села 1571. г.)

1452/5:		1571:		1452/5:		1571:	
Андр'ђја	8	Андре	7	Кока	2	Која	1
Базрек	1	Бац	3	Костле	1	Кока	13
Бардо	5	Баца	2	Кузма	2	Кола	16
Бежан	1	Бенк	1	Лаз(ар)	5	Куча	1
Беркула	3	Биба	4	Лазор	1		
Богдан	1	Бога	1	Лека	1		
Божа	1	Божа	1	Л'ђш	3	Лапа	4
Брајич	1	Бранк	1	Лик	1	Лица	8
Васил	1	Буча	1	Лика	3		
Веселко	1	Вила	1	Мазарек	1		
Виђец	1			Марин	2		
Влад	1			Марко (-у)	1	Маранза	1
Влк	1			Мартин	4	Марин	2
Влкац	1			Марћен	1	Марк	6
Влкоје	1			Милша	1	Мартин	1
Влкша	2			Миран	1	Мата	2
Глухча	1	Гац	10	Митр-	1		
Даба	2	Гика	15	Митрофор	1		
Десимир	1	Гога	2	Михал	5		
Димитр-	12	Дака	3	Михо	2	Ника	2
đotitman	1	Деда	6	Никола	7	Нина	15
Дминко	6	Деја	7	Никша	4	Ноја	4
Дојша	1	Дида	3	Павл-	21		
Доман	1	Дода	9	Палман	1		
Душан	1	Доч	4	Петко	10	Пал	1
Ђерђи	10			Петр-	6	Папа	18
Ђин	15			rwlwmyə	1	Пека	2
Ђинаш	1	Ђец	3	Прогон	6	Петри	1
Ђон	25	Ђин	11	rçkas	1	Пеца	4
Ђура	1	Ђон	19	rwze	1	Пренд	20
Ђурђ	1	Ђура	2	Şwnyle	2	Пуца	1
gwrgy	1			Şwnyule	1		
Зот	1			Станица	2		
Иван	1			Сташ	1		
Илија	3			Степан	6	Станица	1
Инослав	1			Тануш	7		
Јован	1			Тартар	1		
Јовахна	1			Тихосав	1	Тита	1
Калојурђи	2			Тод(ор)	7	Тола	9
klwywgy	1	Клир	1	Ђира	1	Тома	1
Каш	1			Хребелан	1		
klanza	1			Џабра	1	Туца	2

Прилог 7: Разновремени узорци имена из српских села

Љубиње 1485:

Вогасо	1	Марко	2
Богдан	4	Милош	1
Бого	1	Михаило	3
Божидар	1	Младен	2
Божих	1	Никола	9
Бојко	1	Петко	1
Бранисав	1	Радац	1
Влајко	1	Раде	1
Дабижив	1	Радосав	4
Дабка	1	Рајко	2
Дејан	1	Рапа	1
Димитр-	9	Срана	1
Ђура	1	Stena	1
Ђуро	1	Степан	3
Иван	1	Тодор	4
Јован	3	Џogashin	1

Љубиње 1571:

Богдан	1	Милош	1
Божидар	2	Младен	1
Божих	1	Никола	6
Бојо	2	Огњан	1
Бојчин	1	Павл	1
Војо	1	Петко	3
Груја	1	Петр-	1
Дабижив	1	Рајо	1
Димитр-	2	Станисав	3
Димјо	1	Стајко	9
Ђура	2	Степан	1
Јаков	2	Стоја	1
Јован	5	Стојан	2
Јовче	2	Стојко	4
Која	1	Тодор	2
Миал?	1	Цветко	1

Непробиште 1485:

Божидар грнчар	Јован Петко	Петко Драја
Богдан приселац	Јован приселац	Петко Милош
Брајица	Милко б. Ђурђа	Раде Милутин
Дида Богој	Михал Бојица	Радич калуђер
Драго Арбанас	Никола Драго	Рапа Драгој
Ђин Ђуриша	Pavlugo Драле	Станиша Вјелја
Иван б. Брајице	Пеја Милич	Тодор Богдан

Непробиште 1591:

Бежан Стајко	Илија Марко	Раја Вук
Богдан Вук	Илија Живко	Раја Вукосав
Бојо Никола	Јован Степан	Раја Милован
Војо Живко	Лука Степан	Раја Милован др.
Вукосав Радосав	Милован сиромах	Стојан Јован
Грујан Дабижив	Никола Степан	Стојан Милован
Димитриј Дабижив	Пејо Јован	Стајко Марко
Димитриј Степан	Радич Јован	Стајко Вук
Живко Никола	Радоња Стајко	Цветко Дабижив
Илија Цветко	Раја Степан	

Прилог 8: Упоредни узорци имена из нах. Призрен и Хоча 1571. г. (в. њ. 28)

(аПо: алб. села у Подрими, мПо: мешов. појас у Подрими, сПз: север призренске зоне, јПз: југ призиенске зоне, Сре: Средска жупа, иПз: исток призренске зоне, Ора: ораховачка зона, Мир: поређе Мииуше, вџз: варош Призрен — без алб. махала)

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	свега
	аПо	мПо	сПз	јПз	Сре	иПз	Ора	Мир	вПз	с-в
Аврам	—	1	1	—	—	1	2	—	1	4
Андре	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Андреја	1	2	—	1	1	—	2	1	1	5
Аранид	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Атанас	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Бац	9	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Баца	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Бежан	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Бело	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Бера	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Бериша	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Биба	8	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Бога	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Богав'ц	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Богдан	1	2	2	4	5	—	—	1	4	12
Богиша	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Бого	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Богосав	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Божа	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Божидар	—	1	—	3	2	2	—	—	—	7
Божко, -шко	1	—	2	3	—	1	1	1	—	8
Божо	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Боја	5	7	5	1	1	1	7	4	1	19
Бојан	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Бојица	—	1	1	2	—	—	1	2	—	—
Бојо	—	—	1	7	1	7	—	—	2	16
Боча	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Бочин	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Бран	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Браџан	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Браџко	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Васил	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Вата	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Велан	—	1	2	3	—	—	1	—	—	6
Вељко	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Веселин	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Витко	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Вито	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Владисав	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Владко	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

	а	б	с	д	е	ф	г	х	и	свега
	аПо	оПо	сПз	јПз	Сре	иПз	Ора	Мир	вПз	с-н
Влах	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Влкан	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Влкил	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Влчић	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Влчо	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Воја	2	7	5	3	2	7	2	3	3	22
Војо	—	—	—	—	3	—	—	—	1	3
Војчин	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Вук	—	—	1	1	—	1	1	—	—	4
Вука	1	3	—	—	—	—	1	—	—	1
Вукац	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Вуча	2	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Вучерин	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Вучић	—	—	—	1	—	1	—	6	—	8
Гаврил	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Гац	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Гиман	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Гика	5	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Гргур	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1
Грубан	—	1	2	—	—	—	—	3	—	5
Грубач	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Груја	—	—	2	—	1	—	2	—	—	5
Грујо	—	—	—	3	—	—	—	—	1	3
Даба	2	3	6	2	—	3	1	5	—	17
Дабижив	—	—	1	4	2	2	3	4	3	16
Даоица	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2
Даоко	—	—	1	—	—	—	1	2	—	4
Дабо	—	—	—	1	1	1	—	—	1	3
Давид	—	1	1	—	—	1	1	3	1	6
dawog	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Дамјан	—	2	—	—	—	3	4	3	2	10
Данчул	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Дача	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Деда	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Деја	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Дејан	3	—	2	1	—	—	—	—	—	3
Дида	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Димитриј	3	13	19	7	16	12	11	14	15	79
Димјо	—	—	—	1	—	—	7	1	1	9
Дмитро	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Добро	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Добросав	—	—	2	—	—	1	—	—	—	3
Дода	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Доја	—	—	1	—	—	1	1	—	—	3

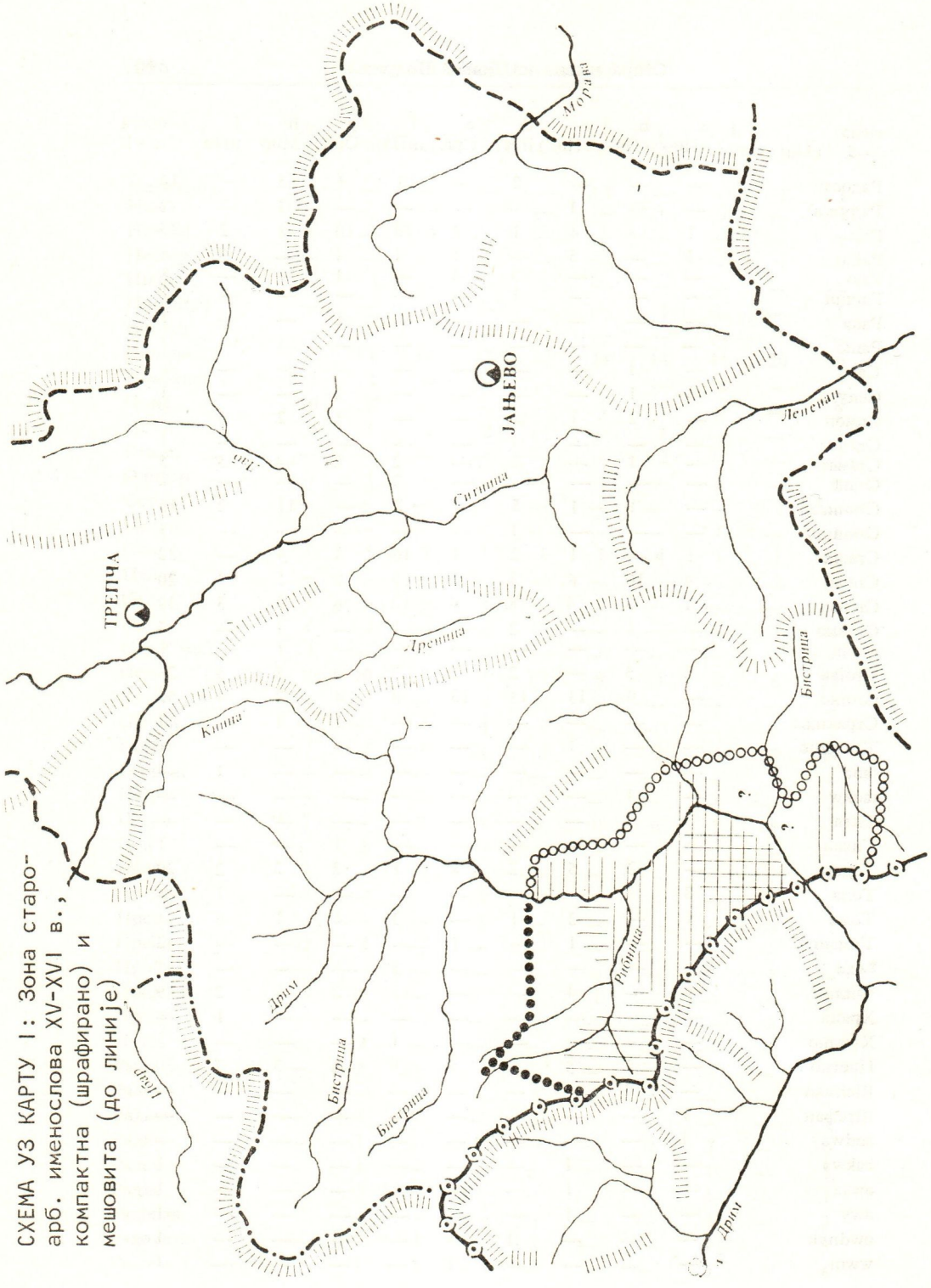
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	свeгa
	aПo	mПo	cПз	дПз	Сpe	иПз	Оpa	Мир	иПз	с—h
Дојчин	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Дом	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Доц	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Драгош	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Драја	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Дука	4	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Ђерђ(и)	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Ђец	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ђин	7	4	1	1	—	—	—	—	—	2
Ђон	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—
Ђура	6	11	9	—	2	8	11	4	2	34
Ђурђ	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Ђурђе	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Ђурица	—	1	—	—	—	—	—	6	—	6
Ђурко	—	1	3	3	1	1	1	—	—	9
Ђуро	—	—	2	6	8	1	—	1	6	18
Живан	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Живко	—	5	3	—	1	1	5	9	1	19
Захарија	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ива	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Иван	1	—	1	—	—	2	1	1	2	5
Ивчин	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Илија	—	1	2	1	2	5	3	3	1	16
Исаило	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Јака	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Јаков	—	3	1	3	5	4	4	1	2	18
Јанко	—	—	1	—	—	—	—	2	—	3
Јова	5	10	11	1	5	12	6	3	1	38
Јован	1	4	9	13	17	21	7	13	31	80
Јованче	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Јовче	1	6	7	6	3	2	3	1	—	22
Јохан	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
казу		—	—	—	—	—	1	—	—	1
Која	2	3	—	—	1	—	7	1	—	9
Којо	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Којче	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Којчин	—	—	—	1	4	—	1	1	—	7
Којшин	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Кока	7	2	1	1	—	—	—	—	—	2
Кола	6	2	1	—	—	—	1	—	—	2
Коман	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Комлен	—	1	1	—	—	1	—	—	—	2
Комнен	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Костадин	—	—	—	1	1	1	—	1	—	4

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	свега
	aПо	mПо	cПз	dПз	Сре	fПз	Ора	Мир	iПз	c—h
Коча	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Крага	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Крагуј	—	—	—	—	—	—	2	2	1	4
Крајче	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Кузма	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Кузман	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Лазар	1	1	3	1	4	1	—	1	1	10
Лаја	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Лајо	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Лала	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
latac	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Лика	12	4	—	2	—	—	—	—	—	2
Лука	—	1	2	—	2	2	3	3	1	12
Лукач	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Лула	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
lwšə	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Љуми	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
maz-g	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Манојло	—	—	1	—	—	1	3	—	2	5
Маре	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Марк	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Марко	1	6	8	4	5	2	4	2	2	25
Мартин	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Матиј	—	3	2	1	—	5	3	3	—	14
Матко	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Миако	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Миал	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Милан	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Миле? -лица?	—	—	2	1	—	—	—	—	4	3
Миленко	—	—	—	—	—	2	1	—	—	3
Милета	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Милко	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Мило	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1
Милован	—	2	—	1	—	1	—	—	—	2
Миросав	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Милош	—	2	—	1	3	1	3	4	1	12
Миран	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Мирко	—	—	1	—	—	—	1	4	—	6
Мирче	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Михо	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Михаил	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Михаило	—	2	5	4	7	4	5	3	10	28
Мич	1	3	—	—	—	1	—	—	—	1
Младен	—	1	3	—	2	6	5	2	2	18
panwš	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1

	a aПо	b mПо	c cПз	d jПз	e Сре	f иПз	g Ора	h Мир	viПз	свега с—h
Недељко	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Нежа	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ненада	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Нестор	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Ника	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Никашан	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Никета	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Никола	3	11	16	17	23	18	14	11	20	99
Никохица	1	1	—	—	—	—	—	2	—	2
Нина	10	5	—	—	—	1	1	—	—	2
Новак	1	1	1	2	1	—	1	—	—	5
Огњан	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Оливер	—	1	—	—	—	1	—	1	—	2
Остоја	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Павко	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Павл	1	5	7	1	1	1	4	1	1	15
Павле	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Пал	8	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Папа	6	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Пеја? -па?	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пејо	2	10	7	7	13	9	15	2	6	53
Пејче	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Пејчин	1	—	1	4	—	—	—	—	—	5
Петко	1	5	6	21	8	3	2	4	2	44
Петраш	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Петре	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Петри	7	—	7	13	9	9	6	2	15	46
Пец		1	—	—	—	—	—	—	—	—
Пеца	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1
Прејко	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Премил	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Пренд	22	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Прибак	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Пријезда	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Продан	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Пута	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Рад	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Раде	—	—	—	3	5	3	1	—	—	12
Раднвој	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Радич	—	1	—	1	—	—	2	7	—	10
Радко	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Радле	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Радован	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Радомир	—	—	1	—	1	—	—	1	—	3
Радоња	—	1	1	—	—	—	—	5	1	6

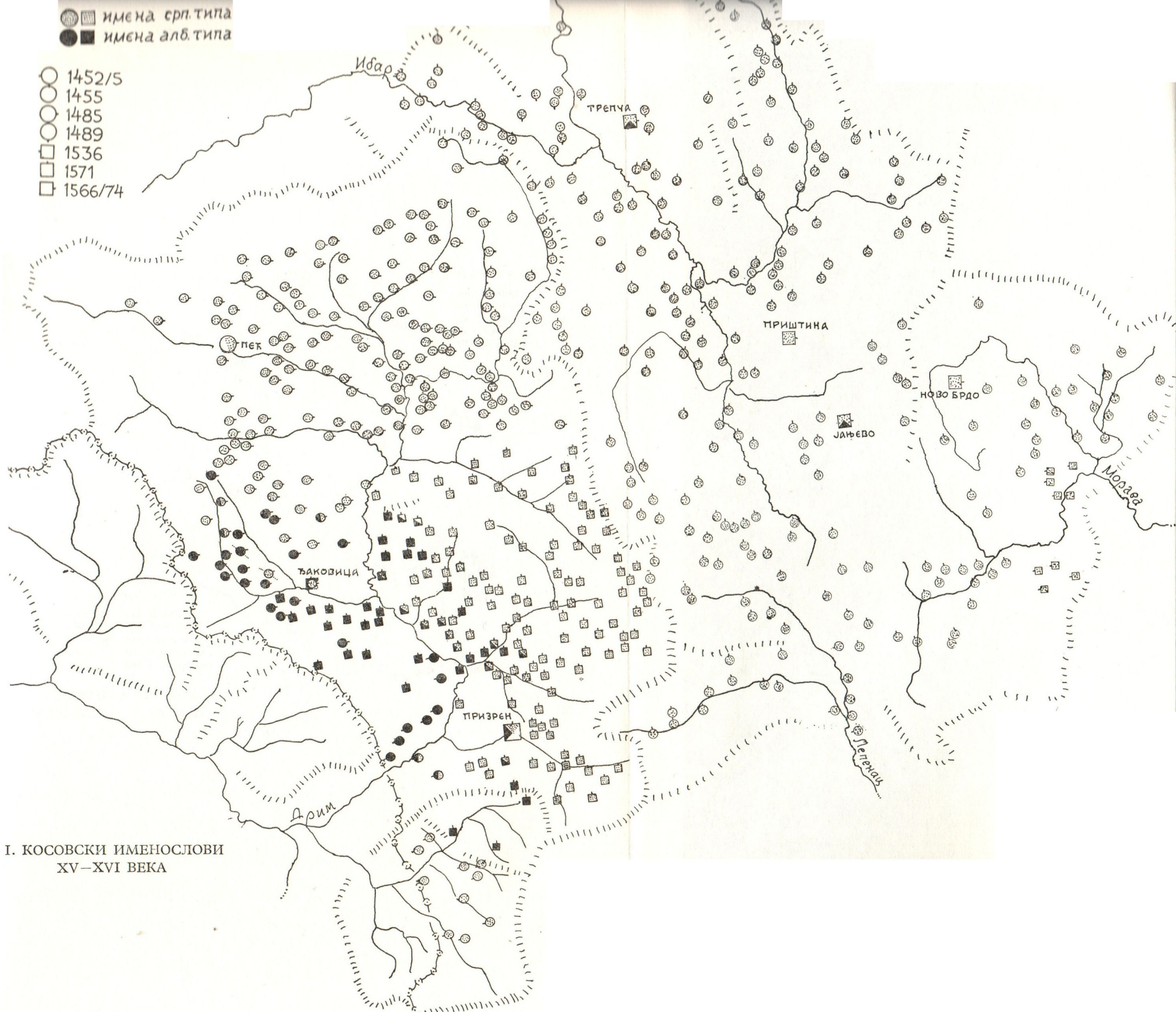
	a aПo	b cПз	c cПз	d jПз	e Сре	f иПз	g Ора	h Мир	i вПз	свега c-h
Радосав	—	—	—	2	—	1	1	5	—	19
Радул(а)	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2
Раја	1	3	4	1	2	10	10	8	2	35
Рајко	1	—	5	—	1	1	1	—	3	8
Рајо	—	—	—	3	4	—	1	—	—	8
Рајчин	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Рака	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Рашо	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Сава	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Секула	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1
Симон	—	2	1	1	—	—	1	2	6	5
Стале	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Стагат	—	1	—	1	—	2	2	—	5	5
Стане	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Станисав	—	1	1	5	9	2	—	11	2	18
Станиша	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Стаџко	1	—	1	2	1	10	4	4	—	22
Степа	4	10	6	3	1	3	2	5	4	20
Степан	1	3	4	8	6	10	6	5	3	39
Степко	—	1	—	2	—	1	—	1	—	4
Стоја	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Стојан	2	5	—	2	5	7	6	8	5	28
Стојко	—	9	13	15	13	8	4	2	4	55
Страхиња	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Танасије	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
taəə	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
taəkw	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Тита	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Тихан	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Тодор	—	2	5	2	8	1	2	2	2	20
Тола	3	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Тома	1	—	2	1	—	3	4	1	6	11
Томаш	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
twxə	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Филип	—	—	4	—	—	3	2	—	2	9
Храна	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Хранко	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Цветко	—	1	5	3	5	8	6	3	7	30
Шелман	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Штефан	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
aədwə	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
əakwə	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
əwsə	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
əwy	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
əwdnyk	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
wwm	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

СХЕМА УЗ КАРТУ 1: Зона старо-
арб. именованослова XV-XVI в.,
компактна (шрафирано) и
мешовита (до линије)

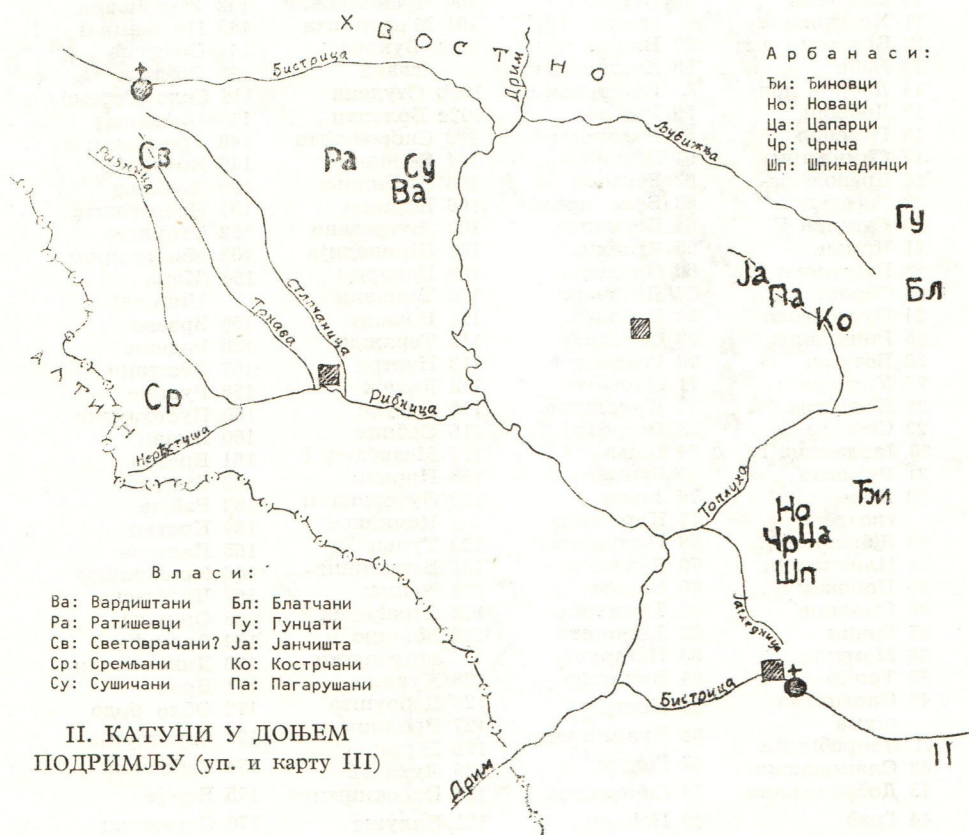

● ■ имена срп. типа
● ■ имена алб. типа

- 1452/5
- 1455
- 1485
- 1489
- 1536
- 1571
- 1566/74

I. КОСОВСКИ ИМЕНОСЛОВИ
XV—XVI ВЕКА

III. ИДЕНТИФИКОВАНИ ТОПОНИМИ ИЗ ПОВЕЉА

1 Дечани	47 Избишта	92 Топличани	134 Љубочево
2 Лука	48 Г. Хоча	93 Храштани	135 Цвилин
3 Белѣг	49 Лёсковѣц	93' Речани I	136 Јабланица II
4 Чрвени брѣг	50 Брѣстовѣц III	94 Војинѣц	137 Вишеград и
5 Улоћани	51 Д. Хоча	95 Заплжани	Св. арханђели
6 Трва	52 Круш'је	96 Сопино	138 Новоселјани
7 Рзинићи	53 Ногојевци	97 Букош	139 Врбичани
8 Ратишевци	54 Цѣлине	98 Вранићи	140 Локвица
9 Прѣки луг	55 Трновѣц	99 Исаврово	141 Речани II
10 Прилѣпи	56 Псарска	100 Чрѣвоглажде	142 Живињани
11 Храстовица	земља	101 М'штуишта	143 Плањани I
12 Братотин дол	57 Влч'ји трн	102а Букова	144 Срѣд'ска
13 Бабе	58 Диничино и	глава	145 Ошљак
14 Добрчи дол	Брѣстовѣц II	102б Студена	146 Село (Горње)
15 Доброш	59 Рогово	102с Болован	147 Прѣвалѣц
16 Грмочел	60 Бисажина	103 Скоробишта	148 Трѣскавѣц
17 Сливљани	61 Швања	104 Селчани	149 Вртып
18 Дрѣводѣља	62 Зерзѣво	105 Љубижња	150 Љубиња
19 Рогатѣц	63 Бѣла црква	106 Кориша	151 Небрѣгошта
20 Сушица I	64 Брњашча	107 Љутоглави	152 Струж'је
21 Чрмњ	65 Ставица	108 Шпинадија	153 Манастириц
22 Рашковѣц	66 Ораховѣц	109 Папарци	154 (Кара
23 Сѣрош	67 Поточани	110 Биновци	Никола)
24 Пусто село	68 Дубљани	111 Новаци	155 Зрѣво
25 Рилковина	69 Сѣњани	112 Торажда	156 Радеша
26 Вotuша	70 Градиште	113 Нистра	157 Лѣштани
27 Ујезд'на	71 Окована	114 Вележ	158 Рудине
28 План'ник	72 Крушчица	115 Посуђе	159 Пустомулча
29 Срѣмљани	73 Острозуб	116 Србице	160 Плави
30 Јабланица I	74 Вања	117 Медвѣдѣц I	161 Брѣзна
31 Рујишта	75 Гунцати	118 Пирани	162 Буч'је
32 Коло	76 Јавор	119 Лутовица и	163 Раб'ча
гвоздѣно	77 Карачица	Немишље	164 Крстыц
33 Д'бровине	78 Гостулино	120 Тупѣц	165 Пакиша
34 Плношевци	79 Духље	121 Боршинци	166 Кошаришта
35 Поповци	80 Блат'це	122 Нашѣц	167 Чрнѣљево
36 Смолице	81 Тумичино	123 Ограђеник	168 Орчуша
37 Грчин	82 Јанчишта	124 Млачно и	169 Вранићи
38 Момуша	83 Пагаруша	Милопусти	170 Дикановићи
39 Трн'је	84 Винишор	125 Курило	171 Брод
40 Слатинска	85 Кострѣц	126 Добрушта	172 Обло брдо
шума	86 Брајишинци	127 Врбница	173 Страторија
41 Непробишта	87 Голуш	128 Жури	174 Глбочица
42 Сламодраже	88 Сететиште	129 Лука II	175 Бор'је
43 Добродољани	89 Пећани	130 Плоскиштино	176 Сипштевѣц
44 Граб	90 Студенчани	131 Билуша	177 Крушево
45 Ретивља	91 Лѣшани	132 Хоча II	178 Зли поток
46 Желчишта		133 Лёсковѣц	

* Допуна: 179 Горожупи, 180 Милишта, 181 Плано (све X, на j. Хаса)

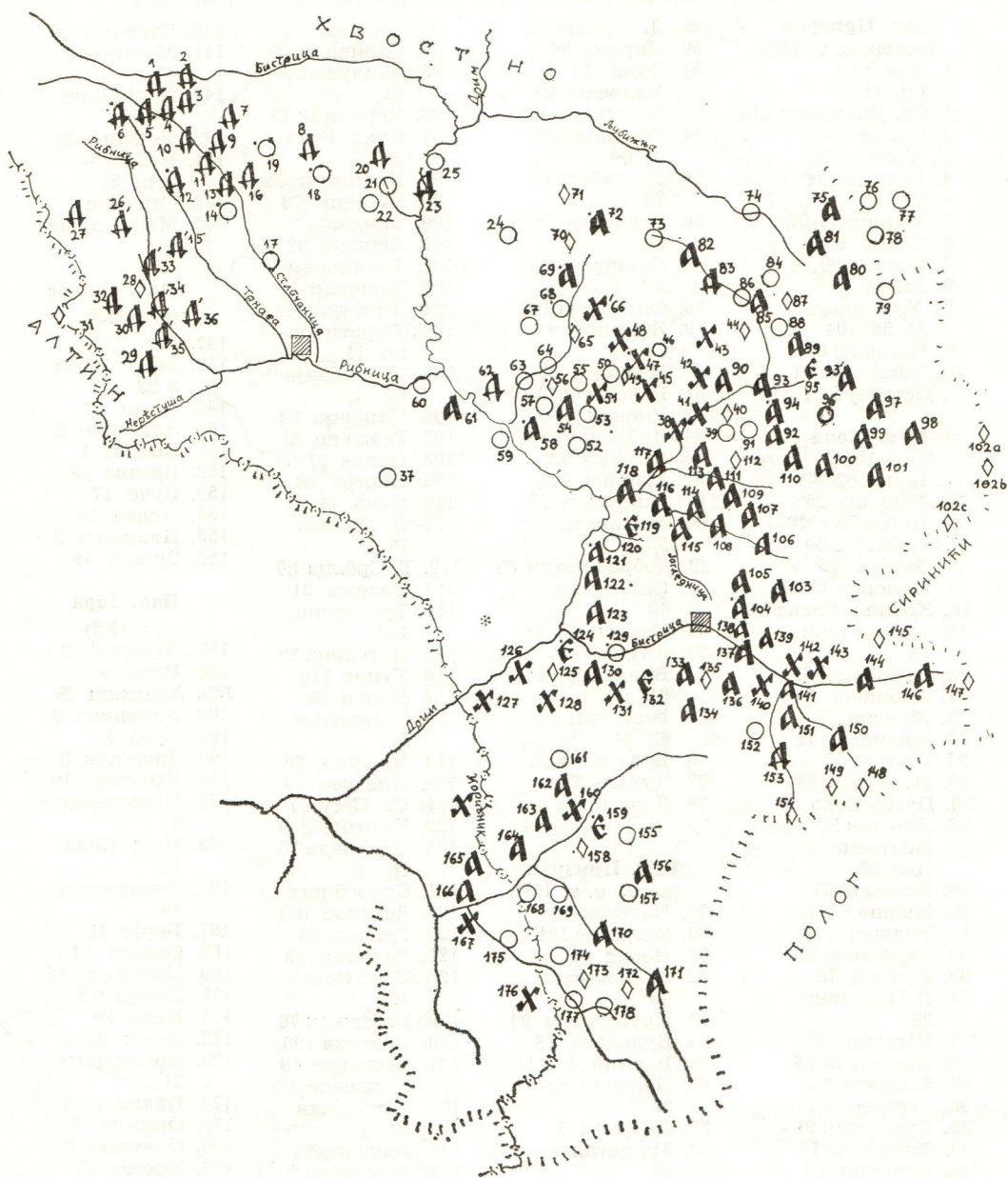
А — светоарханђелски поседи

Е — поседи Призренске епископије

Д — дечански поседи

Х — хиландарски поседи

○◇ — остала насеља и др. објекти

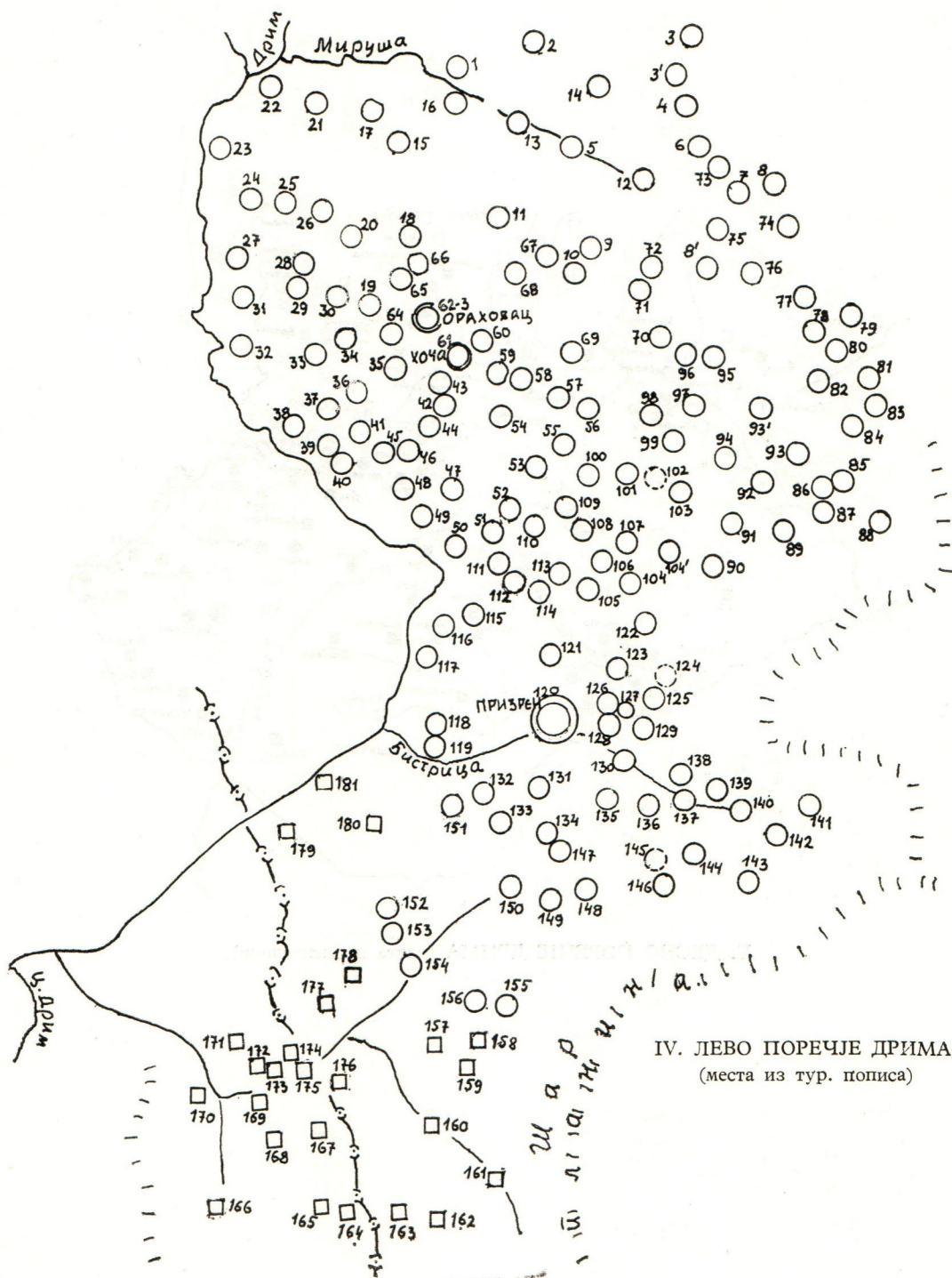

III. ИДЕНТИФИКОВАНИ ТОПОНИМИ ИЗ ПОВЕЉА

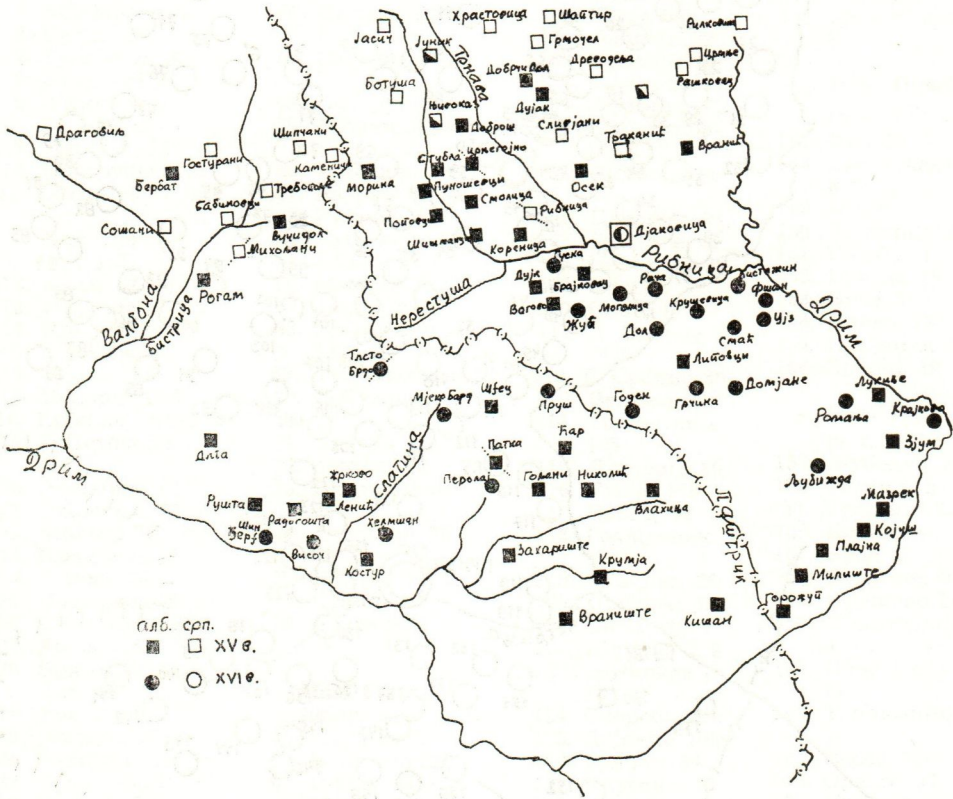
IV. ЛЕВО ПОРЕЧЈЕ ДРИМА — НАСЕЉА ИЗ ТУРСКИХ ПОПИСА

Нах. Призрен (север, в. т. 15В)	49. Д. Круша 67	93'. Речани 22	140. Стрецка 46
1. Доманег бр. 114	50. Пиране 94	94. Сопина 20 66	141. Мучниково 47
2. Вл. Дреновци 116	51. Зојић 54	95. Заплужани 33	142. Драјичина 53 55
3. Орлат 117	52. Медведце 23	96. Пењани 18 19	143. Љубиње 25
3'. Трпеза 92	53. Момуша 14	97. Суха Река 23 24	144. Неброго- шта 57
4. Радиловци 69 103	54. Ретимље 24 64	98. Храштани 35	145. Стружје
5. Маришево 73	55. Непробишта 76	99. Војинци 70	146. Манастирце 57
6. Сеник 90	56. Студенчани 9	100. Трње 31	
7. Гунџат 29 30	57. Сламодража 5	101. Лешани 32	Нах. Опoље (в. т. 15Г)
8. Јавор 54	58. Оптеруша 10	102. Топличани	147. Лез 20
8'. Улишница 34 56 104	59. Жалчишта 12	103. Ђиновци 12	148. Заплужани 8 23
9. Горич (?) 62	60. Избишта 83	104. Љутоглав 43	149. Бљач 12
10. Пагаруша 91	61. Рахов'ц 6 7	104'. Стратинов- ци 11	150. Златарце 2
11. Острозуб 27 81	63. Рибник 8 84	105. Шпинадија 82	151. Билуш 1
Нах. Хоча (в. т. 15Б)	64. Дубљан(и) 68	106. Цапарци 98	152. Брезна 18
12. Вања 62 63	65. Сењани 92	107. Гељанце 41	153. Буче 17
13. Мируша 25	66. Мачине 87	108. Новак 97 99	154. Плава 13
14. Црни Луг 26	67. Јанчишта 52	109. Нистра 96	155. Плајаник 3
15. Горачево 50	68. Милановић 53	110. Смаћ 71	156. Зрзево 19
16. Турјак 15	69. Добродољани 38	111. Д. Србица 74	
17. Понорце 45 49	70. Семетишта 40	112. Г. Србица 86	Нах. Гора (в. т. 15Д)
18. Кобиља Глава 70	71. Кострц 41 42	113. Вележа 21	157. Љубовић 2
19. Г. Поточани 28	72. пwqšwг 75	114. Трепетница 105	158. Радеша 5
20. Дреновце 61	73. Владиловић 81	115. Лутовица 80	159. Лештани 29
21. Лабићево 51	74. Гостулин 88 43 44	116. Тупце 110	160. Диканица 6
22. Мрасор 77	76. Блатце 20 21	117. Наш'ц 68	161. Брод 1
23. Крамовик 71	77. Духље 73	118. Гражденик 67	162. Злопоток 8
24. Серош 55	78. Драгачина 39	119. Влашња 26	163. Крушево 10
25. Подлужје 48		120. Призрен 14	164. Шиштевица 6
26. Пусто Село 36	Нах. Призрен (наст., в. т. 15В)	121. Св. Петри 7	165. Ново Село 11
27. Дањани 56	79. Чајдрак 52	122. Коруша 2 9	166. Топољан(и) 14
28. Братотин Дол 35	80. Вршевце 121	123. Љубижда 15 16	167. Борје 19
29. Врњањак 57	81. Попас 64	124. Скоробиште	168. Орешк 17
30. Ношпал 47	82. Моховљани 40	125. Дојнице 108	169. Црнаљево 16
31. Радковци 13	83. Круш'чица 94	126. Грнчар 84	170. Љомја 15
32. Радостево 22	84. Будаково 78	127. Селчани 13	171. Беље 26
33. Сопнић 78	85. Вранић 4	128. Ново Село 88	172. Запот 23
34. Д. Поточани 29	86. Поповљани 28	129. Врбичани 76	173. Кошариште 21
35. Штавица 65	87. Дворани 5	130. Повиска 106	174. Пакиша 24
36. Брњача 85 86	88. Малчитово 39	131. Лесковце 49 Медведце 12'	175. Оргосте 20
37. Б. Црква 80	89. Муштуишта 17	132. Заград'чка 36	176. Орчушта 22
38. Зерзево 30	90. Грејковци 10	133. Јешково 42	177. Крстас 27
39. Брестовац 91	91. Цревоглаж- де 6	134. Љубочево 50	178. Рабча 28
40. Диничина 17	92. Саврово 37 38	135. Јабланица 100	
41. Влчитрн 16	93. Букош 44	136. Локвица 45	Нах. Радоња (в. т. 15 Ђ)
42. Брестовац 18		137. М. Речани 63	179. Врбница 5
43. Лесковце 59		138. Живијани 95	180. Жур 2
44. Д. Хоча 3		139. Плањани 3	181. Добруш 3 8
45. Целине 11			
46. Ногавиц 69			
47. Равна Дубрава 2			
48. Г. Круша 66			

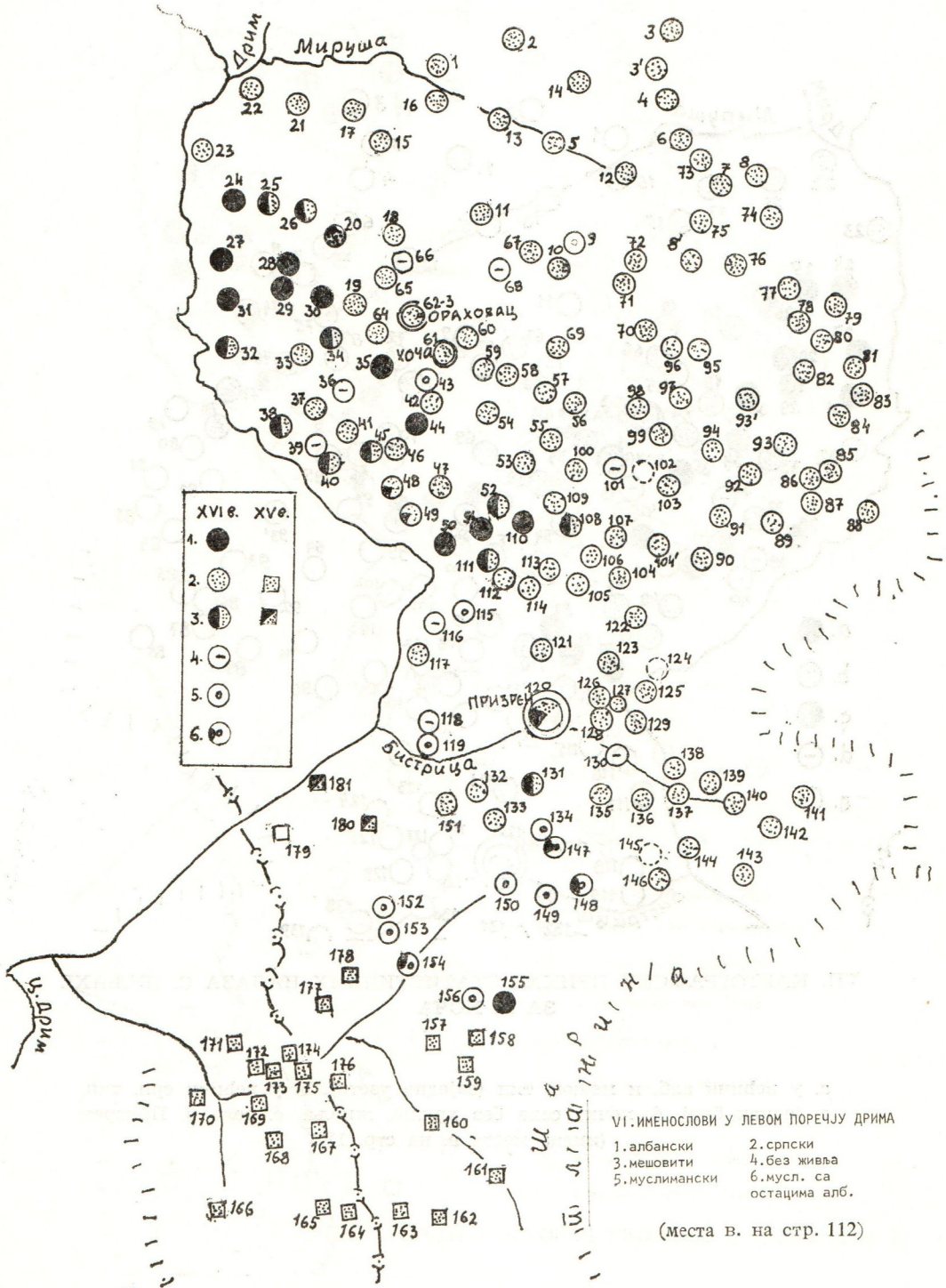
Бројке пре имена показују позицију на карти, а иза имена нумерацију у т. 15

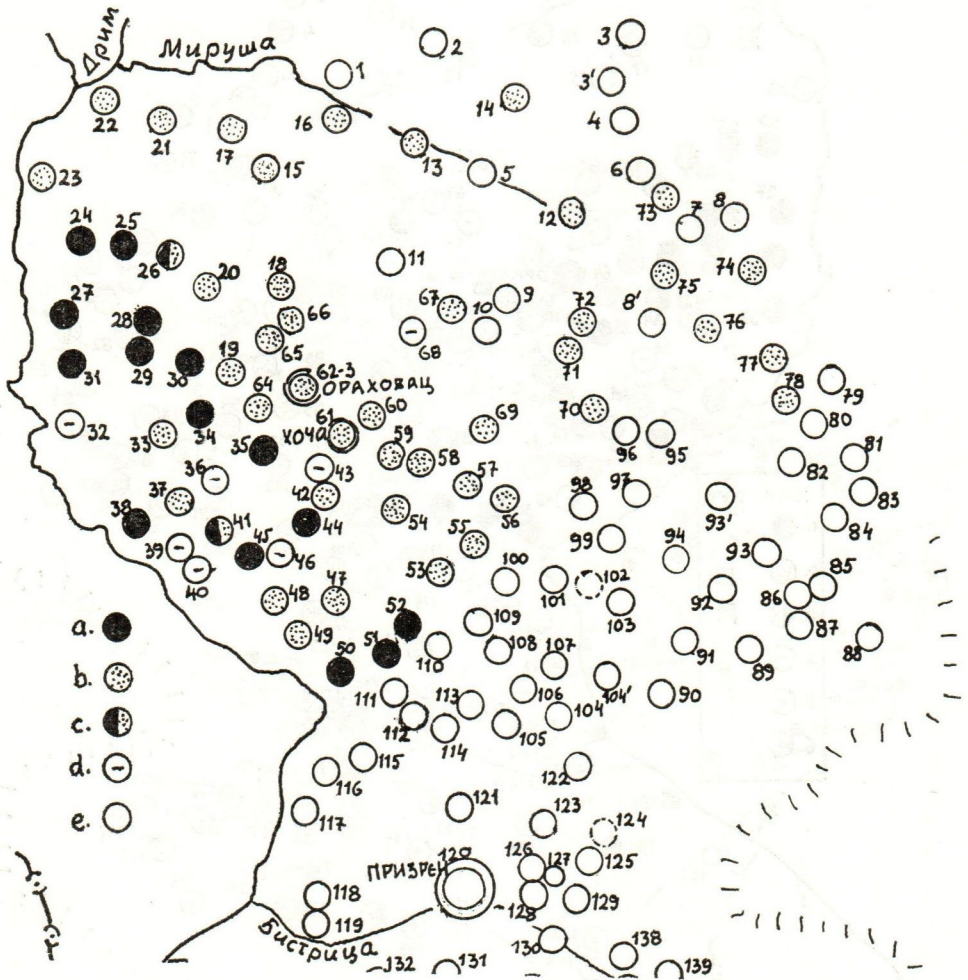

IV. ЛЕВО ПОРЕЧЈЕ ДРИМА
(места из тур. пописа)

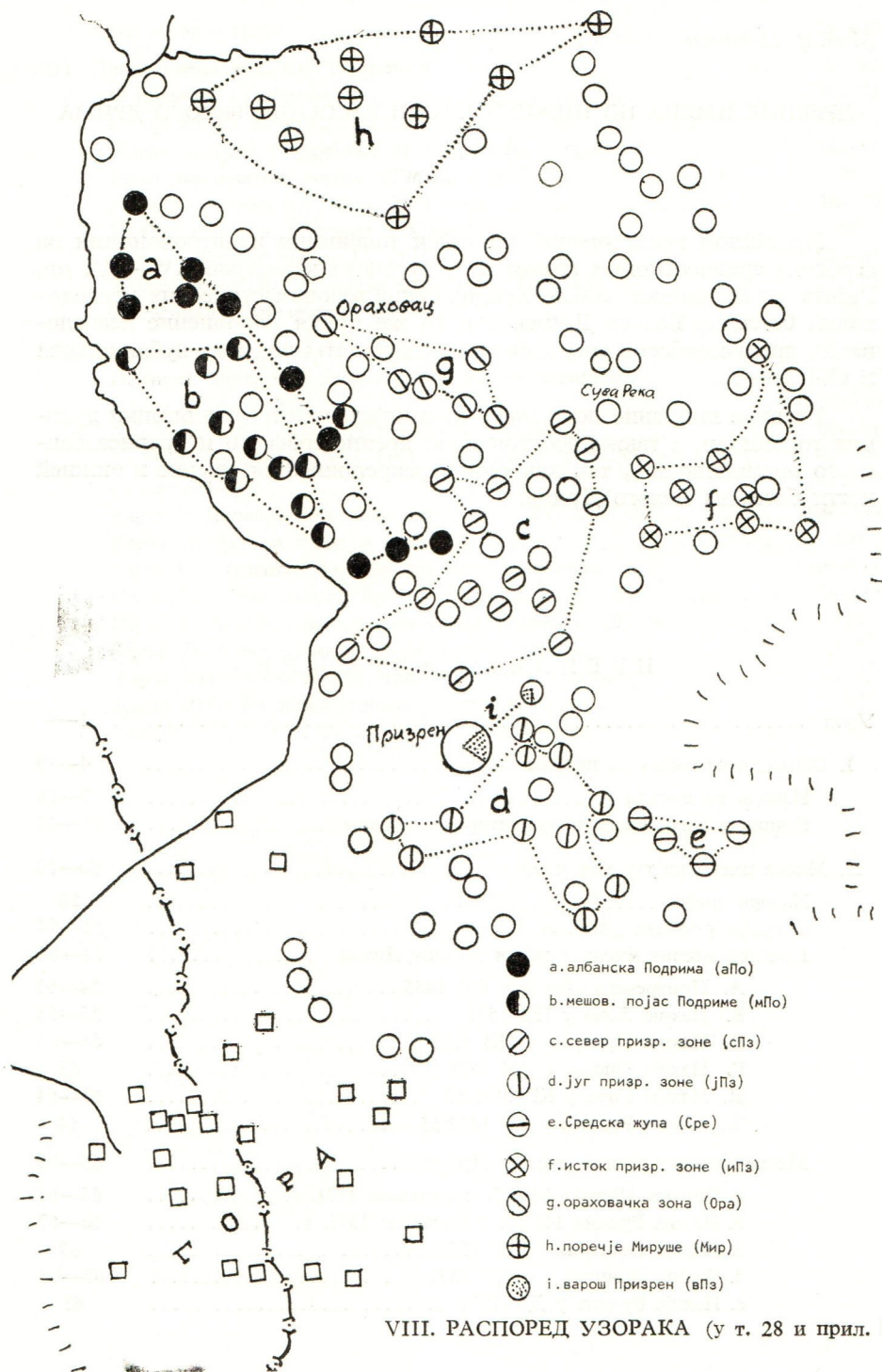
V. ДЕСНО ПОРЕЧЈЕ ДРИМА (места и именослови)

VII. КАРТОГРАФСКИ ПРИКАЗ СТАТИСТИЧКИХ НАЛАЗА С. ПУЉАХЕ
ЗА Н. ХОЧА

а. у већини алб. и мешов. тип (заједно узети), б. у већини срп. тип,
 с. једнак број, д. хочка села без хришћ. живља, е. села н. Призрен
 (имена места в. на стр. 112)

VIII. РАСПОРЕД УЗОРАКА (у т. 28 и прил. 8)

Митар Пешикан

ДРЕВНИЕ ИМЕНА ИЗ НИЖНЕЙ ЧАСТИ БАСЕЙНА БЕЛОГО ДРИМА

Резюме

Предметом исследований является топонимия и антропонимия из сербских средневековых грамот и из турецких кадастров XV—XVI вв. Работа представляет собой продолжение топономастических исследований бассейна Белого Дрима, а в то же время дополнение исследований древнесербской антропонимии, результаты которых опубликованы в ОП II—V.

Главное внимание посвящено идентификации и локализации древних топонимов, а также соотношению древнесербского и древнеалбанского ономастиконов, так как они перекрещиваются именно в нижней части бассейна Белого Дрима.

ПРЕГЛЕД САДРЖИНЕ

Увод	1—4
I. Земљописна имена из повеља	4—49
Изводи из повеља	7—18
Речник топогр. имена и оријентира из повеља	18—49
II. Месна имена из турских пописа	50—70
Извори грађе	50
О грађи у књизи „Алб. ст. Косова...”	51—54
Преглед месних имена у левом поречју Дрима	54—64
А. Призренска област у СК 1485	54—55
Б. Нахија Хоча у ПЗ 1571	55—58
В. Нахија Призрен у ПЗ 1571	58—63
Г. Нахија Ополе у ДУ 1571	63
Д. Нахија Гора у КР 1452/55	63—64
Ђ. Нахија Радоња у КР 1452/55	64
Месна имена у десном поречју Дрима	65—70
а. Вилајет П'стр'ц 1452/5. и паралеле 1571. г.	65—66
б. Нахија Рудина 1452/5. и паралеле 1571. г.	66—67
с. Нахија Паштрик у ДУ 1571	67
д. Нахија Домшгица у ДУ 1571	67—68
е. Нахија Рудина у ДУ 1571	68

Напомене о грађи	69—70
III. Лична имена из доњег Подримља	70—83
О именима из повеља	70—73
Имена из XV века	73—74
Имена из Горе у поређењу са срп. и мак. узорцима	74—76
Једна дијалекатска појава у Гори	76
Еволуција имена од XV до XVI века	76—79
Именослови у н. Призрен и Хоча 1571. г.	80
Стање у Опoљу према ДУ 1571	80—81
Хочка имена 1491. г. према анализи С. Пуљахе	81—83
О именима у призренској вароши	83
IV. Закључна разматрања	83—96
Именска формула у доњоподримским споменицима	83—87
Имена и дијалекат	87—89
Хипотезе о Албанцима са срп. именословом	87—91
О етничким сменама у д. Подримљу током XIV—XVI в.	91—96
Прилози 1—8	96—107
Карта I: Домашај косовских именослова XV—XVI в	108—109
Карта II: Катунџи Влада и Арбанаса	109
Карта III: Идентификовани топоними из повеља.	110—111
Карта IV: Лево поречје Дрима	112—113
Карта V: Места и именослови у десном поречју Дрима	114
Карта VI: Именослови у левом поречју Дрима.	115
Карта VII: Хочка нахија, приказ налаза С. Пуљахе	116
Карта VIII: Распоред узорака у прил. 8	117
Резюме	118